

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Bc. Nikola Bouchalová

**Analýza vlivu politických vztahů na obecní
rozpočet: případová studie obce Kamenický
Šenov**

Diplomová práce

Praha 2016

Autor práce: **Bc. Nikola Bouchalová**

Vedoucí práce: **PhDr. Ilona Kruntorádová**

Rok obhajoby: **2016**

Bibliografický záznam

BOUCHALOVÁ, Nikola. *Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet: případová studie obce Kamenický Šenov*. Praha, 2016. s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Katedra Politologie. Vedoucí diplomové práce PhDr. Ilona Kruntorádová.

Abstrakt

Cílem diplomové práce je analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet v obci Kamenický Šenov. Pomocí řešení problematiky obecních rozpočtů je možné analyzovat vztah politických rozhodnutí a obecních rozpočtů. Většina politologických prací se zaměřuje na volby, volební systémy nebo přímo volbu starostů, ale otázkou vlivu politických vztahů na obecní rozpočet zůstává stranou zájmu. Téma je důležité, ale přesto opomíjené.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř kapitol. První tři kapitoly teoreticky ukotvují práci. V první kapitole jsou představena horizontální typologie komunálních systémů, veřejná správa, fiskální federalismus, příjmy a výdaje municipalit, sestavování obecního rozpočtu. Druhou kapitolu tvoří evropský kontext trendu analýzy vlivu politických vztahů na obecní rozpočet ve Francii a Švédsku. Třetí kapitola se samostatně věnuje České republice.

Čtvrtá kapitola práce je řešena jako jedinečná případová studie obce Kamenický Šenov. V obci Kamenický Šenov vládla koalice KSČM, ČSSD od roku 1998 do roku 2009, v roce 2002 se ke koalici připojil jeden člen SNK Naše město. Koalice prosazovala investiční politiku, kterou reprezentuje výstavba Domu s pečovatelskou službou (DPS), oprava základní školy (ZŠ) a výstavba parkoviště a infocentra u Panské skály. V roce 2009 byli starosta a místostarosta spolu se zbytkem rady odvoláni zastupitelstvem města 4. 11. 2009. Důvodem bylo špatné hospodaření města a ztráta důvěry ve vedení radnice. Dalšími spory, které vedly k odvolání starosty, bylo nedostatečné řešení reklamačních závad s firmou provádějící výstavbu budovy DPS a rekonstrukci ZŠ a jejich nekvalitní zhotovení. V důsledku odvolání bylo zvoleno nové vedení, které obec vedlo až do řádných komunálních voleb v roce 2010. Komunální volby v roce 2010 přinesly změny, protože kandidovala dvě nová sdružení nezávislých kandidátů. Jednota 2010 a Kamenický Šenov, která získala sedm mandátů z patnácti. Naopak tradiční ČSSD a ODS velmi oslabili, protože získali shodně po dvou mandátech.

Abstract

The main goal of this diploma thesis is the analysis of political influences on a municipal budget in municipality Kamenický Šenov. Thanks to solving problems of municipal budgets, it is possible to analyze relationship of political decisions and municipal budget. Most of political science's dissertations focus on elections, voting systems or mayor's election, but the question of influence of political relationship on municipal budget is not in public interest. This topic is very important, but unfortunately neglected.

This diploma thesis is divided into four chapters. The first three chapters theoretically embed this work. The first chapter introduces the horizontal typology of the municipal systems, public administration, fiscal federalism, incomes and expenses of municipalities and formation of the municipal budget in France and Sweden. The third chapter is dedicated to the Czech Republic and it proceeds from the structure of the first chapter.

The fourth chapter of this work is arranged as the unique case study of municipality Kamenický Šenov. The municipality Kamenický Šenov has been ruled by a coalition of KSČM and ČSSD from 1998 to 2009; in 2002 a new member SNK Naše město joined this coalition. This coalition stood up for investment policy, which is represented by the construction of the nursing home, the reparation of the primary school and also building the car park and information centre by Panská skála. In 2009 (4.11. 2009) the mayor, the deputy mayor and the rest of city council has been removed from office. The reason for this action was bad management of the town and also a loss of trust in the town hall's leadership. Other disagreement, which led to removing the mayor from office, were insufficient solution of warranty failures with a firm building the nursing home and reconstructing the primary school and their poor-quality production. As a result of removal new management was elected administrating the municipality till the regular municipal elections in 2010. Municipal elections on 2010 cause changes two new associations of independent candidates stood for the election. Jednota 2010 and Kamenický Šenov gained seven out of fifteen mandates. Traditional parties ČSSD and ODS were weakened- both of them gained two mandates.

Klíčová slova

Lokální politika, obecní rozpočet, alokace finančních prostředků, Kamenický Šenov, investiční politika, referendum, odvolání starosty

Keywords

Local politics, local budget, allocation of financial funds, Kamenický Šenov, investment policy, referendum, removal of mayor

Rozsah práce: 208 390 znaků s mezerami bez projektu diplomové práce, abstraktu a příloh

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne

.....

Bc. Nikola Bouchalová

Poděkování

Děkuji vedoucí diplomové práce PhDr. Iloně Kruntorádové za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování této práce. Zároveň bych chtěla poděkovat všem zastupitelům, kteří se zúčastnili mého výzkumu. Za obětavou pomoc při zpracování podkladů dále děkuji svým blízkým.

Bc. Nikola Bouchalová

Teze diplomové práce

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet: případová studie obce Kamenický Šenov

Nikola Bouchalová

Vedoucí práce: PhDr. Ilona Kruntorádová

Název práce (čj a aj):

- Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet: případová studie obce Kamenický Šenov
- Analysis of the impacts of political relations on local budget: Case study of municipality Kamenický Šenov

Klíčová slova (čj a aj):

- územní samospráva, lokální politika, komunální právo, fiskální federalismus, obecní rozpočet, alokace finančních prostředků, Kamenický Šenov, parkoviště u Panské skály, referendum, výstavba DPS, oprava ZŠ, odvolání starosty
- municipality, local politics, municipal law, fiscal federalism, local budget, allocation of financial funds, Kamenický Šenov, parking lot by Panská skála, referendum, development DPS, reconstruction ZŠ, removal of mayor

Teoretické ukotvení

Cílem práce je analyzovat vliv politických vztahů na obecní rozpočet. Problematika obecních rozpočtů spadá do kategorie interdisciplinárních témat a je předmětem zájmu především politické, ekonomické a právní vědy. Z pohledu politické vědy se práce bude věnovat problematice lokální politiky [Balík 2009, Bubeníček 2010, Čmejrek 2010 a Jüptner 2003]. Z ekonomického pohledu se zaměřím především na oblast veřejných financí [Provazníková 2009] a fiskálního federalismu [Provazníková 2009, Peková 2008 a Hamerníková 2010]. Z právního pohledu je téma studováno z perspektivy komunálního a finančního práva, které se mimo jiné zabývá rozpočtem územně-samosprávných celků, daněmi nebo poplatky [Bakeš 2009 a Kopecký 2010]. Hlavním cílem práce je analyzovat téma z politického pohledu, ale nelze se zcela vyhnout i jeho dalším aspektům.¹

Fiskální federalismus je koncept ze 70. let 20. století jeho hlavními autory jsou Wallace Oates a Richard Musgrave. Koncept rozvíjí v díle Fiskální federalismus [Oates, 1991] a Teorie veřejných financí [Musgrave, 1959]. Fiskální federalismus se zabývá přerozdělováním příjmů a odpovědnosti (samostatnosti) mezi jednotlivé správní úrovně (horizontální a vertikální). Tedy je to nástroj zvyšování efektivity politického

¹ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Problematické aspekty financování měst a obcí České republiky*. Praha, 2012 str. 17

rozhodnutí.² V ČR se uplatňuje kombinovaný (smíšený) fiskální federalismus. Jde o finanční vztah státu ke krajům a obcím. Stát má svou rozpočtovou soustavu, ve které mimo jiné alokuje své finanční prostředky směrem k místní a regionální úrovni skrze mechanismus rozpočtového určení daní.³ Dalším zdrojem financí pro obce jsou dotace (účelové a neúčelové). Dále obce získávají finance z poplatků, které vybírají, jedná se o tzv. místní poplatky.⁴ Obce získávají od státu hlavní část svých financí, s těmito finančními prostředky následně nakládá obec jako samosprávný subjekt. Místní úroveň je lépe obeznána s potřebami svých občanů, protože samotné municipality se lépe orientují v místní problematice.⁵

Struktura výdajů určuje, co bude podpořeno, tedy kdo a jak s prostředky nakládá. Výslednou podobu rozpočtu prosazuje vítězná strana případně koalice stran podle svého programového prohlášení. Jedná se tedy o výsledek politického boje. Proto je výsledná podoba rozpočtu a následná alokace finančních prostředků dle programových priorit jednou z nejdiskutovanějších částí hlasování zastupitelstva. Jak uvádí Bubeníček (2010), jestliže vycházíme z trojdimenzionálního pojetí politiky, tedy policy, politics a polity, tak rozhodování místních politických institucí (polity) o budoucím rozvoji obce (policy) musí mít politický rozměr (politics). Kdyby tomu tak nebylo, mohli bychom tak spekulovat o nutnosti samotné existence lokálních samosprávných orgánů. Právě rozhodování o finančních prostředcích má výrazný politický charakter.⁶ Bubeníček (2010) píše, že komunální prostředí i menších municipalit má politický obsah, tak jako ve vysoké politice jde o konflikt v prosazení zájmu. Při zkoumání menších obcí musí zohlednit jejich specifika, mezi která patří nedostatek finančních prostředků, osobní vazby aktérů, nestabilita místních stranických systémů.⁷

Politický obsah v municipalitách vzniká na základě konfliktu stran. Konflikty aktérů se promítají do identifikace zájmů. Tyto konflikty aktérů se promítají do programu politických aktérů, ne však dlouhodobě, protože konflikt má spíše krátkodobý charakter.

² OATES, W. E. *Fiskální federalismus: přehled teoretického výzkumu a praktických výsledků*, In. Finance a úvěr, 1991, roč. 41, č. 6, str. 261-275

³ http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpocetoveho_urceni_dani_2013-2015.pdf ke dni 21. 5. 2015

⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2*, aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 39-65

⁵ CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008, str. 12-23

⁶ BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. 2010. *Konfliktní linie v malých obcích*. Acta Politologica 2, 3, 30-45., str. 31

⁷ Tamtéž, str. 30-34

Důvodem je, že zastupitelé přikládají důraz aktuálním a populárním problémům a nehodlají řešit staré nebo budoucí problémy.

V diplomové práci se budu zabývat případovou studií zaměřenou na analýzu vlivu politických vztahů, které měly vliv na obecní rozpočet v obci Kamenický Šenov. Podle Jüptnerova dělení, lze řadit Kamenický Šenov se 4 000 obyvateli do kategorie menší střední velikosti.⁸ Kamenický Šenov má pluralitní politické prostředí, ve kterém se objevuje konflikt především v ekonomických zájmech. Pluralitní prostředí lze podle Bubeníčka⁹ zachytit indexem plurality. V obci dosahoval index plurality v roce 2006 pět (75/15) a v roce 2010 byl šest (90/15).

V obci Kamenický Šenov vládla koalice KSČM, ČSSD a Naše město od roku 1998 do roku 2009. V tomto období byl starostou Ota Raiter a místostarostou Jiří Vičan. V necelých třech volebních obdobích byly schváleny velké projekty, parkoviště u Panské skály, výstavba Domu s pečovatelskou službou (DPS) a oprava Základní školy (ZŠ). V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) spolu se zbytkem rady odvoláni zastupitelstvem města 4. 11. 2009. S odvoláním souhlasilo 9 zastupitelů (Andrysík, Bouchalová, Daniel, Flégl, Jech, Kramářová, Kypusová, Mazáková, Prokop) proti bylo pět zastupitelů (Kožíšek, Marek, Raiter, Rozšafná, Vičan) nikdo ze 14 zastupitelů se hlasování nezdržel. Důvodem bylo špatné hospodaření a ztráta důvěry. Dalšími spory, které vedly k odvolání starosty, bylo nedostatečné řešení reklamačních závad s firmou provádějící výstavbu budovy DPS a ZŠ. Bývalé vedení nebylo za svého působení na radnici ochotné komunikovat o těchto problémech, tudíž se ani nemohly řešit. V důsledku odvolání bylo zvoleno nové vedení, které obec vedlo až do voleb.¹⁰ Volby v roce 2010 přinesly změny, protože kandidovala dvě nová sdružení nezávislých kandidátů. Jednota 2010 a Kamenický Šenov, která získala sedm mandátů z patnácti. Naopak tradiční ČSSD a ODS velmi oslabil, protože získali shodně po dvou mandátech. Radnici ovládla koalice KAMENICKÝ ŠENOV, Naše město, KSČM a jeden člen ČSSD.¹¹

Diplomová práce bude demonstrována na případě Parkoviště u Panské skály a na projektech výstavby DPS a rekonstrukce ZŠ. Investiční politika tehdejší koalice vedla k odvolání starosty a celé rady v roce 2009. Výstavba parkoviště vyvolala v obci první a

⁸ JÜPTNER, Petr. *Konfrontace teorie koalic s lokální politikou*. In: *Koalice a koaliční vztahy*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, str. 114

⁹ ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPIK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, str. 108-109

¹⁰ JAC, Kamenický Šenov přišel o starostu i městskou radu, *Parlamentní listy* (online), dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/udalosti-dne/Kamenicky-Senov-prisel-o-starostu-i-mestskou-radu-156596> ke dni 20. 2. 2016

¹¹ http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-vymenili-radnici20101110.htm ke dni 20. 2. 2016

prozatím poslední referendum. Výstavba veřejně poukázala na nesouhlas opozice vůči vítězné koalici. Výstavba zatížila obecní rozpočet a byla prodělečná.

Panská skála je národní přírodní památkou, která se nachází v CHKO. Parkoviště má rozlohu větší, než je fotbalové hřiště. Z tohoto důvodu jej lze podle mého označit za megalomanský projekt. Město Kamenický Šenov na projekt parkoviště čerpalo peníze z fondů EU, dotace od MMR, grant EIB, což tvořilo 80 % financí, zbylých 20 % město platilo z vlastních zdrojů.¹²

V otázce problematiky záměru výstavby parkoviště šlo především o rozkol vládnoucí ČSSD, KSČM a jednoho zastupitele hnutí Naše město proti opoziční ODS, které s výstavbou nesouhlasila. K nesouhlasu opozičních stran se přidalo občanské sdružení Sonow, které působilo v Kamenickém Šenově. Zastupitelstvo bylo, stejně jako občané v této otázce rozdělené. Občané sepsali petici, kterou podepsalo 30 % občanů města, kteří nesouhlasili s představou starosty obce o parkovišti u Panské skály. Místní referendum bylo poslední šancí kamenicko-šenovské opozice, jak zvrátit rozhodnutí vedení města. Referendum se konalo dne 17. 12. 2005. Přišlo jen 20 % oprávněných voličů, a proto bylo referendum neplatné. Výstavbě parkoviště už nic nebránilo, proto se začalo v roce 2006 stavět, výstavba byla dokončena v roce 2007.

Jak bylo zmíněno výše, střety o programové priority stran se promítají do programu stran krátkodobě. Tak tomu bylo i v Kamenickém Šenově v otázce parkoviště, největší politické diskuze byly před samotnou výstavbou a pár let po ní. V současné době, tedy po 9 letech provozování parkoviště, nejsou diskuze tak významné. Důvodem je, že problém už není pro zastupitelé populární. V čem je tedy téma aktuální? Obec musí stále platit provoz parkoviště, což má dopad na rozpočet obce. Dále se jedná o budoucnosti parkoviště. V roce 2013 bylo nabídnuto k pronájmu, ale nikdo neměl o provozování zájem, takže parkoviště je i nadále majetkem města.¹³

Cílem této práce je analyzovat vliv politických vztahů na obecní rozpočet, což je demonstrováno na případu výstavby parkoviště v Kamenickém Šenově. Dále analyzovat proces politické diskuze, která vedla až k vypsání referenda a samotné referendum o podobě parkoviště, která rozdělovala zastupitelstvo na vládnoucí ČSSD, KSČM a jedním zastupitelem z hnutí Naše město a opoziční ODS a občanské sdružení Sonow.

¹² http://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/prachen_raiter_1e75b5d78a.pdf ke dni 4.6 2015

¹³ BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. 2010. *Konfliktní linie v malých obcích*. Acta Politologica 2, 3, str. 34-35

Dalším cílem je analyzovat proces politických rozhodnutí, které vedly k odvolání rady města v roce 2009. Výstavba parkoviště, které se ukázalo jako nerentabilní, byla jedním z projektů, které byly kritizovány.¹⁴ Dalšími kroky byla realizace další projektů, které zatížili rozpočet. Mezi tyto projekty patří výstavba dvou domů s pečovatelskou službou (DPS) nebo rekonstrukce ZŠ. Díky těmto projektům se obec dostala do kritické finanční situace. Dalšími důvody k odvolání byla neochota rady komunikovat nebo řešit vzniklé problémy. Rozpory zastupitelů vyústili ve výše zmíněné odvolání starosty. Nové vedení obce, převzalo městskou pokladnu s 3,5 milionovým dluhem, což představuje desetinu rozpočtu. Nové vedení obce vládlo až do voleb v roce 2010. Dalším cílem práce je analyzovat změny, které přinesly komunálních volby v Kamenickém Šenově v roce 2010, protože kandidovala dvě nová sdružení nezávislých kandidátů Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV a naopak tradiční strany ČSSD a ODS oslabily.

Výzkumné otázky:

Cílem diplomové práce je zodpovězení následujících výzkumných otázek. Jaký vliv měla investiční politika tehdejší koalice z let 1998-2009 na obecní rozpočet Kamenického Šenova?¹⁵ Jaké důvody vedly k odvolání starosty a celé rady v Kamenickém Šenově v roce 2009? K jakým změnám došlo po roce 2009 v Kamenickém Šenově, z hlediska politického uspořádání zastupitelstva a ekonomické bilance obecního rozpočtu?

Metoda zpracování tématu:

Diplomová práce bude zpracována jako jedinečná případová studie, ve které bude provedena detailní analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet v Kamenickém Šenově. Prvotně se jedná o problematiku parkoviště u Panské skály. Dále se jedná o projekt DPS nebo ZŠ, které byly ztrátové nebo problematické. Problematické projekty finančně zatížily obec, což byl hlavní důvod k odvolání starosty a celé rady v roce 2009.

Využiji kvalitativní výzkumnou strategii, protože dokáže zachytit složitost případu a z tohoto důvodu je vhodná pro detailní studium/analýzu, jakým je tato případová studie. Výhodou je hloubkové porozumění problematice.¹⁶

¹⁴<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ct24/regiony/1374341-kamenicky-senov-ma-milionove-dluhy-jednani-s-bankami-krachuji-ke-dni-26.2-2016>

¹⁵ Rozpočet obce může být vyrovnaný, což ovšem nemusí značit dobré hospodaření. Výsledná podoba rozpočtu má spoustu konotací. Obec může dosáhnout vyrovnaného rozpočtu pomocí rozprodání obecního majetku, úvěrem aj.

¹⁶ DRULÁK, Petr. *Jak zkoumat politiku: kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008, str. 35-36

V empirické části provedu analýzu rozboru problematiky Kamenické Šenova. Obec Kamenický Šenov jsem si vybrala, protože jsem detailně seznámena s politickými procesy v obci. Problematikou analýzy politických vztahů na obecní rozpočet v Kamenickém Šenově dosud nikdo neřešil.

Jako zdroj dat využiji zápis z jednání zastupitelstva lokální noviny a výstupy z polostrukturovaných rozhovorů.¹⁷ Aktéři pro polostrukturované rozhovory budou vybráni na základě své funkce zastupitele obce Kamenický Šenov a jejich stranické odlišnosti.¹⁸ Mým cílem je zpracovat rozhovory s minimálně pěti bývalými i současnými zastupiteli obce. Bloky otázek budou vycházet z výzkumných otázek.

Získané informace budou ověřovány pomocí primárních zdrojů. Výzkum by měly poskytnout empirická data, která budou vypovídat o širších okolnostech. Dále zkoumání toho problému poskytne data, která nebyla teoreticky uchopena.¹⁹

Výsledkem by měla být analýza a interpretace studovaného fenoménu, který bude komplexní, vychází však ze specifikací tématu vztahujícího se přímo k obci Kamenický Šenov.²⁰

Předpokládaná osnova práce:

V úvodu diplomové práce budou vymezeny cíle a metody práce. Další kapitola se bude věnovat komunálnímu právu, postavením obcí ve veřejné správě, metody sestavování lokálních rozpočtu a fiskálnímu federalismu. Dále se v této kapitole bude věnovat sestavování obecního rozpočtu a role lokální politiky při sestavování rozpočtu. V další části představím problematiku realizace a financování parkoviště, které rozdělvalo zastupitele, ale i občany, kteří mohli hlasovat v referendu. Dále se budu věnovat projektům výstavby DPS a opravy ZŠ a procesu, který vedl k odvolání starosty a celé rady v roce 2009. V rámci práce udělám polostrukturované rozhovory se zastupiteli, které samozřejmě budu konfrontovat s primárními zdroji, jako jsou usnesení zastupitelstva nebo místní tisk. V závěru své diplomové práce shrnu dané zjištění, které vyvrátí/ potvrdí mé výzkumné otázky.

¹⁷ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, str. 161-206

¹⁸ Stranická odlišnost i v tom slova smyslu, že zastupitel jen za stranu kandidoval jinak je bez politické příslušnosti. Důvodem je, že mnoho zastupitelů není v žádné straně, jen za stranu kandidují.

¹⁹ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, str. 51

²⁰ NEKOLA, Martin, Hana GEISLER a Magdalena MOURALOVÁ (eds.). *Současné metodologické otázky veřejné politiky*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2011, str. 194-212

1. Úvod

- vymezení cíle, výzkumných otázek, metod práce, vysvětlení výběru tématu, zhodnocení zdrojů

2. Teoretická východiska

- komunální právo, veřejná správa, co je fiskální federalismus, metody sestavování rozpočtu obecní rozpočet, jak se sestavuje obecní rozpočet a jeho kontrola, lokální politika, lokální demokracie,

3. Empirická část

-představení problematiky parkoviště, které rozděluje zastupitele, ale i občany, proto bylo vyhlášeno referendum, výstavba dalších projektů (ZŠ a DPS), finanční problémy, odvolání starosty a celé rady v roce 2009, dopady politického rozhodnutí na obecní rozpočet. Analýza rozhovorů se zastupiteli, lokální media, usnesení zastupitelstva

4. Závěr

- shrnutí diplomové práce, vyvrácení/ potvrzení výzkumných otázek

5. Použitá literatura a zdroje

6. Přílohy

-přepis rozhovoru aj.

Předběžný seznam literatury

Primární zdroje

Evropská charta místní samosprávy
(<https://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/dd6e004154b6dc2a802566d70030a760?OpenDocument>)

Ústava České republiky (<http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 22/2004 Sb. o místním referendu a o změně některých zákonů
(<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=2004&cz=22>)

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů (<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=243&r=2000>)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>)

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>)

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (<http://www.odpovednyzastupitel.cz/elearning/plne-texty-zakonu/zakon-c-420-2004-sb-o-prezkoumavani-hospodareni-uzemnich-samospravnych-celku-a-dobrovolnych-svazku-obci.aspx>)

Dále 218/2000

Sekundární zdroje

Monografie.

BÄCK, Henry, Hubert HEINELT a Annick MAGNIER. The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy. 1. Aufl. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2006, 392 p. ISBN 9783531145747.

BALÍK, Stanislav. Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností: koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2008, 387 s. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-144-4

BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 250 s. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 5., upr. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009, xxviii, 548 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-801-6.

BUBENÍČEK, V. (2007). Definice malé obce v politologickém výzkumu. In: Agrární perspektivy XVI.: Evropské trendy v rozvoji zemědělství a venkova. Praha: ČZU, Provozně ekonomická fakulta, str. 827-836.

BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. 2010. Konfliktní linie v malých obcích. Acta Politologica 2, 3, 30–45.

CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008. 94 s. ISBN 978-80-87123-06-5.

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 224 s. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3061-5.

ČMEJREK, Jaroslav. Obce a regiony. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, 165 s. Politologie (Alfa Nakladatelství). ISBN 978-80-87197-00-4.

GOLDSMITH, Michael a Edward PAGE. Changing government relations in Europe: from localism to intergovernmentalism. New York: Routledge, 2010, xviii, 284 p. ISBN 9780203858486.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. Veřejné finance. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-497-0

ILLNER, Michal, Hellmut WOLLMANN a Harald BALDERSHEIM. Local democracy in post-communist Europe. Opladen: Leske + Budrich, 2003, 338 p. ISBN 3810031925.

JÜPTNER, Petr, SVOBODA, Jiří, HUDÁK, Jakub. Komunální politické systémy. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2003, 190 s. ISBN 80-7308-056-7.

KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, xii, 377 s. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-561-8.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PETR TOMÁNEK, Martina Halásková. Financování územních samosprávných celků v ČR. Ostrava: VŠB - Technická univerzita, 2004, 80 s. ISBN 9788024806976.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9.

RINGLEROVÁ, Z. (2009). Typologie komunálních systémů. In: JÜPTNER, P.; POLINEC, M. a kol. Evropská lokální politika 2. 1. vyd. Praha: IPS FSV UK, 2009, s. 37-54.

RYŠAVÝ, D. (2006): Komunální je komunální a velká je velká! K hypotéze politizace lokálních politických elit. In: Sociologický časopis roč. 42, č. 5, s. 683-699.

ŠARADÍN, Pavel a Jan OUTLÝ. Studie o volbách do zastupitelstev v obcích. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004, 232 s. ISBN 80-244-0798-1.

VALEŠ, Lukáš. Politologické aspekty veřejné správy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, 246 s. ISBN 80-7380-010-1.

Elektronické zdroje

Časopis Obec a finance (<http://www.triada.cz/oaf/>)

Časopis Veřejná správa. (<http://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-947101.aspx>)

Českolipský deník (<http://ceskolipsky.denik.cz/>)

Český statistický úřad (<https://www.czso.cz/>)

Deník veřejné správy (<http://denik.obce.cz/>)

<http://www.otvrenaspolecnost.cz/pravo-na-informace>

Šenovské listy (<http://www.kamenicky-senov.cz/mesto/senovske-listy/vseobecne-informace/>)

Úřad obce -dokumenty města (<http://www.kamenicky-senov.cz/uredni-deska/>)

Web ministerstva financí www.mfcr.cz

Web ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/>

Obsah

Úvod	1
1. Výzkumné otázky	4
2. Metodologie	4
3. Struktura práce	6
4. Zhodnocení zdrojů	7
1. Teoretické aspekty	8
1.1 Horizontální typologie	8
1.2 Veřejná správa	10
1.3 Právní aspekty	13
1.4 Fiskální federalismus a decentralizace	15
1.4.1 Modely fiskální federalismu	17
1.4.2 Klasifikace příjmů a výdajů	19
1.5 Přístupy k sestavování lokálních rozpočtů	21
2. Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet ve Francii a Švédsku	23
2.1 Francie	23
2.2 Švédsko	26
3. Lokální politika v kontextu České republiky	28
3.1 Typologické zařazení	28
3.2 Veřejná správa	29
3.3 Právní aspekty	31
3.4 Fiskální federalismus a decentralizace	32
3.4.1 Skladba příjmů a výdajů obcí	33
3.5 Obecní rozpočet	37
4. Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet v obci Kamenický Šenov	42
4.1 Volební období 1998-2002	45
4.1.1 Rekonstrukce Základní školy	45
4.1.2 Domov s pečovatelskou službou (DPS)	46
4.2 Volební období 2002-2006	48
4.2.1 Parkoviště u Panské skály	48
4.2.2 Petice jako cesta k vyhlášení referenda	54
4.2.3 Kampaň k referendu o výstavbě parkoviště a infocentra u Panské skále	56

4.2.4 Referendum	58
4.3 Volební období 2006-2010.....	60
4.3.1 Důvody k odvolání starosty a celé rady v roce 2009.....	61
4.4 Dopady investiční politiky na výsledky komunálních voleb 2010.....	66
4.4.1 Finanční situace města po roce 2010	70
Závěr	73
Seznam použité literatury	84
Seznam tabulek.....	97
Seznam obrázků.....	98
Seznam příloh.....	99

Úvod

Samospráva na lokální úrovni je nezbytný předpoklad pro zachování a rozvoj demokracie. To je hlavní důvod výběru tématu, který je realizována právě v prostředí lokální samosprávy. Konkrétně je tématem diplomové práce *Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet: případová studie obce Kamenický Šenov*. Otázka obecních rozpočtů, o kterých rozhodují zastupitelé obce, zůstává stranou odborné veřejnosti. Přitom právě obecní rozpočty determinují rozvoj obce. Z těchto důvodů je nutné analyzovat toto téma. Většina odborných politologických prací se zaměřuje na volební a stranické systémy (Balík 2003,2008, 2009) nebo přímou volbu starostů (Jüptner 2009, 2012).

Vítězná strana/koalice po komunálních volbách určuje, na co budou vynaloženy finanční prostředky. V menších středních obcích, jako je Kamenický Šenov¹ nelze mluvit o vítězné koalici, protože strany spolu nepodepisují koaliční smlouvy. Jsou tvořeny neformální koalice též označovány jako tacitní (všezahrnující) koalice.²

Místní úroveň je lépe obeznámena s preferencemi svých občanů, protože samotné municipality se lépe orientují v místní problematice.³ V současné době se nedá říct, že by obce měly velkou finanční autonomii. Hlavní finanční zdroje obcím plynou na základě rozpočtového určení daní (RUD) a také formou dotací. Příjmy místních rozpočtů se rozdělují na daňové, dotace a transfery, nedaňové a dluhové nástroje (úvěry, půjčky).⁴ Obecní rozpočet se liší především v investiční politice, kterou realizuje zastupitelstvo obce prostřednictvím svých programových priorit. Právě investiční politika je třetím bodem na jednání zastupitelstva obce. Cílem zastupitelstva by mělo být efektivní investování do projektů, které jsou ve veřejném zájmu a nezatíží neúměrně rozpočet obce.⁵

¹Podle Jüptnerova dělení, lze řadit Kamenický Šenov s cirkou 4 000 obyvateli do kategorie menší střední velikosti. Pro kategorii menších středních obcí je typické, že po volbách vznikne minimálně vítězná koalice, ale později z ní vznikne široká koalice (JÜPTNER, Petr. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In: CABADA, Ladislav. Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, str. 114)

² JÜPTNER, Petr. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In: CABADA, Ladislav. Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, str. 114

³ CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008, str. 12-23

⁴ WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 205-206

⁵ ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, str. 15

Vzhledem k tomu že Česká republika má velmi fragmentovanou strukturu územní samosprávy (k 1. 1. 2015 měla 6253 obcí),⁶ je prostředí českých municipalit velmi specifické v důsledku odlišných zájmů. Tento stav mohou reflektovat právě případové studie.

České obce lze definovat podle zákona č. 128/2000 Sb. jako veřejnoprávní korporace s právní subjektivitou. Mezi základní znaky obce patří území (vymezeno hranicí v katastru), obyvatelstvo, vlastní finance (rozpočet).⁷ Rozpočet obce patří mezi základní finanční nástroje municipalit. Právě při schvalování rozpočtu se střetávají politické cíle a dochází k jejich sladování a konkretizaci. Výsledná podoba rozpočtu je kompromisem vizí a cílů vládnoucích politiků.⁸

Územní samospráva zastává veřejnou moc a koná ve veřejném zájmu.⁹ V ČR je aplikován smíšený systém veřejné správy, protože obce vykonávají státní správu i samosprávu. V rámci přenesené působnosti plní obec úkoly státní správy. Samostatnou působnost obce vykonává vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Vykonavatelem samostatné působnosti je rada obce¹⁰ v čele se starostou a zastupitelstvo obce. Samostatná působnost obce obsahuje prvky decentralizace.¹¹ V rámci samostatné působnosti jsou na obce převedeny některé povinnosti a odpovědnost.¹² Příkladem jsou místní poplatky (daně), mezi které patří poplatek ze psů nebo poplatků za likvidaci komunálního odpadu aj.¹³

Výkon samostatné působnosti municipalit je nedílnou součástí moderní demokracie. Podle Alexise de Tocquevilla „v obci spočívá síla svobodných národů.“¹⁴ Samostatnost garantuje Evropská charta místní samosprávy. Legislativní vymezení samostatnosti obce musí být podpořeno vlastními finančními zdroji municipalit a

⁶ČSÚ, Abecední seznam obcí (online), dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11280/17805489/obce_2015.pdf/fd3645ec-aa36-417f-a4344b680b185015?version=1.1 ke dni 15. 2. 2016

⁷ Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016, § 1-2

⁸ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, str. 25

⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, str. 8, 11

¹⁰ Rada obce se nezřizuje v obcích, kde mají méně než 15 zastupitelů.

¹¹ KADEČKA, RIGEL, *Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost*, MVČR (online), dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx> ke dni 27. 4. 2016

¹² KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1998, str. 141-153

¹³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 39-65

¹⁴ TOCQUEVILLE, Alexis, *Demokracie v Americe*. Praha, 1992, str. 50-52

politickou nezávislostí.¹⁵ Tyto dvě podmínky jsou předpokladem pro faktickou nezávislost na centrální státní moci. Na municipální úrovni mají na starost sestavení rozpočtu volené orgány obce. O alokaci financí rozhoduje vítězná strana případně koalice stran, které mají většinu v zastupitelstvu.¹⁶ Obecní rozpočty jsou prostředkem místních vlád ke splnění svých politických programů.

Otázka analýzy vlivu politických vztahů na obecní rozpočet přesahuje obor politologie, jedná se o téma interdisciplinární. Aby bylo možné téma zkoumat z politologické perspektivy, je třeba představit ekonomický (finanční autonomie územních samospráv) a právní kontext (postavení municipalit a jejich odpovědnosti). Tyto proměnné mají vliv na rozhodnutí komunálních politiků.¹⁷ V důsledku interdisciplinaritý tématu je nutné si vymezit základní pojmy (viz poznámka pod čarou).¹⁸

Snahou municipality je získat větší rozsah a typ poskytovaných finančních zdrojů na zabezpečování kompetencí a funkcí, které jsou jim svěřeny s cílem vlastní finanční autonomie.¹⁹ Přesun pravomocí, kompetencí a odpovědnosti na obce vede dlouhodobě k posilování postavení lokálních vlád a jejich místních rozpočtů. Ve svém důsledku tyto aspekty rozvíjí demokratické principy.²⁰

¹⁵ Evropská charta místní samosprávy [online], dostupné z: <https://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/dd6e004154b6dc2a802566d70030a760?OpenDocument> ke dni 14. 3. 2016

¹⁶ BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, str. 11-16

¹⁷ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015, str. 7-9

¹⁸ „Za nejslabší formu decentralizace je označována dekoncentrace, která znamená pouhý přesun části centrální administrativy na lokální úroveň. Silnější formou je devoluce státní moci, kde jsou pravomoci převedeny na lokálně volené orgány s tím, že si ústředí ponechává autoritu zasáhnout, měnit či dokonce zrušit takové lokální uspořádání (...).“ (ČEPOVÁ, Andrea, Decentralizace národních států v západní Evropě, In: FIALA, Vlastimil a Blanka ŘÍCHOVÁ. Úloha politických aktérů v procesu decentralizace. Praha: Moneta-FM ve spolupráci s katedrou politologie a společenských věd Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a katedrou politologie Institutu politologických studií Univerzity Karlovy v Praze, 2002, str. 37)

„Decentralizace je přenos moci z jednoho subjektu na subjekty jiné, svým způsobem nižší, tedy klasicky ze státu na od něj odlišné veřejnoprávní korporace (...). V systému decentralizované veřejné správy mohou jiné subjekty – v rámci působnosti a pravomocí svěřené jim právním předpisem – rozhodovat samostatně, z vlastní iniciativy (...).“ (KADEČKA, RIGEL, Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost, MVČR (online), dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx> ke dni 27. 4. 2016)

¹⁹ TRHLÍNOVÁ, Zuzana, Finanční autonomie obcí 1., Deník veřejné správy (online), dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6222040> ke dni 9.4 2016

²⁰ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015, str. 7

1. Výzkumné otázky

Cílem diplomové práce je analyzování vlivu politických vztahů na obecní rozpočet, což je demonstrováno na případové studii obce Kamenický Šenov. Cílem práce je zodpovězení následujících výzkumných otázek. **Jaký vliv měla investiční politika tehdejší koalice z let 1998-2009 na obecní rozpočet Kamenického Šenova? Jaké důvody vedly k odvolání starosty a celé rady v Kamenickém Šenově v roce 2009? K jakým změnám došlo po roce 2009 v Kamenickém Šenově z hlediska politického uspořádání zastupitelstva a ekonomické bilance obecního rozpočtu?**

2. Metodologie

Diplomová práce je jedinečná případová studie obce Kamenický Šenov v otázce analýzy vlivu politických vztahů na obecní rozpočet. Případovou studii²¹ jsem si vybrala, protože zohledňuje místní specifika konkrétní obce.²² Metodologie případové studie využívá kvalitativní metody (Hendl, Disman). Pro diplomovou práci jsem zvolila metodologii založenou na analýze dokumentů a polostrukturovaných rozhovorech se zastupiteli obce Kamenický Šenov.

Empirická část vychází z analýzy primárních dokumentů (usnesení zastupitelstva) a z místního tisku (Šenovské listy, Českolipský deník). Součástí empirické části je vlastního šetření na základě scénáře polostrukturovaného rozhovoru. Informace získané z polostrukturovaného rozhovoru byly ověřeny právě u primárních zdrojů. Pro realizaci polostrukturovaných rozhovorů byl vytvořen scénář, který je rozdělen do tří bloků, které vycházejí z výzkumných otázek. První blok otázek se věnuje investiční politice někdejší koalice z let 1998 až 2009 (výstavba DPS a parkoviště u Panské skály a rekonstrukce ZŠ). Druhý blok otázek je zaměřen na důvody odvolání starosty a celé rady v roce 2009. Poslední blok otázek se věnuje změnám v roce 2010, z hlediska politického (složení

²¹ Případová studie (case study) je podle Marie Jelínkové detailní studium jednoho nebo mnoha případů, které klade otázky typu, jak a proč fungují různé sociální fenomény (případy), jaké vztahy ve zkoumaném případě existují a případně jaký je vztah zkoumaného případu k okolnímu světu? Metodologie případové studie se liší případ od případu. Podle Yina není u případové studie opakující se postup, což z ní vytváří poměrně složitou výzkumnou strategii. Případová studie si klade čtyři otázky: jaké otázky mohou studovat, relevantnost dat, jak tyto data sbírat a jak analyzovat výsledky (JELÍNKOVÁ, Marie, Případová studie, In: NEKOLA, Martin (ed.), Hana GEISLER (ed.) a Magdalena MOURALOVÁ (ed.). *Současné metodologické otázky veřejné politiky*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2011, str. 194-221)

²² BALÍK, S. (2005). *Metodologie výzkumu komunální politiky*. In FIALA, P.; STRMISKA, M. (eds.). *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. Brno: ISPO FSS MU, Centrum pro studium demokracie a kultury, str. 166-7; BALÍK, Stanislav. *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností: koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006*. 1. vyd. Brno, str. 8-9

radnice) i ekonomického (finanční situace města). Scénář obsahuje 9 otázek, sedm otázek je otevřených a dvě jsou uzavřené. U uzavřených otázek jsou nabídnuty možnosti, ale vždy bylo umožněno vyjádření vlastního názoru, formou odpovědi *jiné*.

Aktéři pro polostrukturované rozhovory byli vybráni metodou systematického výběru,²³ na základě funkce zastupitele obce Kamenický Šenov v letech 2006-2010 a stranické odlišnosti.²⁴ Důvodem pro zahrnutí jen období 2006-2010 je, že většina otázek koresponduje s působením zastupitelů v těchto letech (odvolání starosty a komunální volby 2010). Dalším důvodem je, že většina respondentů působila v zastupitelstvu i v předchozích letech a zajímali se o investiční politiku respektive o DPS, ZŠ a parkoviště u Panské skály. Tudíž znají problematiku, na kterou jsou tázáni. Naplánované byly rozhovory s 10, ale jeden respondent se nakonec šetření nemohl zúčastnit kvůli zdravotním důvodům, přes opětovné kontaktování. Nikdo další z oslovených zastupitelů neměl zájem nebo nereagoval na komunikaci. Cílem bylo realizovat výzkum, který bude vypovídající, protože zastupitelstvo obce Kamenický Šenov má stabilně 15 členů, tudíž polostrukturované rozhovory s 9 zastupiteli hodnotím jako relevantní. Aspekt stranické odlišnosti byl zohledněn, aby dostaly prostor obě strany, jak opozice, tak koalice. V letech 2006-2010 byly v zastupitelstvu zastoupeny 4 strany ČSSD, KSČM, ODS a SNK Naše město.

Polostrukturované rozhovory byly realizované od 8. do 19. dubna 2016. Ve výsledku bylo realizováno 9 polostrukturovaných rozhovorů. Respondenti rozhovorů byli 3 zastupitelé za ČSSD, 2 zastupitelé za SNK Naše město a 4 zastupitelé za ODS. Jediná KSČM se šetření nezúčastnila, protože jejich členové nereagovali na snahu o kontaktování. Při zpracování odpovědí byla zachována anonymita respondentů. Respondenti 1 až 3 reprezentují zastupitele z ČSSD, 4 až 7 jsou z řad ODS a 8 až 9 jsou zastupitelé SNK Naše město. Zkrácené přepisy polostrukturovaných rozhovorů obsahuje jen klíčové pasáže, tudíž se jedná o shrnující protokol.²⁵ Tyto shrnující protokoly jsou součástí přílohy č. 17 až 25. Výsledky jsou analyzovány formou otevřeného kódování.²⁶ Zaznamenané odpovědi byly kategorizovány a následně byly shromážděny ke stejnému aspektu problematiky. Výsledkem je interpretace studovaného fenoménu, který je komplexní, vychází však ze specifikací tématu vztahujícího se přímo k obci Kamenický Šenov.

²³ DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele (online), dostupné z: http://www.jakubholy.net/humanities/disman-soc_znalost.html#h-10.3 ke dni 1. 5. 2016

²⁴ Stranická odlišnost ve smyslu, že zastupitel jen za stranu kandidoval jinak je bez politické příslušnosti. Důvodem je, že mnoho zastupitelů není v žádné straně, jen za stranu kandidují.

²⁵ HENDL, Jan. Úvod do kvalitativního výzkumu. Praha: Karolinum, 2005, str. 209-2010

²⁶ HENDL, Jan. Úvod do kvalitativního výzkumu. Praha: Karolinum, 2005, str. 228

3. Struktura práce

Práce je rozdělena do šesti kapitol, ale úvod se závěrem nejsou číslované kapitoly. V úvodu práce je zodpovězen výběr a aktuálnost tématu. Dále jsou vymezeny cíle a metody práce, jsou představeny výzkumné otázky a také zhodnotím zdroje.

V teoretické části je nejdříve vymezena horizontální typologie komunálních systémů (Ringlerová, Heinelt, Hlepas, Wollmann, Henry Bäck, Mouritzen a Svava). Dále je obsahem teoretické kapitoly představení souvisejících aspektů veřejné správy (Valeš, Hendrych, Horzinková) a problematika právních aspektů municipalit právních aspektů (Kopecký, Bakeš) lokální politiky (Balík, Bubeníček, Čmejrek, Jüptner). Dále je představen fiskální federalismus a jeho modely a přístupy k sestavení obecního rozpočtu (Peková, Provazníková, Johnson, Hawkeswort, Chinniah). Následně jsou prezentovány příjmy a výdaje municipalit a v poslední řadě přístupy k sestavení lokálních rozpočtů. Z úhlu politické vědy se ve své práci zabývám lokální politikou a vlivu politických rozhodnutí na obecní rozpočet.

Druhá kapitola se věnuje evropské komparaci analýzy politických vztahů na obecní rozpočet, konkrétně ve Švédsku a Francii. V zemích je analyzován vliv politických vztahů na obecní rozpočet. Třetí kapitola je věnována samostatně ČR, ve které se odráží struktura první kapitoly.

Čtvrtá kapitola je případovou studií obce Kamenický Šenov, kde se zabývám analýzou vlivu politických vztahů na obecní rozpočet. Nejdříve je krátce představena obec samotná a následně politická situace od roku 1998 do roku 2009 pro pochopení politického kontextu. Diplomová práce se zaměřuje na problematiku investiční politiky koalice ČSSD a KSČM z let 1998-2009, roce 2002 se ke koalici připojil jeden člen SNK Naše město. Předmět diplomové práce je investiční politika, kterou reprezentuje parkoviště u Panské skály a výstavby DPS nebo rekonstrukce ZŠ. Následně se věnuji důvodům, které vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009. V důsledku odvolání v roce 2009 bylo zvoleno nové prozatímní vedení, které obec vedlo až do řádných komunálních voleb na podzim roku 2010.²⁷ Následně jsou představeny výsledky komunálních voleb v Kamenickém Šenově v roce 2010 a problematika hrozících dluhů. Výsledky polostrukturovaných

²⁷ Kamenický Šenov přišel o starostu i městskou radu, Parlamentní listy, [online], Dostupný z: <http://www.parlamentnilisty.cz/udalosti-dne/Kamenicky-Senov-prisel-o-starostu-i-mestskou-radu-156596m> ke dni 20. 2. 2016

rozhovorů jsou součástí celé čtvrté kapitoly, text je doplněn o odpovědi a výroky zastupitelů.

Poslední kapitolu tvoří závěr, ve kterém jsou shrnuty poznatky práce a zodpovězeny výzkumné otázky. K práci je přiložen seznam použité literatury a uveden seznam tabulek, obrázků a příloh.

4. Zhodnocení zdrojů

Teoretická část práce byla zpracována na základě analýzy různorodých zdrojů tištěné i elektronické formy. Seznam literatury rozdělen na primární zdroje, zákony, dokumenty; monografie, odborné články a studie; místní tisk, média a další. Z primárních zdrojů jsem čerpala z relevantních legislativních dokumentů zákon o obcích, zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí nebo Evropské charty místní samosprávy. Dále z primárních zdrojů byla použita data Českého statistického úřadu a informace z webu ministerstva financí a vnitra. Součástí primárních zdrojů jsou zápisy z usnesení zastupitelstva obce Kamenický Šenov.

Monografie vychází především z oboru politologie (Balík, Bubeníček, Čmejrek, Kruntorádová, Jüptner), ekonomie (Peková a Provazníková), práva (Kopecký, Bakeš) a veřejné správy (Valeš, Horzinková, Hendrych). Dalším zdrojem byla zahraniční literatura a recenzované časopisy, které byly čerpány z elektronické databáze časopisů EBSCOhost, Taylor & Francis, JSTOR a časopis *Local Government Studies*.²⁸ České odborné časopisy (*Acta Politologica*, *Deník veřejné správy*, časopis *Veřejná správa*)

Dalším zdrojem byl místní tisk a média vztahujících se k tématu (*Šenovské listy*, *Českolipský deník*). Dále byly využity stránky obce Kamenický Šenov. Využila jsem i osobní archiv dokumentů k problematice. Dalším zdroje byly výsledky šetření polostrukturovaných rozhovorů se zastupiteli obce Kamenický Šenov, který přinesly neocenitelné informace.

²⁸ Při hledání v databázi byly především použity následující hesla, *decision making, local budget, budgetary proces, local government, municipal, finance, policy, mayor and council*.

1. Teoretické aspekty

Problematika analýzy vlivu politických vztahů na obecní rozpočet spadá mezi interdisciplinární témata, která se opírají především o poznatky z politické, právní a ekonomické vědy. Práce byla tvořena s důrazem na politický aspekt, ale pro komplexní řešení problematiky se nelze vyhnout jejich dalším stránkám. Jedná se především o aspekty veřejné správy, finanční a komunální právo, vliv centrální vlády na místní samosprávy skrze finance (fiskální federalismus) a obecní rozpočet (příjmy a výdaje obce). Bez těchto skutečností nelze téma analyzovat, protože ve svém důsledku determinují rozhodnutí komunálních politiků.²⁹

Jak uvádí „Bubeníček, *jestliže vycházíme z trojdimenzionálního pojetí politiky jako uskutečňování policy prostřednictvím politics na základě polity, pak i rozhodování lokálních společenství reprezentovaných místními politickými institucemi (polity) o budoucím rozvoji obce (policy) musí mít zákonitě politický rozměr (tedy politics). V opačném případě bychom totiž mohli polemizovat o nutnosti samotné existence lokálních samosprávných rozhodovacích orgánů.*“³⁰ Dále Bubeníček uvádí, že komunální prostředí i menších municipalit má politický obsah, tak jako ve vysoké politice jde o konflikt v prosazení zájmu. Při zkoumání menších obcí musí zohlednit jejich specifika, mezi která patří nedostatek finančních prostředků, personální charakter (osobní vazby aktérů), nestabilita místních stranických systémů. Z toho důvodu vzniká řada případových studií.³¹

1.1 Horizontální typologie

Typologie komunálních evropských systémů aplikuje rozdíly mezi místními správami. Obecní uspořádání v zemích EU jsou svébytná.³² Typologie komunálních systémů se dělí na horizontální a vertikální. Vertikální dimenze se zabývá otázkou postavení obce vzhledem k národní a regionální vládě. Horizontální dimenze se věnuje orgánům obce a jejich kompetencím. Pro potřeby této diplomové práce je nutné analyzovat právě

²⁹ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015, str. 8-9

³⁰ BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. 2010. *Konfliktní linie v malých obcích*. Acta Politologica 2, 3, 30–45., str. 31

³¹ BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. 2010. *Konfliktní linie v malých obcích*. Acta Politologica 2, 3, 30–45., str. 30-34

³² Místní samosprávy a manažeři místní samosprávy v sedmnácti evropských zemích, MVČR (online), dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mistni-samospravy-a-manazeri-mistni-samospravy-v-sedmnacti-evropskych-zemich-i.aspx> ke dni 28. 4. 2016

horizontální dimenzi, které se věnoval např. Wollmann, Bäck, Swianiewicz či Mouritzen a Svava.³³

Wollman rozdělil systémy na dualistické a monistické. Podle Wollmanova dělení je v dualistických systémech legislativa a exekutiva na lokální úrovni oddělena. V monistickém modelu jsou obě části moci sloučeny.³⁴

Na Wollmanovu typologii navazuje Henry Bäck, který kombinuje jeho dělení s tradičními formami vlády na národní úrovni. Vláda shromáždění (*Assembly Government*) označuje exekutivní moc, která je v rukou proporčně složeného výboru, což představuje spojení monismu a konsociačního prostředí (*konsociationalism*). Parlamentarismus je typ, kde je exekutivní orgán volen na základě většinového principu, jedná se o kombinace monismu a většinového principu (*majoritarianism*). Prezidencialismus, kdy exekutivu tvoří přímo volený starosta s vlastním kabinetem a legislativa má vlastní legitimitu. Výsledná podoba je kombinace dualismu a většinového principu. Semi-prezidencialismus, produkuje exekutivu, která je tvořena přímo voleným starostou a výborem, který zvolilo shromáždění. Výsledná forma je kombinace dualismu a konsociačního či většinového principu.³⁵

Mouritzen a Svava vytvořili typologii založenou na postavení starosty. První typ představuje systém silného starosty (*The strong mayor form*), který je přímo volený a vykonává většinu exekutivních pravomocí. Systém silného starosty je aplikován ve Francii, Německu (kromě Hesenska) nebo ve Španělsku. Druhý typ představuje systém vůdce výboru (*The committee-leader form*), kdy je jedna osoba vůdcem, ale nemusí mít kontrolu nad zastupitelstvem, dělí se o exekutivní pravomoci (Dánsko a Švédsko aj). Systém kolektivního vedení (*The collective form*), kde je exekutiva v rukou výboru, který je složen ze členů zastupitelstva. V čele výboru stojí starosta. Do skupiny lze zařadit Belgii, ČR, Švýcarsko nebo Hesensko. Systém manažerského výboru (*The council-manager form*), ve kterém je exekutiva v rukou profesionální administrativy v čele s manažerem, který je ovšem jmenován zastupitelstvem. Starosta plní reprezentativní pravomoci. V Evropě je systém používán zatím jen v Irsku.³⁶

³³RINGLEROVÁ, Z. (2009). *Typologie komunálních systémů*. In: JÜPTNER, P.; POLINEC, M. a kol. *Evropská lokální politika 2*. 1. vyd. Praha: IPS FSV UK, 2009, str. 37

³⁴HENELT, HLEPAS, *Typologies of Local Government Systems*, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 29

³⁵HENELT, HLEPAS, *Typologies of Local Government Systems*, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 30

³⁶MOURITZEN, Poul Erik a James H SVARA. *Leadership at the apex: politicians and administrators in Western local governments*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, c2002, str. 55-56

Spojením vertikální a horizontální dimenze vznikla typologie Polleada. Podle vertikální typologie Hesse a Sharpeho jsou státy rozděleny do tří skupin na Franco, Anglo a Severo skupinu. Kritériem bylo rozdělení kompetencí vztahující se k poskytování služeb, politická síla samosprávy ve vztahu k výše postavené úrovni a význam přisuzovaný lokální demokracii.³⁷ Typologie je kritizována, že se nevěnuje zemím střední a východní Evropy, z toho důvodu typologii revidovali Heinelt a Hlepas v roce 2006.³⁸

Spojením vertikální a horizontální dimenze se zabýval i Swianiewicz v práci *An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe* z roku 2013. Práce se věnuje východní Evropě a zahrnuje i Arménii a Ázerbájdžán. Celkově se věnuje devatenácti zemím. Pro vertikální dimenzi si Swianiewicz vymezil kritéria sídelní struktury, decentralizaci a finanční aspekt. Z pohledu horizontálních vazeb se autor zaměřil na pozici starosty. V otázce pozice starosty autor rozlišuje mezi přímo voleným starostou, který má silné postavení a nepřímo voleným starostou, který je součástí kolektivního sboru. Na základě tohoto dělení rozdělil státy do pěti skupin.³⁹

1.2 Veřejná správa

Financování municipalit je propojeno s výkonem veřejné správy. Veřejnou správou se rozumí správa veřejných záležitostí. Veřejnou správu vykonávají veřejnoprávní subjekty, jejichž kompetence si určí každý stát. Každá země má odlišné organizační uspořádání a pravomoci.⁴⁰ Veřejná správa je základem demokracie a brání kumulaci moci.⁴¹ K naplnění této funkce je potřeba finanční autonomie územně správních celků (obcí). Na veřejnou správu můžeme pohlížet několika pohledy. Základním dělením veřejné správy je (Obrázek 1), kdo veřejnou správu vykonává a kde (geografická poloha).

³⁷ RINGLEROVÁ, Z. (2009). Typologie komunálních systémů. In: JÜPTNER, P.; POLINEC, M. a kol. *Evropská lokální politika 2*. 1. vyd. Praha: IPS FSV UK, 2009, str. 48-49

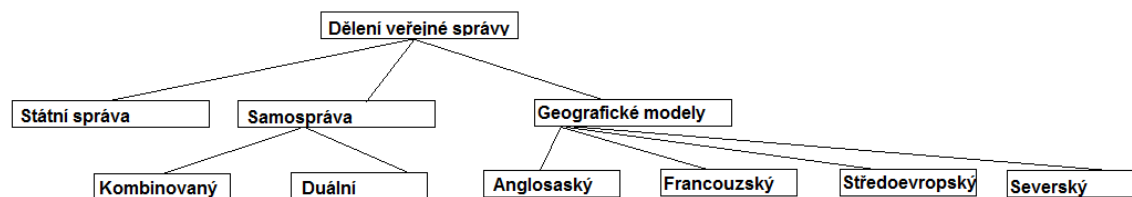
³⁸ HENELT, HLEPAS, Typologies of Local Government Systems, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 33-4

³⁹ Pawel Swianiewicz (2014) *An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe*, Local Government Studies, 40:2, str. 292-308

⁴⁰ POMAHAČ, Richard. *Veřejná správa*. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2013, str. 55; HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, str. 13-16

⁴¹ KADEČKA, RIGEL, Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost, MVČR (online), dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx> ke dni 27. 4. 2016

Obrázek 1: Dělení veřejné správy

Zdroj: Autorka

Podle kritéria, kdo veřejnou správu vykonává, je základním dělením veřejné správy na státní správu a samosprávu.⁴² Modely veřejné správy lze rozdělit na kombinovaný (smíšený) a duální. V kombinovaném (smíšeném) modelu obec vykonává samosprávu a státní správu (Česká republika). Duální (oddělený) model organizace veřejné správy je používán především ve Velké Británii. V modelu existuje souběžně samospráva a státní správa. Obec vykonává jen samosprávu.⁴³

Podle geografického dělení existují tři systémy (modely) územní správy (Tabulka 1). Prvním modelem je anglosaský systém, kde mají municipality hlavní postavení v nižších správních jednotkách, ale municipality jsou finančně závislé na státu (Velká Británie).⁴⁴ Druhý typ je francouzský systém, kde úroveň municipalit zajišťuje samosprávné funkce i státní správu (Francie). Třetím typem je středoevropský systém, ve kterém obce vykonávají vlastní samosprávu a současně i státní správu v rámci přenesené působnosti (Německo, Rakousko, ČR).⁴⁵ Tyto tři skupiny tvoří základní dělení veřejné správy v Evropě. Pro svou specifickou povahu vznikl ještě severský systém, který lze označit za „čtvrtý model“. Pro severský systém je typické, že místní samosprávy mají značnou autonomii, mají velkou samostatnost v příjmech, které plynou z místních poplatků (Švédsko, Dánsko).⁴⁶

⁴² HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Vydání první. V Praze: C. H. Beck, 2015, str. 20-22; PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, str. 51.

⁴³ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 26

⁴⁴ HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, str. 151-152

⁴⁵ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2007. str. 12; HALÁSKOVÁ, Martina, *Public administration in EU countries: Selected comparative approaches*, *Ekonomická revue*, Volume 18: 45–58 (2015), str. 49-50

⁴⁶ HALÁSKOVÁ, Martina, *Public administration in EU countries: Selected comparative approaches*, *Ekonomická revue*, Volume 18: 45–58 (2015), str. 49-50

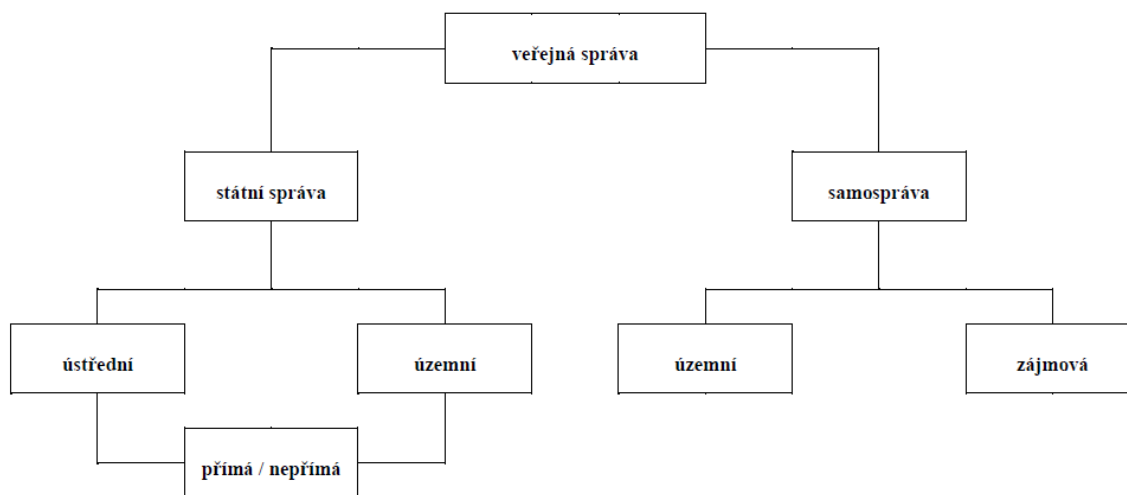
Tabulka 1: Lokální systémy

Systém veřejné správy	Země
Anglosaský, Britský	Velká Británie, Irsko
Francouzský, Napoleonský	Francie, Španělsko, Itálie
Středoevropský, Centrální evropský	Německo, Rakousko, ČR
<i>(Severský, Severoevropský)</i>	<i>(Švédsko, Dánsko, Finsko)</i>

Zdroj: Autorka na základě: HALÁSKOVÁ, Martina, Public administration in EU countries: Selected comparative approaches, Ekonomická revue, Volume 18: 45–58 (2015), str. 50

Veřejná správa se může dále dělit na materiální a formální. Materiální (funkční) pojetí označuje činnost úřadů, kterým byla státem propůjčena veřejná správa. Ve formální pojetí je určující organizace ve smyslu plnění úkolů veřejné správy (Obrázek 2).⁴⁷

Obrázek 2: Organizace veřejné správy

Zdroj: HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. Základy organizace veřejné správy v ČR. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, str. 90

Po druhé světové válce došlo k reformě veřejné správy v důsledku negativních zkušeností některých systémů mezi světovými válkami. V demokratických zemích došlo k posilování role samospráv a decentralizace, která ale nebyla ve všech zemích podpořena finanční nezávislostí.⁴⁸ Cílem reform byla decentralizace, dekoncentrace, demokratizace a

⁴⁷ HENDRYCH, Dušan. Správní věda: teorie veřejné správy. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, str. 14-16

⁴⁸ HENDRYCH, Dušan. Správní věda: teorie veřejné správy. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, str. 31-36; 47-53

subsidiarita.⁴⁹ Dalšími cíli bylo optimalizovat velikost municipalit, zvýšení efektivity a optimalizace financování.⁵⁰ V průběhu reformy se zvyšuje role územních samospráv. Postupně dochází k decentralizaci (přesun funkcí a kompetencí na nižší orgány) a uplatňování principu subsidiarity (rozhodování na co nejnižší úrovni).⁵¹ Právě princip subsidiarity je základním principem Evropské charty místní samosprávy.⁵² Od 80. let je snaha o zavedení manažerského přístupu (hospodárnost, efektivnost) ve veřejné správě. K manažerskému přístupu patří např. New Public Managementu.⁵³

1.3 Právní aspekty

Fungování municipalit je zakotveno v legislativě, kterému se věnuje komunální právo, které je sumarizací právních norem vztahujících se k právnímu postavení obcí.⁵⁴ Komunální právo se obecně zabývá právem obcí na samosprávu a rozsahem jejich působnosti. Dále se komunální právo věnuje míře kompetencí, problematice vzniku a zániku obcí, místními referendy, vnitřní organizací obce a vztahy obce k dalším subjektům veřejné správy.⁵⁵ Obec je vymezena geograficky svou hranicí a také obyvateli. Dalším předpokladem pro fungování je vlastní majetek obce a hospodaření s vlastním rozpočtem.⁵⁶ Fungování obce je závislé i na ekonomických aspektech, kterým se věnuje finanční právo, místními daněmi a poplatky, či sestavením a kontrolou rozpočtu. Rozhodnutí o výši místních daní a výdajích je politickým rozhodnutím.⁵⁷ Míra kompetencí jednotlivých úrovní závisí na úrovni decentralizace státu. Rozpočty nižších úrovní nejsou často

⁴⁹ LACINA, Karel a Vladimír ČECHÁK. *Vývoj systémů veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Professional publishing, 2001, str. 42-44

⁵⁰ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, str. 40-45

⁵¹ KADEČKA, RIGEL, Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost, MVČR (online), dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx> ke dni 27. 4. 2016

⁵² PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga ŠEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 13-15; KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 27; POMAHAČ, Richard. *Veřejná správa*. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2013, str. 171

⁵³ POMAHAČ, Richard. *Základy teorie veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 199-122; HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, str. 55-56

⁵⁴ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1998, str. 102-140

⁵⁵ WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 362-3

⁵⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 20-21

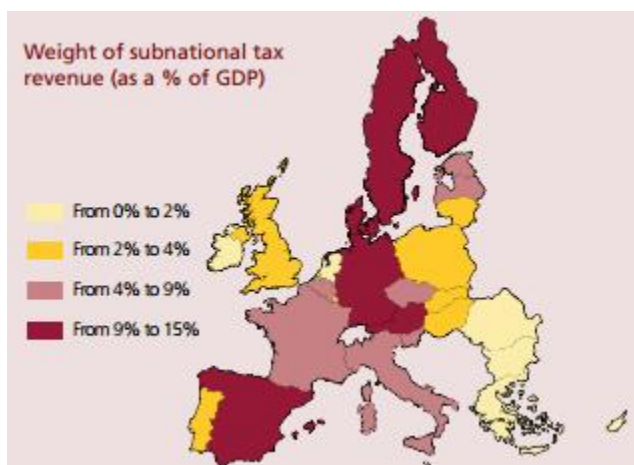
⁵⁷ BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 6., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012, str. 5-7; KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 33

soběstačné, proto v rámci rozpočtu dochází k přerozdělování, na základě horizontálních a vertikálních vazeb mezi rozpočty.⁵⁸

Hospodaření s obecním rozpočtem podléhá určitým pravidlům, která má každá země jiná. Rozpočtová pravidla evropských municipalit jsou zakotvena nejen v příslušných zákonech o obcích. V některých zemích jsou zakotvena v ústavě, v jiných státech je tato povinnost zakotvena v zákonech týkajících se rozpočtové soustavy. Dalším obecným trendem je sestavování střednědobých finančních plánů na dobu 2 až 5 let.⁵⁹ Lze mluvit o několika zásadách sestavení rozpočtu, měl by být reálný a pravdivý. Další důležitou stránkou je úplnost a jednotnost, což pro občany znamená, že přesně mohou ze skladby rozpočtu rozpoznat alokaci finančních zdrojů. V neposlední řadě je nutné respektovat zásadu hospodárnosti a efektivnosti. Veřejné finance by měly být používány co nejhospodárněji a nejefektivněji, aby nedocházelo k plýtvání veřejných prostředků.⁶⁰

Obsahem příjmů územních samospráv jsou především daňové příjmy, výnosy z místních poplatků nebo dotace. Obrázek 3 zobrazuje podíl místních daní v % HDP, který je nejvyšší v severských zemích.⁶¹

Obrázek 3: Příjmy z místních daní v % HDP v roce 2011

Zdroj: Subnational public finance in the European Union, Paris, Dexia, 2012 (online), dostupné z: http://www.ccre.org/docs/Note_CCCE_Dexia_EN.pdf ke dni 18. 3. 2016

⁵⁸ WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 185-6, 190-193

⁵⁹ ČERMÁK, Jiří. *Financování územních samospráv v mezinárodním kontextu*, Praha, 2013, disertační práce, str. 72

⁶⁰ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2007, str. 70

⁶¹ BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012, str. 117-8

Vzhledem k široké oblasti zájmu se komunální právo často prolíná s ústavním nebo finančním právem. Prameny práva jsou ústava dané země nebo zákony a další právní předpisy. Významným mezníkem pro obecní samosprávu bylo vytvoření Evropské charty místní samosprávy (dále jen Charta), což je dokument z roku 1985, jejímž cílem je sjednocení určitých principů místních samospráv v Evropě. Charta vešla v platnost až v roce 1988. Charta je rámcovou mezinárodní smlouvou, která zdůrazňuje právo občanů podílet se na řízení veřejných záležitostí. Místní samosprávy mohou zajistit efektivní správu, která je blízká občanům. Charta významně posiluje decentralizaci na místní úrovni, z toho důvodu mají některé státy problém s přijetím Charty bez výhrad. Charta obsahuje pravidla, na nichž je postavena místní samospráva. Podle Charty jsou municipality základem demokratické společnosti a občané by měli mít možnost se podílet na řízení municipalit.⁶² Všechny zákony musí být v souladu s Listinou základních práv a svobod (dále Listina).⁶³

1.4 Fiskální federalismus a decentralizace

Koncept fiskálního federalismu byl rozvíjen po 2. světové válce, ale hlavní rozkvět zaznamenal v 70. letech 20. století. Za hlavní zakladatele se pokládají Wallace Oates (*Fiskální federalismus*) a Richard Musgrave (*Veřejné finance v teorii a praxi*).⁶⁴

Ústřední otázkou je vztah centra s nižšími správními úrovněmi v rámci veřejného sektoru. Cílem je optimální přiřazení příjmů, pravomocí a odpovědnosti jednotlivým správním úrovním.⁶⁵ Fiskální federalismus předpokládá ústřední a místní (lokální) úroveň. Fiskální federalismus je dělen na horizontální a vertikální strukturu vládních úrovní. Mnoho států zavádí fiskální decentralizaci kompetencí a financí, ale každý v odlišné míře. Obecně severské státy (Švédsko, Dánsko) mají vysoké vlastní příjmy, tudíž jsou méně závislé na státu.⁶⁶ Dalším faktorem je administrativní uspořádání území. Některé země jsou federacemi (Rakousko, Německo aj.) a jiné jsou unitární státy (ČR, Španělsko aj.).

⁶²Evropská charta místní samosprávy [online], dostupné z: <https://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/dd6e004154b6dc2a802566d70030a760?OpenDocument> ke dni 14. 3. 2016

⁶³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 15-16

⁶⁴HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: učebnice*. 2. vyd. Praha: Eurolex, 2004, str. 229-235; MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, str. 132

⁶⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 22-23

⁶⁶ HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: učebnice*. 2. vyd. Praha: Eurolex, 2004, str. 229-235

Administrativní uspořádání zemí společně s velikostí obcí jsou jedním z nejdůležitějších faktorů, které mají vliv na decentralizaci.⁶⁷ Ve většině zemí jsou finance přerozdělovány podle počtu obyvatel. Velikostní aspekt je přitom i významným hlediskem pro diferenciaci výkonu místní samosprávy. Ve většině zemí menší obce vykonávají základní úkony např. svoz komunálního odpadu nebo dopravní obslužnost. V případě složitějších úkonů spolupracují s většími obcemi, nebo jsou tyto složitější úkony převedeny přímo na větší obec.⁶⁸

Funkce fiskálního federalismu se mohou rozdělit na tři základní.⁶⁹ První funkce je alokační, jejímž cílem je přerozdělování veřejných statků prostřednictvím výdajů veřejného rozpočtu. Přerozdělování nelze provádět na základě tržních mechanismů. Veřejné statky jsou dostupné všem bez rozdílu, ale jejich užitek může být odlišný. Problémem je kvalita tohoto veřejného statku. Prostřednictvím finančních prostředků soustředěných např. v územním rozpočtu se financují různé potřeby v lokálním nebo v regionálním veřejném sektoru.⁷⁰ Distribuční funkce si klade za cíl přerozdělování důchodů ve veřejné správě. Důchody jsou hlavní otázkou při formování daňové a transferové politiky. Způsob přerozdělení financí by měl určovat tržní mechanismus, přesto se spíše využívá principu solidarity. Cílem je ovlivňovat rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj např. v obcích.⁷¹ Na základě stabilizační funkce se stát snaží ovlivňovat makroekonomické prvky (zaměstnanost nebo platební bilance). Tyto faktory vyžadují politické působení. Stabilizační funkce používá především měnové a fiskální nástroje. Měna je řízena pomocí centrální (národní) banky a mezi fiskální nástroje patří zvyšování poptávky pomocí veřejných zakázek. Stabilizační funkce má za úkol zajistit, aby negativní dopady v průběhu ekonomické krize byly pro danou územní jednotku co nejmírnější. Všechny funkce spolu těsně souvisí a z toho důvodu je nelze rozdělovat.⁷²

⁶⁷HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, str. 116-119

⁶⁸PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 22-23

⁶⁹MUSGRAVE, Richard Abel a Peggy B MUSGRAVE. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994

⁷⁰MUSGRAVE, Richard Abel a Peggy B MUSGRAVE. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994., str. 3-13; HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Vydání první. V Praze: C. H. Beck, 2015, str. 6-7

⁷¹MUSGRAVE, Richard Abel a Peggy B MUSGRAVE. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994., str. 3-13; HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Vydání první. V Praze: C. H. Beck, 2015, str. 6-7

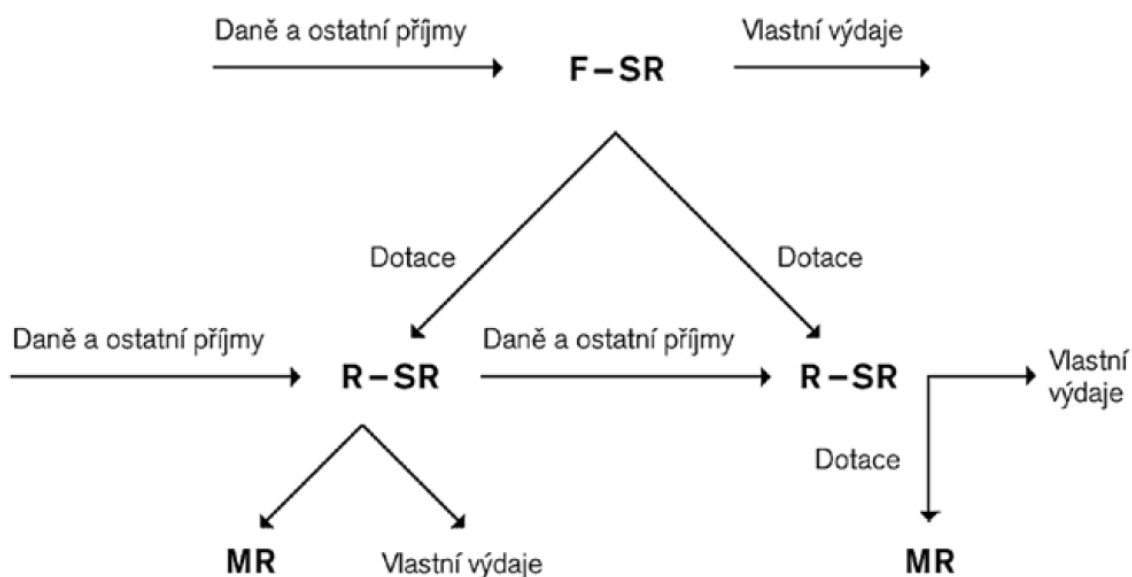
⁷²MUSGRAVE, Richard Abel a Peggy B MUSGRAVE. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994., str. 3-13; HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Vydání první. V Praze: C. H. Beck, 2015, str. 6-7

1.4.1 Modely fiskální federalismu

Fiskální federalismus aplikuje různé modely, které se liší především ve způsobu tvorby zdrojů na příjmové straně rozpočtů. Podoby modelů v „čisté formě“ se vyskytují jen v teoretickém vymezení.⁷³

Fiskální federalismus založený na *vertikálním modelu* je uplatňován v anglosaských zemích (USA). Model se nazývá koláčový, protože vychází z autonomie jednotlivých úrovní. Tyto úrovně mají prostor pro nezávislou fiskální politiku. Kooperativní federalismus založený na *horizontálním modelu*, je specifický model, který se využívá v např. Německu. Model předpokládá silné centrum, ale i existence dalších vlád. *Kombinace vertikálního a horizontálního modelu* (Obrázek 4) se v praxi nejvíce používá. Každá úroveň má své vlastní příjmy a od centra navíc dostává dotace. V tomto modelu lze rozlišit centralizovaný a decentralizovaný model.⁷⁴

Obrázek 4: Kombinovaný model

Poznámka: F-SR= federální SR, R-SR= republikový SR, MR- místní rozpočty

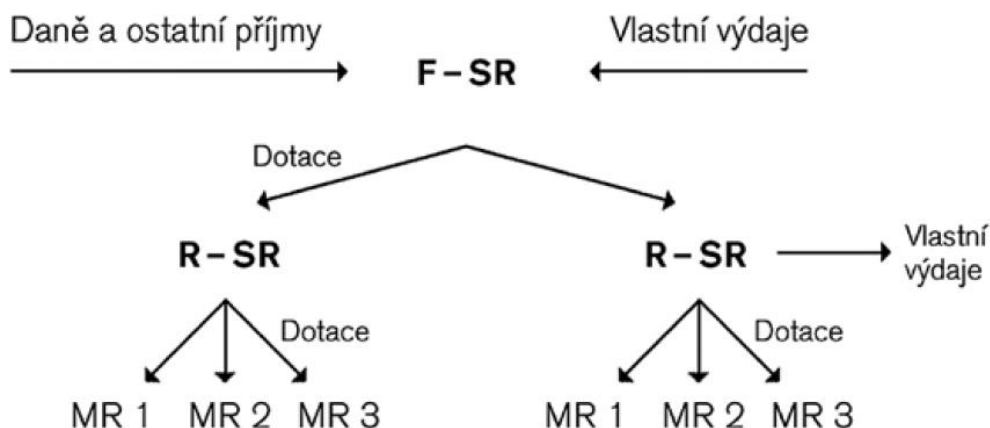
Zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 41

V *centralizovaném* modelu (Obrázek 5) je aplikována malá míra samostatnosti, protože hlavní příjmy plynou ze státního rozpočtu. V důsledku nízké finanční autonomie stát intenzivně ovlivňuje hospodaření nižších územně správních celků.

⁷³VYBÍHAL, Václav, *Veřejné finance*, VSFS (online), dostupné z: https://is.vsfs.cz/el/6410/leto2013/B_VF_B/VFI-5.pdf ke dni 9. 4. 2016

⁷⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, str. 168-169

Obrázek 5: Centralizovaný model

Zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2.*, aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 42

V *decentralizovaném* modelu (Obrázek 6) je využívána velká míra samostatnosti, protože nižší územně správní celky nejsou finančně závislé na centru. To znamená, že by obce musely mít vysoké příjmy a velké daňové pravomoci. Ovšem tento model se v praxi neobjevuje, jedná se jen o teoretický model.⁷⁵

Obrázek 6: Decentralizovaný model

Poznámka: F-SR= federální SR, R-SR= republikový SR, MR- místní rozpočty

Zdroj: Autorka na základě: PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2.*, aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 42

Celkově lze podstatu fiskálního federalismu shrnout tak, že jde o míru přerozdělování z centra (ústředí) směrem k nižším úrovním. V praxi fiskálnímu federalismu brání především neinformovanost občanů, korupce, kvalita byrokracie, prostorové složení jurisdikce (odlišnost obvodů samospráv a jurisdikce), technologické

⁷⁵PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, str. 169-171

změny a zvýšená mobilita (rychlé změny). Vyjmenované faktory omezují zavádění fiskálního federalismu, protože územní samospráva není dostatečně flexibilní, aby dokázala reagovat na výše zmíněné faktory.⁷⁶

1.4.2 Klasifikace příjmů a výdajů

Příjmy a výdaje v zemích EU jsou pro každý stát specifické, přesto lze nastínit obecné trendy klasifikace příjmů a výdajů (Tabulka 2). Právě výše příjmů je pro obce určující, protože determinuje, jaké projekty budou podpořeny. Vítězná strana/koalice určuje strukturu obecního rozpočtu.⁷⁷ Výdaje je nutné sledovat kvůli bilanci příjmů a výdajů. Důležité je analyzovat kapitálové výdaje, které jsou využívány při realizaci investiční politiky vládnoucí koalice/strany. Běžné výdaje obsahují opakující se položky.

Tabulka 2: Klasifikace příjmů a výdajů

Příjmy	Výdaje
daňové příjmy	Běžné
nedaňové příjmy	Kapitálové
půjčky a úvěry	-
transfery a dotace	-

Zdroj: Autorka na základě: WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 197

Stát vybírá daně, jejíž výnos je přerozdělován prostřednictvím rozpočtového určení daní, které tvoří hlavní příjmy obcí společně s dotacemi. Objem těchto financí je v každé zemi různý. Dotace a transfery jsou prostředky poskytované územním samosprávám většinou od státu nebo od EU. Dotace lze rozdělit na účelové a neúčelové. Účelové dotace jsou obcím poskytovány na konkrétní účel, který nelze v průběhu měnit. Z toho důvodu jsou pro obce výhodnější neúčelové dotace, které nejsou vázány. Dále lze rozdělit dotace podle toho, zda je nutná finanční spoluúčast obce, nebo nikoliv. Cílem účelových dotací a transferů je zabezpečit rovnováhu územních rozpočtů, tedy zabezpečit, aby občané měli stejné služby.⁷⁸ Dalším zdrojem financí municipalit jsou místní daně, mezi které zpravidla

⁷⁶PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 48-51

⁷⁷CEMR and Dexia, EU subnational governments (online), dostupné z: <http://www.ccre.org/docs/Nuancier2011Web.EN.pdf> ke dni 11. 4 2016

⁷⁸MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, str. 147-149

patří daň z podnikatelské činnosti, daň pozemková a daň z příjmů fyzických osob.⁷⁹ Dále jsou příjmy tvořeny z vlastního majetku, který pochází z aktivit obce (prodej, pronájem) nebo provoz veřejných služeb (divadlo). Půjčky a úvěry jsou součástí příjmové stránky, mají návratný charakter, protože je obce musí splácet. Většina zemí zavedla určitá pravidla, protože v posledních letech docházelo k růstu zadlužení územních samosprávných celků. Došlo k nastavení horní hranice zadluženosti.⁸⁰

Výdajová stránka se skládá z běžných nákladů, které se každoročně opakují např. platy zaměstnanců a chod úřadu. Naopak kapitálové náklady jsou každý rok jinak vysoké např. financování opravy silnice. Obecným trendem je, že výdaje municipalit v posledních letech neustále narůstají. Je to dáno především tím, že byly na místní samosprávu převedeny větší pravomoci a odpovědnosti za zabezpečování a financování veřejné správy (decentralizace kompetencí). V dnešní době mají evropské municipality klíčovou roli při realizování investic.⁸¹

Obecně severské státy (Švédsko, Dánsko) mají vysoké vlastní příjmy, tudíž disponují značnou autonomií. Vysoký stupeň fiskální decentralizace mají skandinávské země, jako je Švédsko, Finsko a Dánsko. Vlastní daňové příjmy municipalit se zde přibližují k 50 % celkových příjmů obcí.⁸² K zemím s vysokou mírou vlastní daňové autonomie municipalit, lze zařadit frankofonní skupinu dvou států, Francii a Belgie. Na druhou stranu ani vysoká míra vlastní daňové autonomie nepřibližuje tyto frankofonní země k severským zemím.⁸³ Do slabší skupiny, kde výnosy místních daní tvoří jen 1/3 celkových příjmů obcí patří středomořské státy, jako jsou Itálie, Španělsko, Portugalsko a Řecko. Nejmenší podíl místních daní má Nizozemí a Velká Británie. Ve Velké Británii je situace výsledkem centralistických tendencí z 80. a 90. let. I když byly prosazeny decentralizační zákony (Scotland Act 1998, Government of Wales Act 1998, Northern Ireland Act 1998), i tak je daňová autonomie na nízké úrovni.⁸⁴

⁷⁹ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, str. 250-266

⁸⁰ OECD, Revenue statistics (online), dostupné z: http://www.oecd.org/tax/federalism/oecd-fiscal-decentralisation-database.htm#A_Title ke dni 24. 3. 2016

⁸¹ VESELKOVÁ, Michaela. Analýza financování územní samosprávy v České republice a ostatních zemích Evropské unie. Praha, 2008, diplomová práce, VŠE, vedoucí práce Jitka Peková, str. 56-8

⁸² Subnational public finance in the European Union, Paris, Dexia, 2012 (online), dostupné z: http://www.ccre.org/docs/Note_CCRC_Dexia_EN.pdf ke dni 18. 3. 2016

⁸³ TRHLÍNOVÁ, Zuzana, Finanční autonomie obcí 1, Deník veřejné správy [online], Dostupný z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6222040> ke dni 20. 2. 2016

⁸⁴ TRHLÍNOVÁ, Zuzana, Finanční autonomie obcí 1, Deník veřejné správy [online], Dostupný z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6222040> ke dni 20. 2. 2016

1.5 Přístupy k sestavování lokálních rozpočtů

Územní samosprávy si sestavují vlastní obecní rozpočet, který může být vytvořen různými metodami sestavování lokálních rozpočtů. Obecní rozpočet může být sestavován několika metodami (přírůstková metoda, přístup nulové základny, performance budgeting, metoda programového rozpočtování, genderové rozpočtování a participativní přístup). Každá s metod má své výhody i nevýhody. Metody jsou užívány v různých státech.

Nejběžnější je přírůstková metoda, kterou používá většina obcí v ČR. Je to metoda, kdy je upraven rozpočet z minulého roku, buď dojde k navýšení, nebo snížení některých položek. Je nutné zohlednit např. demografický vývoj (počet obyvatel v obci) nebo změny v legislativě. Výhodou je, že není tak těžké ho sestavit, protože struktura je téměř stejná, jen dochází ke snížení nebo navýšení některých položek. Nevýhodou této metody je předpoklad, že rozpočet v minulých letech byl zpracován správně a efektivně.⁸⁵

Přístup nulové základny (*zero based budgeting*) je v podstatě žebříček priorit. Zastupitelstvo sestaví seznam priorit a poté jsou seshora realizované ty, na které jsou peníze v rozpočtu. Výhodou přístupu je komplexnost. Nevýhodou je, že tento přístup je časově náročný. Přístup byl použit např. v USA (Wilmington).⁸⁶

Rozpočtování podle výsledku (*performance budgeting*) má za cíl porovnávat efektivnost a hospodárnost. Dále se zabývá, zda bylo dosaženo žádoucích účinků. Přístup zohledňuje nejen zdroje, ale i cíle výstupu. Pokládá si otázky typu, čeho bylo ve skutečnosti dosaženo a jak. Výhodou metody je, že dokáže odhalit slabiny systému (překrývání funkcí) avšak nevýhodou je, že má tendenci k přírůstkové metodě. Přístup byl použit např. Nizozemí.⁸⁷

Metoda programového rozpočtování (*planned programmed budgeting system*) je postavena na výdajích, které se opírají o výsledky. Jedná se o dlouhodobější strategii, jejímž cílem je alokace zdrojů podle záměrů obce. Nevýhodou je, právě dlouhodobá

⁸⁵ SEDMIHRADSKÁ, Lucie, Rozpočtové inovace a efektivnost (online), dostupné z: <http://nb.vse.cz/~sedmih/usti-2004.pdf> ke dni 17. 3. 2016, str. 1-2

⁸⁶ CHINNIAH, Anbalagan. An Assessment of Zero-Based Budgeting to Protect the Leakage of Finance in Government and an Organizational Development. *CLEAR International Journal of Research in Commerce*[online]. 2013, 3(5), 1-10 [cit. 2016-04-11]. ISSN 22494561. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=bth&an=113658376&scope=site>, str. 1-3

⁸⁷ HAWKESWORTH, Ian a Knut KLEPSVIK. Budgeting levers, strategic agility and the use of performance budgeting in 2011/12. *OECD Journal on Budgeting* [online]. 2013, (1), 105-140 [cit. 2016-04-11]. ISSN 16087143. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=bth&an=94391485&scope=site>, str. 106-109

strategie, kterou je problematické následovat vzhledem obměně zastupitelů po volbách. Přístup byl použit např. Austrálie a Nový Zéland.⁸⁸

Genderové rozpočtování (*gender budgeting*) má za cíl prosazení rovnosti mužů a žen při využívání finančních zdrojů a sestavování rozpočtů. Výsledkem by měli být rovné příležitosti, které se projeví např. stejnou reprezentací mužů a žen v různých funkcích. Přístup byl použit např. ve Švédsku.⁸⁹

V současné době je velmi populární participativní přístup (*participatory budgeting*), který spočívá v tom, že obyvatelé obce přímo rozhodují o utracení části peněz z obecního rozpočtu. Hlavním přínosem přístupu je zvýšení zájmů občanů o obecní finance, zvýšení transparentnosti a posilování komunity obce. Nevýhodou je, že finanční prostředky nemusí být využity efektivně. Participativní rozpočet je sestavován po celém světě (Porto Alegre, Paříž, Hamburg, New York, Banská Bystrica, Praha 10).⁹⁰

⁸⁸ GIESE, J. W. A Henry DE VOS. Planning-Programming-Budgeting Systems. Journal of Accountancy [online]. 1969, 128(5), [cit. 2016-04-11]. ISSN 00218448. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edb&an=4587920&scope=site>, str. 93-94

⁸⁹FOLTYSOVÁ, Michaela, Marek PAVLÍK a Lenka SIMERSKÁ. Gender budgeting: information methodology. 1st ed. Prague: Ministry of Finance, 2004, str. 9-10

⁹⁰ JOHNSON, C. An Institutional Theory of Participatory Budgeting. Conference Papers , American Political Science Association. 1-39, Jan. 2014 (online), dostupné z: <http://ezproxy.is.cuni.cz/login?url=http%3a%2f%2fsearch.ebscohost.com%2flogin.aspx%3fdirect%3dtrue%26db%3dpoh%26AN%3d100855280%26lang%3dcs%26site%3ded-live%26scope%3dsite> ke dni 10. 4. 2016

2. Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet ve Francii a Švédsku

Cílem této kapitoly je nastínění obecných trendů vlivu politických vztahů na obecní rozpočet ve dvou zemích EU. Kapitola byla zpracována s důrazem na horizontální dimenzi komunálních systémů, v rámci nichž je realizován obecní rozpočet. Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet je demonstrována na Francii a Švédsku. Tyto dvě země reprezentují odlišné skupiny, které jsou jednoznačně definovatelné v typologii komunálních systémů. Podle vertikální typologie Hesse a Sharpeho je Francie typickým reprezentantem Franko skupiny a Švédsko je typickým představitelem Severo skupiny.⁹¹

2.1 Francie

Francie je unitárním státem a má tři administrativní úrovně (obec, department a region). Struktura územní samosprávy pochází z Napoleonské éry z přelomu 18/19 století.⁹² Francie je v horizontální typologii Mouritzen a Svára řazena do systému silného starosty⁹³, právě silné postavení starosty je pro obce určujícím determinantem. Obec je právnickou osobou, má vlastní majetek a sestavuje rozpočet. Municipality mají nízkou samostatnost v rozhodování.⁹⁴ V roce 2015 bylo ve Francii 36 520 obcí,⁹⁵ proto její strukturu můžeme označit za velmi fragmentovanou (Tabulka 3). Francie je vedle České republiky příkladem politického systému s vysokým počtem obcí v poměru k počtu obyvatel. Struktura obcí vede vládu ke snaze o reformu stávajícího stavu, jejímž cílem je meziobecní spolupráce^{96 97}.

⁹¹ HENELT, HLEPAS, Typologies of Local Government Systems, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 33-4

⁹² BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, str. 132

⁹³ MOURITZEN, Poul Erik a James H SVARA. *Leadership at the apex: politicians and administrators in Western local governments*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, c2002, str. 55-56

⁹⁴ HENELT, HLEPAS, Typologies of Local Government Systems, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 33-4

⁹⁵ Institut national de la statistique (online), dostupné z: <http://www.insee.fr/fr/methodes/nomenclatures/cog/> ke dni 24.3 2016

⁹⁶ V malých obcích se fragmentace projevuje nedostatkem finančních prostředků na zajištění všech kompetencí, proto byl zahájen proces slučování nebo spolupráce obcí. Proces slučování je odmítán z důvodu silného lokálního patriotismu. Meziobecní spolupráce zaznamenala ve Francii úspěch, což je možná silně motivováno dotacemi. Velkým impulsem byl zákon z roku 1999, který meziobecní spolupráci zjednodušil.

Tabulka 3: Struktura velikosti obcí ve Francii 2013

Velikostní kategorie	Počet obcí	Počet obyvatel	Podíl obyvatel
méně než 50	917	31 731	0,1
50–499	19 077	4 508 491	7,2
500–1499	9 969	8 549 116	13,6
1500–4999	4 633	12 101 752	19,3
5000–9999	1 064	7 347 003	11,7
10 000–49 999	778	15 767 229	25,1
50 000–299 999	109	10 095 904	16,1
více než 300 000	5	4 364 009	7,0
Celkem	36 552	62 765 235	100,0

Zdroj: Jaroslava Kypetová, Posílení meziobecní spolupráce (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6619039> ke dni 25. 2. 2016

V municipalitách je volena obecní rada, která zaujímá místo rozhodovacího orgánu. Exekutivu tvoří starosta a jeho náměstci. Starosta jako hlava obce je zodpovědný za rozpočet obce, protože ho navrhuje. Starosta jako hlava administrativy obce řídí finance obce pod kontrolou rady.⁹⁸ Mezi hlavní pravomoci radních patří schvalování obecního rozpočtu a správa majetku obce. Radní jsou voleni ve všeobecných volbách na 6 let. Radní jsou voleni dvěma způsoby. V obcích do 3500 obyvatel, se jedná o dvoukolový většinový systém s možností panašování (vyškrtání nebo dopisování kandidátů). Hlasy jsou sčítány podle kandidátů, nikoliv podle listin^{99,100} V obcích nad 3500 obyvatel je aplikován poměrný systém s většinovým prvkem, ale hlasovací lístek nemůže být jakkoliv upravován. Výsledky se sčítají podle listin, nikoliv podle kandidátů. Pokud některá ze stran v 1. kole obdrží více než 50 % tak získává ½ všech mandátů. Ostatní mandáty si rozdělí strany, které získaly více než 5 %. Pokud žádná strana nezíská v 1. kole 50 %, koná se 2. kolo, do kterého postupují strany s více než 10 %. Listina, která získala nejvíce hlasů, dostane ½ všech mandátů. Volební systém vede ke tvorbě většin, pokud strana zvítězí v 1. kole tak má ¾ většinu křesel a pokud až v 2. kole tak má 2/3 většinu.¹⁰¹ Pro Francii jsou typická sdružení nezávislých a komunálních stran.¹⁰²

⁹⁷ Jaroslava Kypetová, Posílení meziobecní spolupráce, <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6619039> ke dni 25. 2. 2016; Jaroslava Kypetová, Deset let francouzské meziobecní spolupráce (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6433218> ke dni 25.2. 2016

⁹⁸ Nick Swift and Guy Kervella, A complex system aims to bring French local government closer to the people (online), dostupné z: http://www.citymayors.com/france/france_gov.html, ke dni 11. 4. 2016

⁹⁹ V 1. kole jsou zvoleni kandidáti s největším počtem hlasů, pokud hlasy přesahují 25 % všech voličů. Ve druhém kole získávají mandát ti kandidáti s největším počtem hlasů (při rovnosti hlasů, je zvolen starší)

¹⁰⁰ BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, str. 133

¹⁰¹ PEROTTINO, Michel. *Francouzský politický systém*. Vyd. 1. Praha: Slon, 2005, str. 197

¹⁰² KRUNTORÁDOVÁ, Ilona (2013). Regionální patron jako fenomén reprezentace zájmů. *Acta Politologica* 5, 2, 163

Rada na první schůzi zvolí starostu a jeho náměstký na základě většinového systému. Starosta a jeho náměstci tvoří předsednictvo rady. Přestože je starosta volen radou, tak ho rada nemůže odvolat. Francouzský starosta zaujímá silné postavení, protože sám vykonává post exekutivy. Ve většině evropských zemí je exekutivní moc vykonávána kolegiálním sborem. Obecní rada je ve skutečnosti starostovi podřízena, což je dáno volebním systémem, který tvoří většiny, a proto je opozice slabá.¹⁰³

Dalším důvodem silné pozice starosty je kumulace funkcí. Starosta města je často i zástupcem v Národním shromáždění, senátorem, nebo evropským zástupcem. Kumulace funkcí byla častým jevem, proto zákon z roku 1985 omezil počet funkcí na dvě. Starosta se často stává „patronem“, který dokáže prosadit zájmy své obce.¹⁰⁴ Mnoho starostů svůj post vykonává dlouhodobě, protože není omezen počet funkčních období.¹⁰⁵ Starostovi je svěřena samostatná a přenesená působnost. Z tohoto důvodu se říká, že starosta „nosí dvě čepice na jedné hlavě.“¹⁰⁶ Starostovi je svěřena samospráva, kterou plní pod kontrolou obecního zastupitelstva a státní správu pod dohledem prefekta.

Starosta navrhuje rozpočet obce, ale schvaluje ho rada. Starosta je za rozpočet zodpovědný, protože ho navrhuje. Starosta má hlavní slovo při schvalování v důsledku kumulace mandátů a volebního systému, který vytváří většiny. Investiční politika může být ovlivněna kumulací mandátů, protože starosta může být zároveň ministr, náměstek, nebo senátor. V důsledku kumulace funkcí se stává patronem v otázce získávání peněz. Rozpočet je sestavován na jeden rok. Účetní rok začíná vždy 1. ledna a končí 31. prosince. Příjmy územních samospráv tvoří z největší části daňové příjmy od státu a dotace na vyrovnání nerovnoměrného bohatství obcí. Dalším zdrojem příjmů obce tvoří příspěvky (účelové a neúčelové), návratné zdroje (úvěry a půjčky), příjmy z vlastnictví a z poskytování služeb (nájem, pokuty aj.) a dotace z EU.¹⁰⁷ Část příjmu obcí tvoří místní daně.¹⁰⁸ Právo vytvářet (nebo zrušit) místní daňové základny je dána výhradně

¹⁰³ NOVÁK, Ondřej, Francie, In: JÜPTNER, Petr, Martin POLINEC a Kamil ŠVEC. *Evropská lokální politika*. Vyd. 1. Praha: Petr Jüptner ve spolupráci s Institutem politologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, 2007, str. 16-19

¹⁰⁴ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona (2013). Regionální patron jako fenomén reprezentace zájmů. *Acta Politologica* 5, 2, 163

¹⁰⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 40

¹⁰⁶ NOVÁK, Ondřej, Francie, In: JÜPTNER, Petr, Martin POLINEC a Kamil ŠVEC. *Evropská lokální politika*. Vyd. 1. Praha: Petr Jüptner ve spolupráci s Institutem politologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, 2007, str. 16-19

¹⁰⁷ ČERMÁK, Jiří, *Financování územních samospráv v mezinárodním kontextu*, ČZU, Praha, disertační práce, 2013

¹⁰⁸ Jaroslava Kypetová, Místní daně ve Francii (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=5506783> ke dni 25. 3. 2016

Parlamentu.¹⁰⁹ Celková zátěž místních daní v % HDP, se neustále zvyšuje v průběhu let (Tabulka 4).

Tabulka 4: Daňové příjmy v % HDP

	1986	1990	1997	2003	2008	2012	2014
ústřední vláda	37,90	37,18	38,49	37,72	37,07	38,32	39,29
místní vláda	3,64	3,80	4,78	4,32	5,11	5,82	5,29

Zdroj: OECD, Revenue statistics (online), dostupné z:

http://www.oecd.org/tax/federalism/oecdiscaldecentralisationdatabase.htm#A_Title ke dni 24. 3. 2016

Současný stav místních financí ve Francii je přímým důsledkem koexistence velkého počtu místních samospráv a široké řady místních daní, které jsou nerovnoměrně rozděleny.¹¹⁰

2.2 Švédsko

Podle typologie Hesseho a Sharpeho je Švédsko řazeno do skupiny severo a středoevropských států, které jsou charakterizovány vysokou mírou autonomie municipalit a jejich finanční nezávislostí.¹¹¹ Podle typologie Mouritzena a Svary patří Švédsko do modelu vůdce výboru (*The committee-leader form*), kdy je starosta vůdcem, ale nemusí mít kontrolu nad zastupitelstvem, protože se dělí o exekutivní pravomoci.¹¹²

Na obce a kraje je přenesena většina veřejných služeb. Švédsko je rozděleno na 25 krajů a 290 obcí. Jejich úkoly lze rozdělit na povinné např. zdravotnictví a dobrovolné např. cestovní ruch. Od 50. let začalo velké slučování obcí, jehož výsledek je dnešní nízká fragmentace. Švédsko má v současné době 290 obcí s průměrným počtem obyvatel 29 000, před sloučením byl průměrný počet obyvatel 1500.¹¹³ Velikost obcí přinesla vyšší

¹⁰⁹PAŘÍZKOVÁ, Ivana, Daňový systém ve Francii (online), dostupné z:

https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2010/files/prispevky/04_finance/Parizkova.pdf ke dni 1. 2. 2016

¹¹⁰BROMOVÁ, Markéta. <i>Analýza regionálního rozpočtu (ve Francii)</i> [online]. Brno, 2009 [cit. 2016-04-04]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí práce Jan Šelešovský Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/254490/esf_m/> ke dni 4. 4. 2016, str. 33-36

¹¹¹HENELT, HLEPAS, Typologies of Local Government Systems, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 33-4; RINGLEROVÁ, Z. (2009). Typologie komunálních systémů. In: JÚPTNER, P.; POLINEC, M. a kol. *Evropská lokální politika* 2. 1. vyd. Praha: IPS FSV UK, 2009, str. 48-49

¹¹²MOURITZEN, Poul Erik a James H SVARA. *Leadership at the apex: politicians and administrators in Western local governments*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, c2002, str. 55-56

¹¹³MALCOVÁ, Karolína (2011). Švédská cesta vývoje lokální samosprávy: Free commune experiment. Acta Politologica 3, str. 164, dostupné z: <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00104.pdf> ke dni 26.2.16

efektivnost. Švédské obce mají vysokou míru samostatnosti v rozhodování.¹¹⁴ Švédsko je předmětem zájmu komunálních politiků vzhledem ke své vysoké finanční autonomii a nízkému počtu municipalit, které jsou efektivně spravovány.¹¹⁵

Obec vede zastupitelstvo, které schvaluje rozpočet a výši místních daní. Zastupitelstvo volí členy jednotlivých výborů, které připravují podklady pro jednání zastupitelstva. Nejdůležitějším je výkonný výbor, který je exekutivním orgánem obce. Řídí obec a má zodpovědnost za ekonomické záležitosti, návrh rozpočtu a dlouhodobé plánování. Předseda (starosta) nemá příliš pravomoci, rozhodnutí jsou kolektivní. Členové výkonného výboru jsou voleni zastupitelstvem, ovšem zvolení členové výborů nemusí být současně v zastupitelstvu. Zastupitelé jsou voleni poměrným systémem a není stanovena výše volební klauzule. Ve volbách není možné panašovat, ale lze udělit preferenční hlas. Ve švédských obcích dominují klasické politické strany.¹¹⁶

Výkonný výbor navrhuje rozpočet, nikoliv sám starosta. Schválení rozpočtu je kolektivním rozhodnutím zastupitelstva obce a starosta nemá hlavní slovo. Funguje zde nepřímé prosazování zájmů skrze zájmové asociace.¹¹⁷ Necelé 3/4 příjmů obecního rozpočtu tvoří místní daně, cca 15 % tvoří státní dotace, prodej a pronájem obecního majetku. Švédské obce mají největší podíl na vlastních daňových příjmech (Tabulka 5).

Tabulka 5: Daňové příjmy v % HDP

	1986	1990	1997	2003	2008	2012	2014
ústřední vláda	33,62	35,49	34,11	30,41	28,79	26,92	26,89
místní vláda	13,41	13,86	14,21	15,05	15,22	15,64	15,81

Zdroj: OECD, Revenue statistics (online), dostupné z:

http://www.oecd.org/tax/federalism/oecdiscaldecentralisationdatabase.htm#A_Title ke dni 24. 3. 2016

¹¹⁴ BOSCH, Nuria, ESPASA, Marta, Local government finance in the European Union (online), dostupné z: http://s3.amazonaws.com/zanran_storage/www.diba.es/ContentPages/47186770.pdf, ke dni 22. 3. 2016

¹¹⁵ POLINEC, Martin, Švédsko, In: JÜPTNER, Petr a Martin POLINEC. *Evropská lokální politika 2*. Vyd. 1. Praha: Institut politologických studií FSV UK, str. 98-102

¹¹⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 64; ŘÍCHOVÁ, Blanka. Švédsko, In: ŘÍCHOVÁ, Blanka a kolektiv. *Komparace politických systémů II*. 3., přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2004, str. 209

¹¹⁷ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona (2013). Regionální patron jako fenomén reprezentace zájmů. *Acta Politologica* 5, 2, 163

3. Lokální politika v kontextu České republiky

3.1 Typologické zařazení

Podle Wollmannova dělení je Českou republiku zařazena do dualistického modelu. Podstatou fungování je existence dvou orgánů (zastupitelstvo a rada obce), mezi něž je rozdělena veřejná moc v obci. Řídící orgán obce funguje kolegiálně nikoliv individuálně, starosta sám nemá výrazné pravomoci, má především reprezentativní funkci, zastupuje obec navenek.¹¹⁸

Na Wollmannovu typologii navazuje Henry Bäck, který kombinuje jeho dělení s tradičními formami vlády na národní úrovni. Česká republika je zařazena právě do kategorie vláda shromáždění (*Assembly Government*). Exekutivní moc je v rukou proporčně složeného výboru, což představuje spojení monismu a konsociačního prostředí (*konsociationalism*).¹¹⁹

Mouritzen a Svava vytvořili typologii založenou na postavení starosty. Česká republika patří do kategorie kolektivního vedení (*The collective form*). Exekutiva je v rukou výboru skládajícího se ze členů zastupitelstva. V čele výboru stojí starosta, který plní reprezentativní funkci.¹²⁰

Spojením vertikální a horizontální dimenze vznikla typologie Polleader. Vertikální část typologie doplnili Heinelt a Hlepas v roce 2006 o čtvrtou skupinu středo a východoevropskou. Do této skupiny patří Česká republika. V horizontální části typologie vychází z Mouritzena a Svavy.¹²¹

V typologii P. Swianiewiczze je ČR zařazena do druhé skupiny. Pro druhou skupinu je typická vysoká fragmentace obcí a velké množství poskytovaných služeb, ale nízká finanční autonomie místních daní a nepřímá volba starostů.¹²²

¹¹⁸ RINGLEROVÁ, Z. (2009). Typologie komunálních systémů. In: JÜPTNER, P.; POLINEC, M. a kol. *Evropská lokální politika 2*. 1. vyd. Praha: IPS FSV UK, 2009, str. 48-49

¹¹⁹ HENELT, HLEPAS, Typologies of Local Government Systems, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 30

¹²⁰ MOURITZEN, Poul Erik a James H SVARA. *Leadership at the apex: politicians and administrators in Western local governments*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, c2002, str. 55-56

¹²¹ HENELT, HLEPAS, Typologies of Local Government Systems, In: *The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy* / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006, str. 33-4

¹²² Pawel Swianiewicz (2014) An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe, *Local Government Studies*, 40:2, str. 305

3.2 Veřejná správa

Pojem veřejná správa nelze jednoznačně definovat, protože ho každý obor vnímá různorodě (ekonomický, právní a politologický pohled). Všeobecně je uváděna definice veřejné správy jako správa veřejných záležitostí prováděná ve veřejném zájmu. Veřejný zájem lze definovat jako zájem přesahující individuální (soukromý) rozměr.¹²³ V ČR je aplikován smíšený systém veřejné správy. Obce vykonávají přenesenou a samostatnou působnost.¹²⁴

Vymezení vztahu obce a státu je nedílnou součástí veřejné správy. Obec je samosprávný celek, ale je závislý na státu (ústředí), který vydává zákony a přerozděluje finance. Tento vztah nelze vidět jen jako podřízený a nadřízený, stát má dozor nad obcemi, jedná se tzv. dohled nad obcemi. V tomto případě stát dohlíží, zda obce správně vykonávají svěřené povinnosti v rámci samostatné a přenesené působnosti. Stát může obci také udělit sankci. Obce mají zajištěnou ochranu právního postavení obce, mohou se odvolat k soudu v případě neoprávněného rozhodnutí.¹²⁵

Obec samostatnou působnost vykonává vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Vykonavatelem je rada obce v čele se starostou a zastupitelstvo obce. Územní samospráva má blíže ke svým občanům, z tohoto důvodu dokáže rychleji reagovat. Delegování samosprávy na obce je projevem decentralizace.¹²⁶

Obce jsou definovány zákonem o obcích a také vyhláškami a nařízeními. Rada obce se může usnést na vydání právního předpisu ve věci patřících do přenesené působnosti.¹²⁷ Do 3000 obyvatel se jedná o obce a nad 3000 obyvatel je město.¹²⁸ Svá specifika má hl. město Praha,¹²⁹ má vlastní právní úpravu, jedná se o zákon o hlavním

¹²³VALEŠ, Lukáš, *Politologické aspekty veřejné správy*, Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, str. 94, str. 13; HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. Str. 13

¹²⁴HEJDUKOVÁ, Pavlína, *Veřejné finance: teorie a praxe*. Vydání první. V Praze: C. H. Beck, 2015, str. 20-22

¹²⁵KOPECKÝ, Martin, *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1998, str. 220-262; KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 103-105

¹²⁶HEJDUKOVÁ, Pavlína, *Veřejné finance: teorie a praxe*. Vydání první. V Praze: C.H. Beck, 2015, str. 20-22; WOKOUN, René, Pavel MATĚS a Jaroslava KADERÁBKOVÁ, *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 316-324

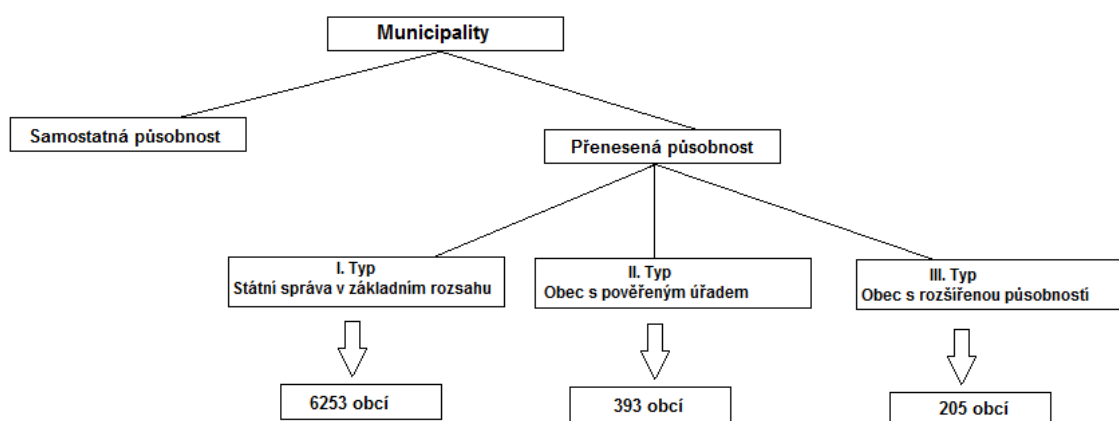
¹²⁷Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016., § 11-12

¹²⁸Dále existuje městyse (historické označení) a statutární města (seznam je uveden v § 4 zákona č. 128/2000).

¹²⁹VALEŠ, Lukáš, *Politologické aspekty veřejné správy*, Plzeň: Aleš Čeněk, 2006 str. 94; KOUDELKA, Zdeněk, *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, str. 93-99

městě Praze.¹³⁰ Ve výkonu samostatné působnosti není žádný rozdíl mezi obcemi, městem a Prahou. Odlišnosti jsou v rozsahu přenesené působnosti. Rozlišují se tři typy obcí, prvním typem je obce vykonávající státní správu v základním rozsahu, obce s pověřeným obecním úřadem a posledním typem je obec s rozšířenou působností, které se liší rozsahem přenesené působnosti (Obrázek 7).¹³¹ Počty obcí uvedené na obrázku jsou k 31. 12. 2014.¹³² Pověřený obecní úřad vykonává veřejnou správu pro více obcí, jedná se např. o oblasti ochrany přírody, celorepublikové volby nebo vydává stavební povolení. Úřad s rozšířenou působností vykonává veřejnou správu, je např. oprávněn vydávat občanské průkazy a cestovní pasy nebo živnostenského oprávnění.¹³³ Na agendu obcím přispívá stát a její výši stanovuje Ministerstvo vnitra. Příspěvek nepokrývá všechny její náklady.^{134 135}

Obrázek 7: Veřejná správa

Zdroj: Autorka na základě: NAHODIL, František. Veřejná správa a financování veřejného sektoru. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014

¹³⁰ WOKOUN, René, Pavel MATEŠ a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 332-352

¹³¹ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, str. 27

¹³² Portál územního plánování, MMR (online), dostupné z: http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp#index_2 ke dni 28. 4. 2016

¹³³ WOKOUN, René, Pavel MATEŠ a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 332-352; VALEŠ, Lukáš, *Politologické aspekty veřejné správy*, Plzeň, Aleš Čeněk, 2006, str. 99-104

¹³⁴ Příspěvek na výkon přenesené působnosti se vypočítává podle velikosti obce a velikosti správního obvodu obce v dané působnosti, vyjádřeného v počtu obyvatel. U obcí s rozšířenou působností (ORP) hraje ještě roli poměr velikosti správního obvodu k velikosti samotného správního centra v počtu obyvatel. Příspěvky hradí jen částečně náklady na přenesenou působnost.

¹³⁵ Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016, § 62

Na základě Kopeckého,¹³⁶ lze pravomoci v rámci samostatné působnosti rozdělit do několika základních skupin. První skupinu tvoří akty týkající se existence obce a jejích územních změn (slučování nebo rozdělení obce, změna hranice obce). Další skupinu tvoří otázka vnitřní organizace obce (organizace voleb, referenda) nebo problematika hospodaření obce a rozvoj obce (hospodářský, kulturní). Poslední skupinu představuje spolupráce s jinými obcemi (v ČR i EU). Také lze definovat autonomní právo obcí, mezi které lze zařadit vyhlášky obce.¹³⁷ Tyto vyhlášky musí být v souladu se zákony a Ústavou ČR. Vyhlášky vydává zastupitelstvo, podmínkou vyhlášení je vyvěšení vyhlášky na úřední desce po dobu 15 dní.¹³⁸

3.3 Právní aspekty

Komunální právo je souborem právních norem vztahujících se k obci. Prameny komunálního práva jsou Ústava (hlava VII.), nařízení vlády, zákony a vyhlášky.¹³⁹ Obec je v Ústavě (článek 99) definována jako základní samosprávný celek, který je považován za právní subjekt a veřejnoprávní korporaci. Dále je obec vymezena zákonem o obcích č. 128/2000. Komunální právo obsahuje vznik a zánik obce, rozsah působnosti, místní referendum, vnitřní organizaci obce a vztahy obce k dalším subjektům veřejné správy. Komunální právo se věnuje i místním poplatkům nebo agendě obce (např. stavební odbor).¹⁴⁰ Nezbytné je zařadit mezinárodní dohody, k nejvýznamnějším patří Evropská charta místní samosprávy. Česká republika dokument ratifikovala k 1. 9. 1999, avšak s určitými výjimkami^{141, 142}. Všechny právní předpisy musí být v souladu s Listinou práv a

¹³⁶ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1998, str. 153-168

¹³⁷ Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016, § 10, 35, 84

¹³⁸ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí: základy obecního práva*. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1998, str. 102-140

¹³⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 21

¹⁴⁰ Zákon o obcích (č. 128/2000), zákon o volbách do zastupitelstev v obcích (č. 491/2001) a zákon o místním referendu (č. 22/2004)

¹⁴¹ Výjimka se týká odstavce 3 článku 9, který se věnuje problematice finančních zdrojů. Část zdrojů by měla pocházet z místních daní a poplatků, jejichž sazby si mají stanovit sami municipality ovšem v mezích zákona. Dále se ČR vyhradila k odstavci 5 článku 4, který umožňuje přihlížet k místním podmínkám v oblasti přenesené působnosti. Další výhrady měla vláda k odstavci 2 článku 7, který aplikuje finanční náhrady, ušlé příjmy a odměnu za vykonanou práci za výkon funkce zastupitele. V návaznosti na to ČR odmítla plnění odstavce 2 článku 6, který hovoří o služebních podmínkách zaměstnanců místní samosprávy. Důvodem je Česko nemá zákon o službě zaměstnanců územní samosprávy.

¹⁴² WIDEMENNOVÁ, Marie, Ratifikace s výhradou, Deník veřejné správy (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=1692> ke dni 22. 2. 2016

svobod. Velkou změnou bylo zrušení okresů k 1.1 2003 a vznik krajů (ústavní zákon 347/1997 Sb.)¹⁴³

Vzhledem k široké oblasti komunálního práva se často prolíná s ústavním nebo finančním právem (zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů nebo zákon o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků).¹⁴⁴ Předmětem zájmu je sestavení a kontrola obecního rozpočtu, kterému se blíže věnuji v jiné kapitole. Finanční právo municipalit je vymezeno zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a změně některých souvisejících zákonů (č. 250/2000) a zákonem o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (č. 420/2004).

3.4 Fiskální federalismus a decentralizace

V České republice je aplikován kombinovaný fiskální federalismus s decentralizačními prvky (Obrázek 8). Fiskální federalismus předpokládá, že místní úroveň je nejlépe obeznána s místními potřebami občanů, proto jsou na obce převáděny kompetence, které je nutné propojit s daňovými pravomocemi. Přestože jsou obce samostatné a mají vlastní majetek, který spravují, jsou stále finančně závislé na státu^{145, 146}.

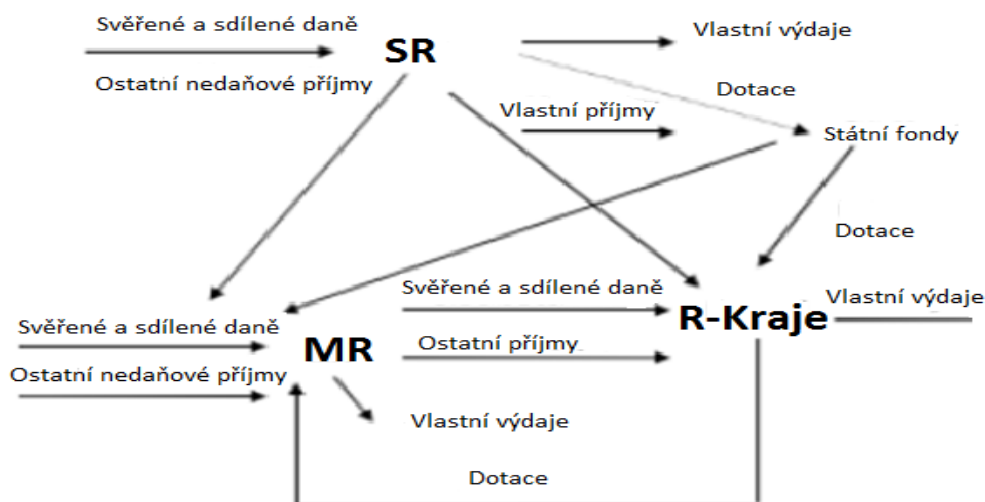
¹⁴³ Zákon č. 347/1997 Sb, o vytvoření vyšších územních samosprávných celků (online), dostupné z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1997/347.html> ke dni 16. 3. 2016

¹⁴⁴ LAJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance v České republice: teorie a praxe. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013, str. 88-91

¹⁴⁵ Jedním ze zdrojů financí obcí je rozpočtové určení daní (RUD) a také dotace, kterým se věnuji v kapitole příjmy obce. Každým rokem dochází k určitému posilování finanční autonomie nižších územně správných celků.

¹⁴⁶ ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2008, str. 213-219

Obrázek 8: Současný model kombinovaného fiskálního federalismu v ČR

Poznámka: F-SR= federální SR, R-SR= republikový SR, MR- místní rozpočty

Zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 43

V rámci kombinovaného modelu fiskálního federalismu (Obrázek 8) má každá municipalita vlastní rozpočet. Finance do místních rozpočtů získávají obce především ze státního rozpočtu. Kombinovaný fiskální federalismus využívá alokační, redistribuční a stabilizační funkce. Alokační funkce dává obcím kompetenci alokovat finanční zdroje. Redistribuční funkce má za cíl stírání rozdílů mezi obcemi, které plynou z různé míry zaměstnanosti nebo úrovní hospodářského rozvoje. Decentralizaci stabilizační funkce zastává stát, jehož cílem je stabilita.¹⁴⁷

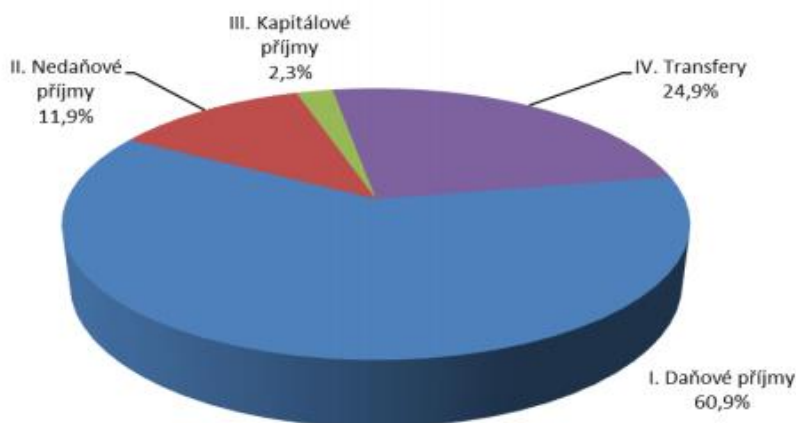
3.4.1 Skladba příjmů a výdajů obcí

Příjmy obcí jsou tvořeny daňovými a nedaňovými příjmy dále transfery a kapitálovými příjmy (Obrázek 9).¹⁴⁸ Největší část příjmů obcí je tvořena právě daňovými příjmy 60,9 % (169,9 mld. Kč). Celkový objem transferů byl 24,9 % (69,5 mld. Kč). Kapitálové příjmy činily jen 2,3 % (6,3 mld. Kč). Nedaňové příjmy tvoří 11,9 % (33,3 mld. Kč).

¹⁴⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, str. 173-176

¹⁴⁸ Hodnoty uvedené v této kapitole byly zpracovány na základě státního závěrečného účtu územních rozpočtů k roku 2014. Na stránkách MF je nejaktuálnější státní závěrečný účet územních rozpočtů pro rok 2014. Aktuálnější data na webu MF nejsou. Hodnoty zahrnují obce i DSO (Dobrovolný svazek obcí, dále bude uváděno jen „obce“).

Obrázek 9: Příjmy obcí podle druhového třídění k 31. 12. 2014

Zdroj: Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3.2016

Daňové příjmy jsou složeny ze svěřených a sdílených daní.¹⁴⁹ RUD¹⁵⁰ určuje výši daňových příjmů do rozpočtů obcí.¹⁵¹ Obce získávají celý výnos daně z příjmu právnických a fyzických osob. Tyto příjmy patří do kategorie sdílených daní. Mezi svěřené daně patří daň z nemovitosti, výši této daně jako jediné, může obec ovlivňovat a stát určuje maximální výši daně z nemovitosti.¹⁵²

Dále obce získávají finance z místních poplatků (místní daně), jejímž cílem je navýšení příjmu pro rozpočet obce. Výnosy z místních daní jsou ovšem nízké. Každá obec se může rozhodnout, zda poplatky zavede či nikoliv.¹⁵³¹⁵⁴ Vlastní daňové příjmy municipalit v % HDP v roce 2014 byly 0,41.¹⁵⁵ Výnos se skládá zejména z poplatků za

¹⁴⁹ Eva Gildainová, Ondřej Havlena, Rozpočtové určení daní z pohledu obcí [online], dostupné z: <http://www.havlena.net/ekonomie/rozpocetove-urceni-dani-z-pohledu-obci/> ke dni 15. 2. 2016

¹⁵⁰ RUD je vymezeno zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

¹⁵¹ Kompletní skladba daňových příjmů obcí je k dispozici na webu MF (Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3.2016).

¹⁵² Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3.2016; MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, str. 54-59; CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008, Str. 34-36

¹⁵³ Mezi poplatky můžeme zařadit: poplatky za psy, za rekreační pobyt, za ubytovací kapacity, za užívání veřejného prostranství, za povolení vjezdu (vymezená oblast/část), za vstupné, za provoz výherních a hracích automatů, za komunální odpad aj.

¹⁵⁴ MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, str. 49-70; BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009, str. 251-6

¹⁵⁵ OECD, Revenue statistics (online), dostupné z: http://www.oecd.org/tax/federalism/oecd-fiscal-decentralisation-database.htm#A_Title ke dni 24. 3. 2016

svoz komunálního odpadu, za užívání veřejného prostranství, poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatky ze psů, poplatky z ubytovací kapacity.¹⁵⁶

Další příjmy tvoří správní poplatky za výkon veřejné správy. Tyto poplatky by měly pokrýt náklady na výkon veřejné správy, kterou obec vykonává v rámci přenesené působnosti. Výši těchto poplatků obec nemohou ovlivňovat. Obec vykonává samosprávu a vedle toho i přenesenu působnost, která je státem financována pomocí dotací. Veškeré daně lze zařadit do běžných příjmů, protože se opakují. Veškeré změny jsou v obecním rozpočtu výrazně znát.¹⁵⁷

Dotace a transfery jsou druhým největším příjmem pro obce. Dotace jsou poskytovány ze státního rozpočtu, který tvoří její největší část. Dále jsou dotace poskytovány ze státních fondů, z rozpočtů krajů a z rozpočtů regionálních rad. Obec získávají dotace, které lze rozdělit na účelové a neúčelové (běžné a kapitálové). O některé dotace obce nemusí žádat, dostávají je automaticky, tyto dotace nazýváme nárokové, opakem jsou nenárokové dotace. Další možností je čerpání peněz z operačních programů (OP) a také z regionálních operačních programů (ROP), které jsou specifické pro každý NUTS.¹⁵⁸ V neposlední řadě také Integrovaný operační program (IOP) nebo v rámci evropské územní spolupráce např. INTERREG.¹⁵⁹

Do kategorie **nedaňových příjmů** spadají různé druhy příjmů. Největší část příjmů tvořily příjmy z pronájmu. Dále jsou nedaňové příjmy tvořeny příjmy z mimorozpočtových fondů např. vodné a stočné nebo pokut a sankce, které město uloží. Také to jsou nahodilé příjmy, jako je např. dar nebo dědictví.¹⁶⁰

Obce si mohou půjčovat finance pomocí úvěru nebo půjčky, jedná se o návratné příjmy. Obce mají krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé půjčky. Obce ručí majetkem,

¹⁵⁶Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z:<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3 2016, str. 12

¹⁵⁷WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 217-219

¹⁵⁸NUTS neboli nomenklatura územních statistických jednotek, jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Eurostatu.

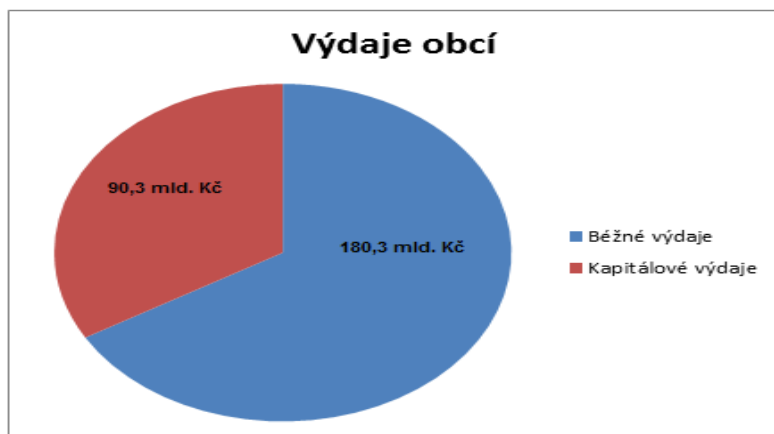
¹⁵⁹Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z:<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3 2016; PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, str. 166-184; CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008, str. 36-37

¹⁶⁰Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z:<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3 2016; MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, str. 78-83

nebo budoucími rozpočtovými příjmy. Další možností jsou emise komunálních obligací, které jsou založeny na výnosu z cenných papírů.

Výdaje dělíme na běžné a kapitálové (Tabulka 6). Mezi běžné (plánované) výdaje patří každoroční výdaje (platy zaměstnanců nebo provoz školy). Běžné výdaje dosáhly 180,3 mld. Kč. Mezi kapitálové (nahodilé) výdaje patří financování dlouhodobějších investic. Kapitálové výdaje obcí činily 90,3 mld.¹⁶¹

Tabulka 6: Výdaje obcí k 31. 12. 2014

Zdroj: Autorka na základě: Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3 2016

Největší část **běžných výdajů** tvoří platy zaměstnanců a platby povinného pojistného. Dalšími výdaji byly využity na dopravní obslužnost, vlastní činnost municipalit a zabezpečení veřejné služby (např. provoz úřadu) a výdaje na nenávratné dotace, jako je podpora nových podnikatelských subjektů. Výdaje na placení závazků jako jsou půjčky a úvěry anebo příspěvky sdružením obcí.

Kapitálové výdaje obcí ve srovnání s předchozím rokem vzrostly o 21,2 mld. Kč. V roce 2014 došlo k výraznějšímu nárůstu objemu výdajů a obměně struktury. Značný nárůst naznačuje, že obce přistoupily k realizaci v minulosti odkládaných investičních

¹⁶¹ Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3 2016; MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008, str. 49-74; CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008, str. 39-40

projektů např. bydlení a komunální služby. Dalším výrazným nárůstem výdajů byl nákup akcií a majetkových podílů. Tabulka 7 zobrazuje celkovou bilanci příjmů a výdajů obcí.¹⁶²

Tabulka 7: Bilance příjmů a výdajů za rok 2014 (v mil. Kč)

	Stav k 31. 12. 2014 (v mld. Kč)
Daňové příjmy	170,1
Nedaňové příjmy	33,3
Kapitálové příjmy	6,3
Přijaté transfery a dotace	69,4
Příjmy celkem	279,1
Běžné výdaje	180,3
Kapitálové výdaje	90,3
Výdaje celkem	270,5

Zdroj: Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpoctu/2014/szu-uzemnich-rozpoctu-2014-21891> ke dni 15.3 2016

Obecní rozpočty mají stejnou skladbu (daňové a nedaňové příjmy a transfery a kapitálové příjmy) liší se především v investiční politice (kapitálové výdaje), kterou realizuje zastupitelstvo obce, prostřednictvím svých programových priorit. Dalším aspektem je velikost obce, od které se odvíjí výše rozpočtu. Hlavní město Praha má k dispozici v rozpočtu zcela jinou částku, nežli 4000 obec.¹⁶³

3.5 Obecní rozpočet

Obec má podle zákona o obcích vlastní majetek, se kterým hospodáří podle obecního rozpočtu, který se řídí určitými zásadami.¹⁶⁴ Základním právním předpisem pro tvorbu a obsah obecního rozpočtu je zákon č. 250/2000 Sb.¹⁶⁵ Obce sestavují rozpočet na jeden rok, který je shodný s kalendářním. Obce používají k sestavení rozpočtu

¹⁶² Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpoctu/2014/szu-uzemnich-rozpoctu-2014-21891> ke dni 15.3 2016

¹⁶³ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, str. 25

¹⁶⁴ Zásady rozpočtu: reálnost a pravdivost – rozpočet musí být vždy sestavován tak, aby zde byl vyjádřen reálný odhad příjmů a výdajů a tudíž aby bylo možno splnit rozpočet jako finanční plán bez výrazných odchylek. Úplnost a jednotnost – zásady úplnosti a jednotnosti lze dosáhnout pomocí rozpočtové skladby, což pro občany znamená, že přesně mohou z této skladby rozpoznat alokaci finančních zdrojů na konkrétní vstupy, protože rozpočtová skladba zajišťuje jasnou a srozumitelnou interpretaci toho, na co jsou jednotlivé výdaje vynakládány nebo odkud jednotlivé peněžní prostředky pochází. Hospodárnost a efektivnost – pomocí této zásady by veřejné prostředky měly být používány co nejhospodárněji a neefektivněji, aby nedocházelo k plýtvání veřejných prostředků. Je důležité brát v potaz hledisko věcné i hledisko časové. (CÍSAŘOVÁ, E., PAVEL, J. Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008, str. 48; BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009, str. 126-130)

¹⁶⁵ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

přírůstkovou metodu.¹⁶⁶ Sestavení obecního rozpočtu lze popsat několika kroky (Obrázek 10)

Obrázek 10: Fáze sestavování obecního rozpočtu

Zdroj: PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2002, str. 172

Prvním krokem je příprava rozpočtu, kdy je analyzován seznam priorit. Sestavení návrhu rozpočtu většinou provádí finanční výbor, podkladem je rozpočtový výhled, který zohledňuje celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky. Návrh rozpočtu obsahuje požadavky konkrétních odborů a zastupitelů. Tento návrh se pak projednává ve finančním výboru a radě obce. Rozpočet je nástrojem komunálních politiků k prosazení svého volebního programu. V otázce poskytování peněžních darů fyzickým a právnickým osobám nebo poskytování dotací občanským sdružením má velké pravomoci rada, která schvaluje poskytování „drobnějších“ darů do výše 20.000 Kč a dotací do výše 50.000 Kč.¹⁶⁷ O poskytování darů nad 20.000 Kč a poskytování dotací nad 50.000 Kč rozhoduje zastupitelstvo obce.¹⁶⁸

Schůze o schválení rozpočtu je veřejná a řídí ji starosta. Schválení rozpočtu je pravomocí zastupitelstva obce, schůze se musí účastnit nadpoloviční většina zastupitelstva.

¹⁶⁶ BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012, str. 117-8

¹⁶⁷ Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016, § 85

¹⁶⁸ Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016, § 85

Schvaluje se struktura příjmů a výdajů a celková výše rozpočtu. Ke schválení je potřeba nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva.¹⁶⁹

Obec může hospodařit s rozpočtovým přebytkem, nebo se potýká s rozpočtovým deficitem, nebo má vyrovnaný rozpočet (ze zákona musí být rozpočet vždy vyrovnaný).¹⁷⁰ Výsledná podoba obecního rozpočtu má různé konotace, které je nutné rozklíčovat analýzou konkrétního obecního rozpočtu. Pokud město uvádí, že v daném roce hospodařilo s rozpočtovým přebytkem, nemusí to nutně znamenat, že hospodařilo dobře a naopak schodkový rozpočet nemusí indikovat špatné hospodaření.

Tabulka 8: Bilance obecního rozpočtu

Stav rozpočtu	Výsledný stav
Rozpočtový přebytek	Uložená přebytku (rezervy, splátky)
Rozpočtový deficitem	Uhrazení dluhu (z rezerv, půjčky)
Vyrovnaný rozpočet	Vyrovnanost příjmů a výdajů je dána zákonem

Zdroj: Autorka

Rozpočet musí být vyrovnaný, pokud má obec nižší příjmy než výdaje, je třeba zajistit, z čeho bude schodek uhrazen. Řešením může být snížení stavu peněžních prostředků na vlastních účtech obce nebo půjčka, kterou bude obec v následujících letech platit. V případě, že má obec vyšší příjmy než výdaje, je třeba určit, kam bude přebytek uložen. Obec má několik možností, musí se rozhodnout, zda přebytek uloží na vlastní účty obce, nebo použije na úhradu splátek půjček. Další možností je obchodování s komunálními dluhopisy.¹⁷¹ Je nutné zdůraznit, že samotný rozpočet obce není ukazatelem celkové výše majetku, dluhů a půjček obce. Obecní rozpočet může být v přebytku, ale obec celkově může být zadlužená, rozprodává majetek, nebo ho nechává rozpadat, protože nemá prostředky na jeho opravu a údržbu. Naopak, pokud obec realizuje velkou investici, je v daném roce rozpočet ve schodku. Pokud ale schodek pokryla z vlastních prostředků, které naspořila v předchozím období, tak nemusí být zadlužená.¹⁷² Ministerstvo financí monitoruje zadluženost obcí. Obce dosáhly ke konci roku 2014 celkového dluhu ve výši

¹⁶⁹ NAHODIL, František. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 68-70

¹⁷⁰ Pokud jsou příjmy větší než výdaje, tak obci vznikne rozpočtový přebytek. Pokud jsou výdaje větší než příjmy, tak vzniká rozpočtový deficit. V případě rovnosti příjmů a výdajů se jedná o vyrovnaný rozpočet.

¹⁷¹ Zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 4

¹⁷² Jak číst rozpočet obce (online), dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce> ke dni 16. 3. 2016

88,9 mld. Kč. Do dluhů jsou počítány úvěry, komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy.¹⁷³

Od roku 2001 (zákon 250/2000 Sb.) se sestavuje střednědobý a dlouhodobý výhled.¹⁷⁴ Pro sestavování dlouhodobějšího výhledu je nutná především analýza hospodaření obce za 2 až 3 roky, rozdělení dat na běžné a kapitálové příjmy, analýza příjmů a výdajů.¹⁷⁵ Problém může nastat, pokud tyto informace nejsou kvalitně zpracovány a výhled neodpovídá aktuálnímu stavu. Mění se daňová soustava, která má velký vliv na příjem obci. Cíl dlouhodobého výhledu je zřejmý, je to efektivní hospodaření obce v budoucnu. Bohužel fakt, že výhled slouží jen orientačně a rozpočet nemusí striktně odpovídat tomuto výhledu, jeho funkci příliš nepodporuje.¹⁷⁶

Veškerá problematika obecního rozpočtu by měla být přehledná a hlavně transparentní, aby občané byli informováni, na co jsou vynakládány finanční prostředky anebo odkud finanční prostředky do obce plynou. Obec je povinna zveřejnit návrh rozpočtu na úřední desce 15 dní před jeho projednáním. Pracovníci příslušného úřadu mohou návrh zveřejnit na svých webových stránkách, což je v dnešní době snad již samozřejmostí. Pracovníci města mohou vydat oznámení i v místním tisku, ale není to jejich povinností. Řešením může být i upozornění na inzertních tabulích, které jsou obvykle umístěny na frekventovaných místech.¹⁷⁷ Občané starší 18 -ti let mohou podávat písemné připomínky ve stanovené lhůtě (zejména v průběhu 15 dnů před jeho projednáním na zastupitelstvu obce) nebo při projednávání rozpočtu na zastupitelstvu, protože jednání o rozpočtu je veřejné.¹⁷⁸

Nedojde-li ke schválení rozpočtu před 1. lednem, dostává se obec do rozpočtového provizora. Obec následně hospodáří podle stávajícího obecního rozpočtu, do doby, než je schválen rozpočet nový. Rozpočtové provizorium má svá pravidla, obce vynakládá je

¹⁷³ Zadluženost územních rozpočtů v roce 2014 (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2014/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-201-21237> ke dni 16. 3. 2016

¹⁷⁴BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009, str. 125-6; LAJTKEPOVÁ, Eva, *Rozpočty územně samosprávných celků*, In: LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013, str. 87

¹⁷⁵ Jsou zde i další faktory, které je nutné zohlednit např. nahodilé položky, dluhy, investice aj.

¹⁷⁶WOKOUN, René, Pavel MATEŠ a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, str. 206-2007; NAHODIL, František. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 69

¹⁷⁷ SEDMIHRADSKÁ, Lucie, *Informace poskytované obecním rozpočtem*, Deník veřejné správy (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6204863> ke dni 16. 3. 2016

¹⁷⁸Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016, § 16

nezbytné výdaje na plynulosti hospodaření a chod obce.¹⁷⁹ V případě, že je rozpočet schválen může se začít čerpat. Po roce dojde k přezkoumání hospodaření krajským úřadem, nebo auditorem.¹⁸⁰ Po roce následuje kontrola, při které má hlavní slovo zastupitelstvo a finanční výbor, ti mohou kontrolovat průběh hospodaření. K přezkoumání hospodaření (audit) dochází podle zákona č. 420/2004 Sb.¹⁸¹ Přezkum hospodaření u obcí vypracovává krajský úřad. Obec musí podat žádost o kontrolu do 30. 6. nebo externí auditorská společnost. Výsledkem je zpráva o výsledcích.¹⁸² Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření nedílnou součástí závěrečných účtů územních samosprávných celků za kalendářní rok.¹⁸³

Závěrečná zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření může mít více podob. Nebyly zjištěny nedostatky (I.), nebo byly zjištěny nedostatky, ale nedošlo k porušení rozpočtové kázně ani neúplnosti, neprůkaznosti nebo nesprávnosti vedení účetnictví (II.). Poslední možností je, že byl zjištěn některý z nedostatků (III.)¹⁸⁴.¹⁸⁵

Po projednání závěrečného účtu zastupitelstvo uzavře celoroční hospodaření a to bez výhrad, nebo s výhradami. Závěr bez výhrad znamená, že hospodaření odpovídá daným požadavkům. Naopak závěr s výhradami znamená porušení pravidel, tudíž může následovat sankce od krajského úřadu, který vykonává přenesenou působnost Ministerstva financí. Sankce může být např. formou vrácení získané dotace aj.¹⁸⁶¹⁸⁷

¹⁷⁹ PODROUŽEK, Stanislav, Rozpočet obce: Rady a doporučení, Moderní obce (online), dostupné z: <http://moderniobec.cz/rozpocet-obce-rady-a-doporuceni-1/> ke dni 6. 5. 2016

¹⁸⁰ LAJTKEROVÁ, Eva. Veřejné finance v České republice: teorie a praxe. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013, str. 87-88

¹⁸¹ Zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí

¹⁸² Zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, § 1-13; BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009, str. 143-144

¹⁸³ Zákon č. 250/2000 Sb. (online), dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250> ke dni 16. 4. 2016

¹⁸⁴ Zjištění některých nedostatků: porušení rozpočtové kázně, neúplnost, nesprávnost nebo neprůkaznost vedení účetnictví, pozměňování záznamů a dokladů v rozporu s právním předpisem, porušení pravomocí a povinností orgánů územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí stanovených zvláštními právními předpisy, nebyly odstraněny nedostatky zjištěné při předchozím přezkoumání, nebyly vytvořeny podmínky pro přezkoumání a rozsah uskutečněného přezkoumání proto neumožnil řádné ověření všech požadavků stanovených zákonem.

¹⁸⁵ ČISAŘOVÁ, E., PAVEL, J. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 1. vydání. Transparency International, Česká republika, 2008, str. 46-7

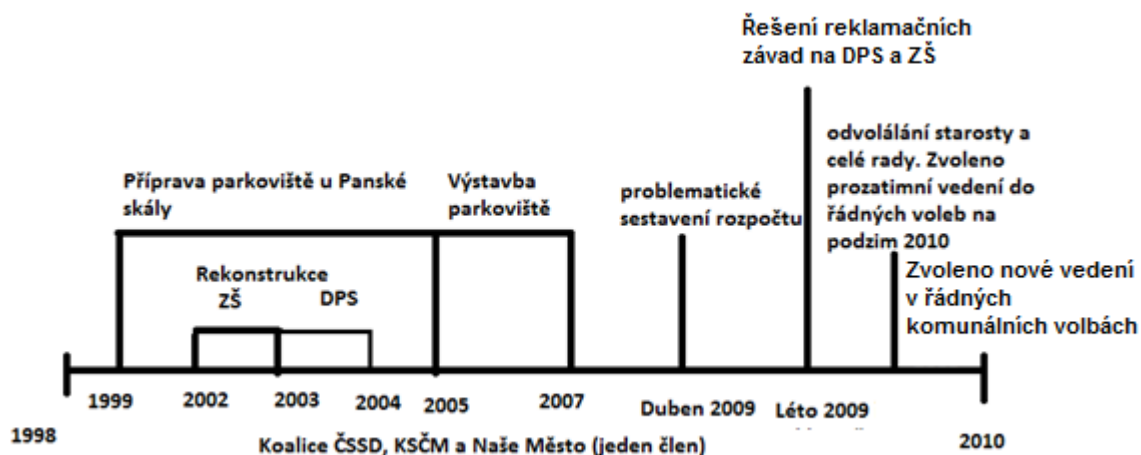
¹⁸⁶ Závěrečná zpráva je nedílnou součástí při projednávání závěrečného účtu. Závěrečná zpráva je podrobná, ale za účelem přehlednosti je vypracována i zpráva s grafy a komentáři, která je přehlednější nejen pro občany, ale i zastupitele.

¹⁸⁷ BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009, str. 147-8; NAHODIL, František. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 68

4. Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet v obci Kamenický Šenov

Cílem kapitoly je analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet v obci Kamenický Šenov. Případová studie je demonstrována na zmíněné obci Kamenický Šenov. Nejdříve jsou představeny kapitoly, které se věnují politické situaci od roku 1998 do roku 2010 a jsou uvedeny její aktéři (Tabulka 9). Hlavním cílem bude představení investiční politiky, jejímž předmětem byla výstavba DPS, rekonstrukce ZŠ a výstavba parkoviště u Panské skály, které vedly k odvolání starosty v roce 2009. Do řádných voleb bylo zvoleno prozatímní vedení obce. V komunálních volbách 2010 bylo zvoleno nové vedení, které přineslo obměnu zastupitelstva. Pro snadnou orientaci v problematice je vytvořena časová osa (Obrázek 11). Celá kapitola je zpracována s důrazem na analýzu vlivu politických vztahů na obecní rozpočet.

Obrázek 11: Časová osa

Zdroj: Autorka

Kamenický Šenov je město „skla“¹⁸⁸ na severu Čech v Libereckém kraji (okres Česká Lípa). Město se nachází na pomezí dvou krajinných celků České středohoří a Lužické hory. Územní obvod tvoří dvě katastrální území Kamenický Šenov a Prácheň.¹⁸⁹

¹⁸⁸ Obec je známá výrobou skla a lustrů, které se dodnes vyrábí ve zdejší továrně Preciosa-Lustry a.s.

¹⁸⁹ Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.kamenicky-senov.cz/mesto/informace-o-meste/soucasnost/> ke dni 27. 3. 2016

Počet obyvatel k 31. 12. 2015 byl 4010.¹⁹⁰ Podle Jüptnerova lze Kamenický Šenov zařadit do kategorie menší střední velikosti.¹⁹¹ V obcích menší střední velikosti často kandidují komunální strany a NK/SNK. Dalším typickým rysem je nestrannost aktérů politiky, protože jsou často bez politické příslušnosti.¹⁹² Strany v menších středních obcích jako, je Kamenický Šenov, nejsou unitárními aktéry.¹⁹³

Bubeníček zavedl indexu plurality (poměr celkového počtu kandidujících k velikosti zastupitelstva), který určí, zda je v obci pluralitní politické prostředí. V obci Kamenický Šenov dosahoval index plurality v roce 1998 pět (75/15), 2002 byl index téměř šest (89/15), v roce 2006 byl index opět pět (75/15) a v roce 2010 byl šest (90/15). Prostředí lze podle Bubeníčka označit za pluralitní, protože index překročil hodnotu jedna.¹⁹⁴

Při zkoumání menších středních je nutné vzít v úvahu osobní vazby aktérů, omezené finanční možnosti a specifičnost stranického systému.¹⁹⁵ V důsledku specifičnosti systému menších středních obcí vzniká řada případových studií.

¹⁹⁰ ČSÚ (online), dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/20160322obyvatelstvo-ve-mestech-libereckeho-kraje-v-roce-2015-predbezne-udaje> ke dni 27. 3. 2016

¹⁹¹ ŘÍCHOVÁ, Blanka, Petr JÜPTNER, Martin RIEGL a Kamil ŠVEC. *Analýza politiky a političtí aktéři: možnosti a limity aplikace teorií v příkladech*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2015, str. 169-176

¹⁹² ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, str. 57-68

¹⁹³ JÜPTNER, Petr. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In: CABADA, Ladislav. *Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, str. 112-113

¹⁹⁴ BUBENÍČEK, Václav (2010). *Lokální modely demokracie v malých obcích ČR*. Disertační práce. Praha, str. 48-50

¹⁹⁵ BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, str. 217-219

Tabulka 9: Političtí aktéři 1998-2010

	1998	2002	2006	2009	2010
Kandidující strany	KSČM, ODS, KDU-ČSL, ČSSD, ČSNS	KSČM, ODS, KDU-ČSL, ČSSD, Naše město, Nezávislí	KSČM, ODS, KDU-ČSL (se nedostala), ČSSD, Naše město		KSČM, ODS, ČSSD, Naše město, Jednota 2010, Kamenický Šenov
Počet stran v zastupitelstvu	5	6	4		6
Počet kandidátů	75	89	75		90
Zvolení zastupitelé	<u>KDU-ČSL (2)</u> Hana Svobodová, Vlastimil Janovský <u>ODS (5)</u> Zdeněk Pavlas, Tomáš Prokop, Ruth Králová, Ladislav Flégl, Petr David <u>ČSSD (4)</u> Ota Raiter, Irena Rozšafná, Jaromír Roztočil, Tomáš Hekerle <u>KSČM (3)</u> Jiří Vičan, Jan Tschakert, Bohumil Bártl <u>ČSNS (1)</u> František Fliegel	<u>KDU-ČSL (1)</u> Hana Svobodová <u>ODS (4)</u> Tomáš Prokop, Ladislav Flégl, Jiří Siedek, Miroslava Kramářová <u>ČSSD (5)</u> Ota Raiter, Irena Rozšafná, Jaromír Roztočil, Petr Kožíšek, Hana Hotařová <u>KSČM (2)</u> Jiří Vičan, Jan Tschakert <u>Naše město (2)</u> Jitka Šmicová, Zbyněk Jech	<u>ODS (5)</u> Tomáš Prokop, Ladislav Flégl, Miroslava Kramářová, Jaroslav Andrysík, Jitka Bouchalová <u>ČSSD (5)</u> Ota Raiter, Irena Rozšafná, Petr Kožíšek, Liana Kypusová, Jan Marek <u>KSČM (2)</u> Jiří Vičan, Josef Šule) <u>Naše město (3)</u> Marcela Mazáková, František Kučera ¹⁹⁶ (Jiří Daniel), Zbyněk Jech		<u>ČSSD (2)</u> Petr Kožíšek, Liana Kypusová <u>KSČM (2)</u> Jiří Vičan, Aleš Vičan <u>ODS (2)</u> Petr David, Jitka Bouchalová <u>Naše město (2)</u> Marcela Mazáková, Zbyněk Jech <u>Kamenický Šenov (4)</u> František Kučera, Harry Knie, Jakoubek Jiří, Pavel Půček <u>Jednota 2010 (3)</u> Jaroslav Andrysík ¹⁹⁷ , Pavel Čech, Hana Drozdová
Zastoupení v radě obce a získání mandátů	ČSSD (4 mandáty), KSČM (3 mandáty). starosta Raiter (ČSSD)	ČSSD (5 mandátů), KSČM (2 mandát), Naše město (1 mandát) starosta Raiter (ČSSD)	ČSSD (5 mandátů), KSČM (2 mandát) a Naše město (1 mandát) starosta Raiter (ČSSD)	ODS (5 mandátů), ČSSD (2 mandáty) a Naše město (1 mandát). starosta Andrysík (ODS)	Kam. Šenov (4mandáty), Naše město (2 mandáty), KSČM (2 mandáty a ČSSD (1 mandát). Starosta Kučera (KŠ)
Typ koalice	Menšinová koalice	Minimálně vítězná koalice	Minimálně vítězná koalice	Minimálně vítězná koalice	Nadměrná koalice

Pozn. Stálý počet zastupitelů je 15 (od roku 1998 do současnosti)

Zdroj: Autorka na základě: ČSU, volby (online), dostupné z: www.volby.cz ke dni 13. 4. 2016

¹⁹⁶ Mandátu se vzdal, protože působil jako úředník na obecním úřadě v Kamenickém Šenově, tyto dvě funkce ze zákona vylučují. Na jeho místo nastoupil náhradník Jiří Daniel.

¹⁹⁷ Jaroslav Andrysík se později z obce odstěhoval a na jeho místo nastoupila náhradnice Pavla Machová, která byla číslem dvě na kandidátce.

4.1 Volební období 1998-2002

V předchozím volebním období vedla radnici koalice ODS a KDU-ČSL. V roce 1998 se vedení radnice dostala místní organizace ČSSD v čele s Raiterem. Koaličním partnerem se stala KSČM v čele s Vičanem, který se stal místostarostou. Analýzou volebních programů bylo zjištěno, že KSČM a ČSSD slibovali rozvoj obce Kamenický Šenov. Naopak ODS a KDU-ČSL ve svých programech prezentovali hospodárnost a finanční stabilitu obce.¹⁹⁸ Spojením ČSSD a KSČM vznikla menšinová ideově propojená koalice, protože měli celkem sedm mandátů z patnácti.¹⁹⁹ Koalice nedisponovala většinou, ale měla podporu od svých partnerů v zastupitelstvu. Neměli vždy stejného koaličního partnera, který s nimi hlasoval.²⁰⁰ V tomto volební období se schválila výstavba budovy DPS a rekonstrukce ZŠ.²⁰¹

4.1.1 Rekonstrukce Základní školy

Projektová studie na rekonstrukci ZŠ byla zastupitelstvu předložena v roce 2000.²⁰² Rekonstrukce ZŠ a výstavba nové jídelny proběhla v letech 2002 až 2003 firmou VCES za téměř 130 milionů.²⁰³ Celou částku tvořila státní dotace. Bylo zjištěno, že v otázce výstavby ZŠ nebyl v zastupitelstvu výrazný spor, byla řešena jen otázka velikosti školy. Podle zastupitele ČSSD byla kapacita naddimenzována, nebo počítala se zrušením škol v přilehlých obcích (Nový Oldřichov) a na Práchni.²⁰⁴ Nakonec byla rekonstrukce ZŠ schválena, dotázání zastupitelé ODS to odůvodnili, tím že bylo těžké zpochybňovat sociální politiku. Dalším důvodem bylo, že je těžké zpochybňovat potřebné projekty, jako je přestavba ZŠ.²⁰⁵ Jeden zastupitel za ČSSD a jeden za SNK Naše město rekonstrukci ZŠ považovali za velmi přínosnou. Další výhodou bylo, že celá částka byla pokryta ze státní dotace, tudíž to město nic nestálo.²⁰⁶

¹⁹⁸ Volební programy stran pro komunální volby 1998, In: Šenovské listy, listopad 1998, str. 3-8

¹⁹⁹ ČSÚ, volby.cz (online), dostupné z: <http://www.volby.cz/> ke dni 27. 3. 2016

²⁰⁰ Komunální volby, Šenovské listy, č. 12, prosinec 1998, str. 2

²⁰¹ BOUCHALOVÁ, Nikola. *Komunální volby v Kamenickém Šenově 2010*. Ústí nad Labem, 2014. bakalářská práce (Bc.), str. 20-21

²⁰² Zasedání městské rady ze dne 13. 3. 2000, In: Šenovské listy, č. 5, 2000, str. 2

²⁰³ Město dostalo od FÚ Česká Lípa 100 % penále tedy přes 260 milionů za pochybení při čerpání dotace. Nakonec se město s FÚ domluvilo na snížení pokuty na částku 1,5 milionů.

²⁰⁴ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

²⁰⁵ Příloha č. 20, 21, 22, 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4, 5, 6, 7 se zastupiteli za ODS

²⁰⁶ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

Slavnostně byla škola otevřena 3. října 2003. Následně byla objevena v jídelně závada,²⁰⁷ která nebyla ani po letech odstraněna. Vedoucí reklamačního oddělení firmy VCES odmítl reklamaci. Důvodem zamítnutí reklamace bylo, že podle firmy VCES základní škola nedodržela provozní podmínky. Situace nakonec došla tak daleko, že žáci, byli v důsledku problematiky školní jídelně nuceni se přestěhovat do provizorních prostor, aby nemohlo být ohroženo jejich zdraví. V únoru roku 2009 se vedení školy rozhodlo, že sami podniknou kroky k řešení situace. Zástupkyně ředitelky oslovila nezávislého soudního znalce, aby posoudil problematiku školní jídelny.²⁰⁸

Dlouhodobá problematika školní jídelny, byla nedostatečně řešena vedením města, protože spor o technický problém v jídelně trval. Problém se začal objevovat po otevření školy v roce 2003 a nakonec byl vyřešen až během roku 2009. Tudíž se problematika řešila šest let. Vedení města selhalo v aktivním řešení reklamace s firmou VCES, protože reklamace byly řešeny po e-mailech nebo telefonu, nikoliv formou reklamačního listu. Firma reklamace zamítla nebo udělala dílčí úkony, které problematiku neřešily. Nakonec situace došla tak daleko, že se do věci vložila ředitelka a její zástupkyně, které proti laxnímu postupu města vystoupily a chtěly problém vyřešit.²⁰⁹ Situace vedla k mimořádnému zasedání zastupitelstva v létě 2009, kde byla nalezena cesta k řešení problematiky jídelny. Jeden zastupitel za ČSSD uvedl, že projekt na ZŠ byl dobrý, ale jeho provedení bylo nekvalitní.²¹⁰ Nejen tyto důvody napomohly ke ztrátě důvěry v tehdejší vedení, které vyústilo v jejich v odvolání. Dosud se řeší stavební problémy se školou, což poukazuje na to, že práce na škole byla nekvalitně zhotovena.²¹¹ Dalším problém je, že dodnes nejsou vyřešené pozemky školy, které patří církvi.²¹²

4.1.2 Domov s pečovatelskou službou (DPS)

Návrh na výstavbu DPS na náměstí byl předložen v dubnu roku 2000.²¹³ V srpnu roku 2002 proběhla diskuze pod názvem „Hovory s občany“²¹⁴ nad problematikou

²⁰⁷ V jídelně se začal objevovat nahodile silný zápach, který nebyl ani po letech odstraněn.

²⁰⁸ POKORNÁ, Radmila, Škole zamítli reklamaci, Českolipský deník 12. 8. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/skola_senov_reklamace_20090812.html ke dni 29. 3. 2016

²⁰⁹ POKORNÁ, Radmila, Děti v zápachu nebudou, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/deti-v-zapachu-nebudou20090911.html ke dni 7. 5. 2016

²¹⁰ Příloha č. 17: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 1 zastupitel za ČSSD

²¹¹ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

²¹² Příloha č. 23: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 7 zastupitel za ODS

²¹³ Kdy budeme mít konečně v Šenově náměstí, Šenovské listy, č. 4, 2000, str. 8-9

²¹⁴ RAITER, Ota, DPS, Šenovské listy, č. 8-9, 2002, str. 2

výstavby. DPS je domov pro seniory se sníženou soběstačností.²¹⁵ Při navrhování výstavby DPS se v zastupitelstvu řešila otázka rázu náměstí. Zastupitelé ODS opět uvedli, že bylo těžké zpochybňovat sociální politiku a potřebné projekty.²¹⁶ Naopak dva zastupitelé za ČSSD a jeden zastupitel za SNK naše město návrh uvedli, že projekt byl velmi dobrý, proto nebyl důvod ho zpochybňovat.²¹⁷

Budova se začala stavět v prosinci roku 2002 firmou VCES a stála téměř 61 milionů (20,3 milionů byly státní dotace).²¹⁸ Práce na budově byly dokončeny v květu roku 2004 a okolní práce byly dodělané v září téhož roku. Od počátku nastěhování v roce 2004 si senioři stěžovali na kvalitu bydlení konkrétně na vlhkost a zatékání do střechy.²¹⁹ Řešení problematiky DPS se dostalo až na mimořádné jednání zastupitelstva v červenci roku 2009. Výsledkem jednání bylo, že zastupitelé odsouhlasili, že starosta musí předložit řádně sepsaný reklamační protokol a najít nezávislého technického konzultanta. Dále starosta musel dohlédnout, aby firma VCES představila konkrétní postup, který odstraní závady. Kvůli řešení problematiky DPS, byla vytvořena pracovní skupina složená ze zastupitelů, jejímž cílem byl dohled na všechny opravy DPS.²²⁰ Město si nakonec najalo vlastní technický dozor společnost A.W.A.L.. Díky její práci se podařilo VCES přimět k rekonstrukci střechy v rámci reklamačního řízení. Přitom už v listopadu 2009 končila záruční doba, do kdy mohla být uplatňována reklamacie.²²¹

Dlouhodobá problematika DPS byla opět nedostatečně řešena vedením města jako základní škola. I v případě DPS nebyla dostatečně řešena reklamacie s firmou VCES ze strany města, konkrétně řešení reklamací. Zastupitelé města byli udiveni z postupu radnice při vyřizování reklamace. Za pět let nebyl sepsaný žádný reklamační protokol, vše se řešilo po e-mailech nebo telefonu, na což poukázal Ladislav Flégl (člen rady města). Dále zastupitelé upozornili na fakt, že součástí smlouvy je dodatek, podle kterého lze uplatňovat sankce za špatně odvedenou práci. Za pět let problematice stavby DPS mohlo město na

²¹⁵ VCES (online), dostupné z: <http://www.vces.cz/index.php?docid=15786&lang=CZ> ke dni 29.3 2016

²¹⁶ Příloha č. 20, 21, 22, 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4, 5, 6, 7 se zastupiteli za ODS

²¹⁷ Příloha č. 17,19: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 3 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

²¹⁸ ŠIMEČEK, Libor, Investiční akce v roce 2004, Šenovské listy, č. 3. duben 2005, str. 3

²¹⁹ POKORNÁ, Radmila, Senioři trápí plíseň v bytech, Českolipský deník 25. 6. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senioiry-trapi-plisen-v-bytech20090625.html ke dni 29.3 2016

²²⁰ Usnesení zastupitelstva města č. 31, ze dne 8 července 2009, bod 31.3/1/2009, 31.3/2/2009, 31.3/3/2009, 31.3/4/2009, 31.3/5/2009, 31.3/6/2009; POKORNÁ, Radmila, Zastupitelé se hádali kvůli střeše na domově důchodců, Liberecký deník, 10. 7. 2009, str. 5

²²¹ POKORNÁ, Radmila, Starosta přiznal, že práce na DPS byla špatně odvedená, Českolipský deník 9. 9. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/prace-na-dps-byla-spatne-odvedena-20090909.html ke dni 29. 3. 2016

sankcích získat nemalé peníze.²²² Ovšem z dnešního pohledu někteří zastupitelé za ČSSD a SNK Naše město kritizovali špatně odvedenou práci na budově.²²³ Jeden člen SNK Naše město uvedl, že jejich provedení byla otázka špatné technického dozoru, nakonec ale firma VCES vše opravila v rámci reklamace, tudíž věc je uzavřená a vše dopadlo dobře.²²⁴ Problematika DPS také přispěla ke ztrátě důvěry v tehdejší vedení, které vyústilo odvoláním vedení v roce 2009.

4.2 Volební období 2002-2006

Analýzou volebních programů v roce 2002 bylo zjištěno, že ČSSD a KSČM prosazovali ve svém programu investiční politiku. Naopak ODS a KDU-ČSL požadovali zprůhlednění hospodaření s městskými financemi. Nově se na politické scéně obce objevilo SNK Naše město, které ve svém programu upozorňovali na obecnou problematiku, jako je zavedení policie a podpora mládeže.²²⁵ V komunálních volbách v roce 2002 ovšem nedošlo k výrazným změnám. Koalici spolu utvořily ČSSD, KSČM a jeden člen sdružení nezávislých Naše město (Zbyněk Jech). Koalice tím získala osm mandátů z patnácti, proto ji lze označit za minimální vítěznou koalici. Utvořená koalice byla podporována „přeběhlíkem“ Jechou. SNK Naše město nechtělo, aby jimi byla koalice podporována. Problematika přeběhlíka zařazení koalice lehce problematizuje, ale na straně druhé byla jejich spolupráce stabilní, protože se koaliční strany mohly na Jecha spolehnout při hlasování.²²⁶

4.2.1 Parkoviště u Panské skály

V červnu roku 1999 byla zastupitelstvu obce Kamenický Šenov předložena studie o vybudování parkoviště a informačního centra u Panské skály²²⁷.²²⁸ V srpnu roku 1999 byl

²²² POKORNÁ, Radmila, Starosta přiznal, že práce na DPS byla špatně odvedená, Českolipský deník 9. 9. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/prace-na-dps-byla-spatne-odvedena-20090909.html ke dni 29. 3. 2016

²²³ Příloha č. 17,18: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 2 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 24, 25: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 8 a 9 zastupitelé za SNK Naše město

²²⁴ Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

²²⁵ Volební příloha Šenovský listů, In: Šenovské listy, říjen 2002

²²⁶ Usnesení z ustavujícího zasedání zastupitelstva ze dne 12. 11. 2002, in: Šenovské listy č. 11 (listopad), 2002, str. 8

²²⁷ Geologicky významná Panská skála je národní přírodní památkou od roku 1953, která se nachází v CHKO České Středohoří. Panská skála známá z natáčení filmové pohádky Pyšná princezna. Projekt parkoviště byl dimenzován pro 36 automobilů, 3 autobusy a několik karavanů. S oválným půdorysem o rozloze 5200 m². Součástí parkoviště bude infocentrum, sprchy, toalety a rychlé občerstvení (kiosky). V původním plánu měla

zahájen výkup pozemků v okolí Panské skály.²²⁹ V roce 2000 vydal tehdejší okresní úřad souhlasné stanovisko se změnou územního plánu. V září 2003 obec podala žádost o prostředky z programu Sapard (Strukturální fond EU pro kandidátské země),²³⁰ ale projekt nebyl vybrán. V červenci 2004 byla podána žádost do programu Phare²³¹ (INTERREG IIIA Česká republika - Svobodný stát Sasko), této žádosti bylo už vyhověno.²³² Vybudování parkoviště bylo výsledkem volebního programu (bod pět) vítězné ČSSD.²³³ Každý občan dostal domů leták se stručnými informacemi a fotomontáž, jak bude parkoviště v rázu krajiny vypadat.²³⁴ V dokumentu byla popsána dlouholeté příprava projektu (od roku 1999) a financování. Předpokládané náklady na výstavby byly 18 milionů. Město se podílelo 25 % (4 500 000). Celkové roční náklady měly být 250 100 Kč a zisk měl být 826 000 Kč. Tržby měly plynout z pronájmu kiosku 8000 Kč/měsíc a za celoroční parkovné, kdy se předpokládala denní návštěvnost 40 aut, při sazbě 50 Kč.²³⁵

Jediná veřejná debata o parkovišti proběhla v září 2004 pod názvem investiční akce města Kamenický Šenov. Podle Radima Váchy a zastupitelů ODS přišlo málo lidí v důsledku zavádějícího názvu.²³⁶ Lze vyslovit domněnku, že problematika výstavby parkoviště z Panské skály byla málo prodiskutována. Pro přehlednost byla vytvořena tabulka zastánců a odpůrců výstavby parkoviště u Panské skály (Tabulka 10).

být součástí parkoviště benzinka pohonných hmot, ale ta musela být z plánu odstraněna kvůli podmínkám dotace. Stavba parkoviště zahrnovala i rozšíření stávající silnice I/13.

²²⁸ Usnesení zastupitelstva města ze dne 29. Června 1999, In: Šenovské listy, číslo 7,8, 1999, str. 2

²²⁹ HYLEBRANT, Jarek, Starosta: Okolí Varhan musí vždy patřit městu, Českolipský deník, 17. 1. 2003, str. 16

²³⁰ HYLEBRANT, Jarek, Stavba parkoviště má stopku, může za to nedostatek peněz, MF Dnes, 3. 3. 2005, str. 2; Usnesení zastupitelstva č. 10.2. /2001 ze dne 6. listopadu 2001

²³¹ Strukturální fond EU, který napomáhal překlenout hospodářskou a politickou propast mezi zeměmi bývalého východního bloku a západní Evropy.

²³² HÁMOVÁ, Petra, Raiter: projekt byl důkladně projednán, Českolipsko, 27. 8. 2005

²³³ RAITER, Ota, Parkoviště a informační centrum, Šenovské listy, č. 3, 2005, str. 1-3

²³⁴ Parkoviště a informační centrum Prácheň ze dne 30. Června 2005, In: Šenovské listy, č. 6, červenec-srpen 2005

²³⁵ Příloha č. 1: Město Kamenický Šenov, Vstupní hodnoty a předpoklady zisku a nákladů na provoz parkoviště a infocentra

²³⁶ Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově. Cílem pilotní rozhovoru bylo zjistit relevanci výzkumného záměru.; Příloha č. 20 a 22: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4 a 6 zastupitel za ODS

Tabulka 10: Seznam aktérů proti/pro výstavbě parkoviště u Panské skály

	Odpůrci výstavby	Zastánci výstavby
Petiční výbor	Miloš Macháček, Pavel Kopřiva, Tomáš Procházka, Jaroslav Andrysík, Radek Musil, Václav Frömmel, Radim Vácha, Miloš Lomič	-
Sdružení Sonow	Radek Musil, Radim Vácha, Pavlína Váchová	-
Sdružení Na výsluní	Václav Frömmel	-
Zastupitelé za ODS	Andrysík, Prokop, Flégl	-
Koaliční partneři ČSSD	-	KSČM, Naše město
Osobnosti	Cílek, Lomič, Suchomel, Kotalík	Vosecký
Obyvatelé	Gebel, studenti SUPŠS Kamenický Šenov	Vičan ml., Raiterová

Zdroj: Autorka

Bylo zjištěno, že hlavními odpůrci výstavby z řad zastupitelstva byly zastupitelé ODS Andrysík, Prokop a Flégl. Dalšími aktéry byla občanská sdružení Sonow (Radim Vácha) a Na výsluní (Václav Frömmel). Aktéry byly i jednotlivci, které můžeme označit za aktivní občany, především občané Práchně, kde parkoviště stojí, tudíž se jich to nejvíce týkalo (Kopřiva, Macháček, Čech, Gebel).²³⁷ Z řad aktivních občanů se dále jednalo o turisty a chalupáře. Další skupinu tvořili studenti SUPŠS Kamenický Šenov.²³⁸ Dalšími aktéry byli odborníci (Cílek, Lomič, Suchomel), kteří se k problematice vyjadřovali, a tudíž se problém medializoval (MF Dnes, právo, ČT, TV Nova).²³⁹ Podle jednoho zastupitele ODS se ostatní nedokázali zamyslet nad budoucností parkoviště a věřili v účelově zkrácené informace exstarosty Raitera.²⁴⁰

Argumenty pro výstavbu parkoviště byly, že výstavba podpoří vznik nových 5 až 6 pracovních míst v důsledku rozvoje turistického ruchu. Parkoviště bylo financováno z programu EU konkrétně Interreg IIIA město zaplatilo jen 25 % ze svého rozpočtu. Stavba stála asi 20 milionů, ale město částku nejdříve muselo zaplatit celou. Zpětně došlo k proplacení ¾ nákladů.²⁴¹ Starosta uvedl, že parkoviště bude jediným odpočinkovým místem na cestě mezi Libercem a Ústím nad Labem. Na této cestě podle jeho tvrzení nic podobného není. Dalším argumentem bylo, že výsledná podoba byla několikaletou prací

²³⁷ Příloha č. 17,18: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 2 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 22,23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 6 a 7 zastupitelé za ODS

²³⁸ Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

²³⁹ Příloha č. 17,18: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 2 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 22,23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 6 a 7 zastupitelé za ODS

²⁴⁰ Příloha č. 21: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 5 zastupitel za ODS

²⁴¹ Kaple ustoupí obrovskému parkovišti, MF Dnes, 8. 3. 2005, str. 2

odborníků.²⁴² V budoucnu zde povede cyklostezka Varhany, právě parkoviště může být výchozím nebo cílovým bodem. V zimních měsících mohou parkoviště využít běžkaři, protože provoz bude celoroční.²⁴³ Zmíněna cyklostezka Varhany byla dobudována v roce 2013, ale parkoviště se nestalo více navštěvovaným ze strany cyklistů. Ze strany běžkařů nemůže být velký zájem protože, parkoviště nemá celoroční provoz.

Další argumenty zastánců výstavby byly, že auta návštěvníků stála u silnice na louce. Žádné parkoviště pro návštěvníky tu v minulosti nebylo, parkovalo se u silnice na louce. Do projektu patřila i výstavba chodníku přes celou Prácheň (část města Kamenický Šenov), který nakonec nebyl postaven, protože na něj nezbyly finanční prostředky. Nakonec byl dostaven v roce 2014. Zastánce stavby byl i Jiří Vosecký²⁴⁴ předseda spolku Novoborsko. Argumentoval tím, že louka před Varhanami ležela ladem. Varhany označil za nástupní prostor turistického ruchu.²⁴⁵

Z odpůrců parkoviště byly hlavně slyšet zastupitelé Jaroslav Andryšák (ODS) a Tomáš Prokop (ODS).²⁴⁶ Dále členové hnutí Sonow (Vácha, Frömel) a členové petičního výboru (Macháček, Musil, Kopřiva). Zastupitel Jaroslav Andryšák uvedl, že město muselo prodat většinu domů a bytů a navíc musí splácet 40 milionový dluh na DPS. Město, které hospodařilo s ročním rozpočtem kolem 40 milionů korun, bude dluh splácet 20 let.²⁴⁷ Projekt byl podle odpůrců příliš megalomanský a drahý, podle nich by stačilo menší a levnější parkoviště.

Další argument proti výstavbě parkoviště u Panské skály byla absence architektonické soutěže. Významným argumentem bylo, že by se kvůli stavbě musela přesunout barokní kaplička sv. Vavřince z roku 1663.²⁴⁸ Výstavba parkoviště by se stala významným a nevratným zásahem do rázu přírodní památky Panské skály.²⁴⁹

K výstavbě parkoviště u Panské skály se vyjádřilo několik odborníků. Nad velikostí projektu se pozastavoval oslovený doc. Ing. Josef Chybík, CSc. (děkan Fakulty architektury na Vysokém učení technickém v Brně). Návrh byl podle něj předimenzovaný,

²⁴² HÁMOVA, Petra, Projekt je výsledkem sblížení stanovisek odborníků a občanů Českolipský deník, str. 2, 29. 4. 2005

²⁴³ Raiter, Ota, Tisková zpráva města (online), dostupné z: <http://www.i-noviny.cz/tiskova-zprava-vedeni-mestskeho-uradu-kamenicky-senov-12367#.VyM3KISLTIV> ke dni 29. 4. 2016

²⁴⁴ Senátor za Českolipsko od roku 2014, dříve starosta nedaleké obce Okrouhlá

²⁴⁵ Příloha č. 15: Záměr parkoviště je podle Voseckého správný (Českolipský deník, 28.2.2005)

²⁴⁶ HÁMOVÁ, Petra, Parkoviště v Kamenickém Šenově, Českolipský deník, 9. 11. 2005, str. 17; Příloha č. 23: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 7 zastupitel za ODS

²⁴⁷ HÁMOVÁ, Petra, Odpůrci parkoviště se bojí dalšího zadlužení Kamenického Šenova, Českolipský deník, 15. 12. 2005, str. 17

²⁴⁸ Příloha č. 13: Fotografie, Barokní kaple původní stav

²⁴⁹ Příloha č. 12: Fotografie, Panská skála bez parkoviště (výchozí stav)

ale nikdo nepopíral, že je nutné zřízení nějakých parkovacích míst u Panské skály.²⁵⁰ Ve svém dopise RNDr. Václav Cílek (tehdejší ředitel geologického ústavu) uvedl, že Panská skála je významnou geologickou památkou. Pro geology takřka posvátný objekt. Parkoviště samotné nezpochybňuje, ale jeho velikost označil za naddimenzovanou. Navrhl postavit parkoviště třetinové, které se by se v případě potřeby, dalo rozšířit.²⁵¹ K problematice se vyjádřil i tehdejší proděkan Technické univerzity v Liberci Jiří Suchomel, který záměr výstavby kritizoval pro svou velikost a umístění.²⁵² Mezi další odpůrce stavby patřil Zdeněk Lukeš (historik architektury), který kritizoval umístění stavby. Dále akademický malíř Vladimír Kopecký, nebo politik a ekologický odborník zabývající se urbanismem a krajinou Ing. Ivan Dejmal.²⁵³ Dále se k problematice vyjádřili tehdejší rektor Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze profesor Jiří Pelcl nebo Jiří T. Kotalík (Akademie výtvarných umění v Praze). Odborníci se obecně shodli, že parkoviště je moc velké a narušuje ráz krajiny.²⁵⁴

S návrhem na výstavbu parkoviště nesouhlasily ani studenti architektury z Kasselu. Studenti vypracovali studii s náměty, jak zlepšit potenciál města. Ve studii uvedli, že výstavba parkoviště naruší krajinný ráz a turisté nebudou dále pokračovat do centra města. Doporučení studentů bylo se zaměřit na sklářský průmysl, který je s Kamenickým Šenovem spojený a má zde dlouholetou tradici.²⁵⁵

Osm z devíti tázaných zastupitelů odpovědělo, že v otázce výstavby se jednalo o odlišnou představu o projektu, jako byla velikost nebo umístění.²⁵⁶ Nikoliv o tom zda, stavět nebo ne. Jeden z tázaných (ČSSD) odpověděl, že rozkol byl v technickém řešení projektu.²⁵⁷

Radnice na připomínky odborné a laické veřejnosti nereagovala a projekt předložila v původním znění. Podle vedení města se jednalo o štvavou kampaň opozice.²⁵⁸ Aktivisté se snažili zvrátit souhlasná stanoviska úřadů k výstavbě parkoviště. Pavel Kopřiva (člen

²⁵⁰ Příloha č. 2: Vyjádření doc. Ing. Josef Chybík. CSc. děkan Fakulty architektury na Vysokém učení technickém v Brně k výstavbě parkoviště u Panské skály

²⁵¹ Příloha č. 3: vyjádření RNDr. Václava Cílka (tehdejší ředitel geologického ústavu) k výstavbě parkoviště u Panské skály

²⁵² Příloha č. 4: vyjádření Jiřího Suchomela (tehdejší proděkan Technické univerzity v Liberci) k výstavbě parkoviště u Panské skály

²⁵³ Příloha č. 5: Vyjádření politika a ekologického odborníka Ing. Ivana Dejmala

²⁵⁴ KOUKAL, Pavel, Znalci se vyjádřili k parkovišti, Českolipský deník +10, 4. 6. 2005, str. 38

²⁵⁵ Studenti architektury z Kasselu, Šenovské listy, č. 4, rok 2001, str. 11

²⁵⁶ Příloha č. 18 až 25: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 2 až 9 zastupitelé za ČSSD, ODS, SNK Naše město

²⁵⁷ Příloha č. 17: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 1 zastupitel za ČSSD

²⁵⁸ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

petičního výboru) podal podnět na přezkoumání rozhodnutí CHKO. Důvodem bylo, že stavba zasahovala do panoramatu a rázu krajiny. CHKO České středohoří podalo k výstavbě parkoviště a infocentra u Panské skály stanovisko, že výstavbu považuje za přínosnou vzhledem k existenci informačního centra. Místo je součástí urbanizované krajiny a nachází se v blízkosti frekventované cesty. Paradoxem je vyjádření CHKO, které národní přírodní památku Panská skály označilo za bývalý opuštěný kamenolom, a dokonce v původním návrhu povolili výstavbu čerpací stanice pohonných hmot.²⁵⁹ Radim Vácha (člen sdružení Sonow i petičního výboru) podal stížnost na Českou inspekci životního prostředí v Ústí nad Labem.²⁶⁰

Vácha podal podnět na přezkum stavebního povolení na výstavbu parkoviště pod Panskou skálou a upozorňoval na to, že stavba se dotkne barokní kaple sv. Vavřince z roku 1663²⁶¹.²⁶² O tom, zda kaplička byla na seznamu památkově chráněných památek, či nikoliv se vedl spor. Občanské sdružení Sonow tvrdilo, že má dokumenty od Ministerstva kultury, které potvrzují, že je kaplička na seznamu památkově chráněných památek. Naopak město mělo potvrzení od referátu kultury okresního úřadu v České Lípě, že kaplička není na tomto seznamu. Kaplička byla podle úřadu v České Lípě důkazem drobného stavitelství 18. století a v případě realizace stavby se doporučuje její transfer na nejbližší možné místo.²⁶³

Stavbě parkoviště muselo ustoupit stromořadí podél silnice I/13 v obci Prácheň. Konkrétně pokácení 11 vzrostlých stromů (jírovec, jasan, buk), které patří do krajinného rázu. Stromy měli průměr 2 až 3 metry. Česká inspekce životního prostředí neshledala nic špatného na souhlasu CHKO České středohoří se stavbou. Dále inspekce neshledala nic špatného na pokácení 11 vzrostlých stromů.²⁶⁴

V rámci svátku dne země se sešlo občanské sdružení Sonow, hnutí Duha a regionální pobočka společnosti pro trvale udržitelný rozvoj a občanů města. Provedli vizualizaci projektu pomocí vytyčených kolíků. Účastníci se rozestoupili po obvodu vytyčeném kolíky a svými těly vyznačily parkoviště. V tu chvíli bylo vidět, o jak obrovský

²⁵⁹ Příloha č. 6: Vyjádření CHKO k stavbě parkoviště u Panské skály

²⁶⁰ Příloha č. 7: VÁCHA, Radim, Stížnost na Českou inspekci životního prostředí

²⁶¹ Kaple je památkou od roku 1965, proto mělo stavební povolení obsahovat předchozí souhlas Ministerstva kultury

²⁶² Příloha č. 8: Frömmel, Václav, Stížnost na stavební povolení a kaplička

²⁶³ HÁMOVÁ, Petra, Zdroje o kapličce na Práchni se liší, Českolipský deník, 7. 4. 2005; VLASTNÍKOVÁ, Eva, Vzácná kaple zřejmě zastaví stavbu parkoviště, Českolipský deník, 11. 3. 2005, str. 17

²⁶⁴ HÁMOVÁ, Petra, Kdo postupoval špatně? Českolipsko, 10. Června 2005

projekt se jedná. Řekl tehdy pro noviny PhDr. Miroslav Hudec ze STUŽ.²⁶⁵ Tato akce byla předem oznámena na úřadě. Lidé se sešli na náměstí a pak šli směrem k Panské skále.

Mezi starostou Raiterem a sdružením Sonow došlo k rozkolu. Starosta Raiter odpůrce stavby nazýval ekoteroristy a tvrdil, že si vzali kapličku jako „rukojní.“²⁶⁶ Na slova starosty reagovali odpůrci stavby tím, že barokní kaplička je památkově chráněna, což mělo být zohledněno při stavebním povolení. Podle odpůrců parkoviště, ze strany starosty vypukl otevřený boj za svou věc, z pozice starosty dělá vše pro to, aby se projekt uskutečnil v navrhované podobě. Starosta nechce dělat žádné ústupky, co se týče velikosti a umístění. Všichni, kdo jsou proti, se stali třídními nepřáteli.²⁶⁷ Příkladem mohla být situace kdy Václavu Frömmelovi nebyl vydán článek Panská skála UNIKU UNIKUM v Šenovských listech. Což bylo oficiálně odůvodněno tím, že článek by vycházel na lichou stranu, tudíž by byla prázdná jedna strana. Dalším důvodem bylo, že článek byl podán 21. února a uzávěrka byla k 15. únoru, ovšem březnové číslo vyšlo se zpožděním až v půlce dalšího měsíce.²⁶⁸ Dalším důvodem neotištění bylo, že Frömmel si nechal článek distribuovat Českou poštou do všech domácností. Nakonec článek vyšel až v dubnovém čísle 2005.²⁶⁹

4.2.2 Petice jako cesta k vyhlášení referenda

Petiční výbor obce Kamenický Šenov a občanské sdružení Sonow, se snažili upozornit na megalomanský projekt parkoviště u Panské skály skrze odbornou i laickou veřejnost. Všechny iniciativy nikam nevedly, proto bylo poslední šancí vypsání referenda na základě petice občanů.

Petice ve svém návrhu na vypsání referenda podávala odůvodnění návrhu petice. Důvodem bylo nerespektování připomínek občanů a odborníků k velikosti, umístění a provedení stavby. V širším smyslu jde o to, že projekt nerespektoval krajinný ráz a musela by se přesunout barokní kaple a pokácet 11 vzrostlých stromů (kvůli rozšíření silnice, která se stavbou souvisí). Proti výstavbě byla podepsána petice 30 % občanů. Celkem bylo

²⁶⁵PH, Na protest se sešly v Šenově stovky lidí (Petra Hámová); POLÁK, Michal, Ekologové svými těly vyznačí obří parkoviště u rezervace, MF Dnes

²⁶⁶ RAITER, Otta, Tisková zpráva vedení Městského úřadu Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.i-noviny.cz/tiskova-zprava-vedeni-mestskeho-uradu-kamenicky-senov-12367#.VvbVCOLhDIV> ke dni 26. 3. 2016

²⁶⁷ Příloha č. 9: Frömmel, Václav, Dopis s reakcí na tiskovou zprávu města; Kamenné varhany patří nám všem, ČT (12:05 Týden v regionech), 11. 6. 2005

²⁶⁸ Archiv Šenovských listů, č. 4, březen 2005

²⁶⁹ Václav Frömmel, UNIKU UNIKUM, Šenovské listy, č. 3, duben 2005, str. 6

sesbíráno 2 570 podpisů a z toho bylo 741 podpisů je občanů Kamenického Šenova.²⁷⁰ Na základě petice muselo být vypsáno referendum, ke kterému by muselo přijít přibližně 1600 lidí, což představuje 50 % oprávněných voličů. Referendum je platné jen v případě 50 % účasti.

Město se v tiskové zprávě proti petici ohradilo, protože podle jejich názoru petice manipuluje s fakty.²⁷¹ Konkrétně není pravda, že o realizaci stavby rozhodl rozdíl jednoho hlasu, ale pro zvedlo 12 zastupitelů ze 14. Dále se město ohradilo proti způsobu získávání hlasů. Podle vyjádření starosty při sbírání podpisů pod svou petici zneužívají nevědomosti občanů a zejména občanů jiných měst. Na tiskovou zprávu reagoval formou otevřeného dopisu Miloš Macháček, který je zmocněnec petičního výboru proti stavbě parkoviště u Panské skály. Cílem autorů bylo rozpoutat širokou diskuzi o podobě parkoviště, protože nebyla dostatečná diskuze o podobě parkoviště u Panské skály. Podle Macháčka mnozí občané nevěděli, co se bude pod Panskou skálou stavět a kolik to bude stát. Cílem petice bylo informovat občany a nikoliv je dezinformovat.²⁷²

Podle zákona o místním referendu č. 22/2004 se referendum může konat, pokud se na tom usneslo zastupitelstvo nebo na návrh občanů.²⁷³ V případě Kamenického Šenova byla splněna podmínka petice, kterou podepsalo 30 % občanů, proto muselo zastupitelstvo obce nechat vypsát referendum. Náklady na referendum si platí obec sama.²⁷⁴ Náklady byly vyčísleny na 80 tisíc Kč.

Celé referendum řídil petiční výbor obce Kamenický Šenov, který měl osm lidí, jako svého zmocněnce si petiční výbor zvolil Miloše Macháčka (obyvatel Práchně, který aktivně vystupoval proti velikosti a umístění parkoviště). Jak uvedl zmocněnec přípravného výboru pro referendum,²⁷⁵ cílem není zrušení projektu parkoviště, ale citlivější, estetičtější a ekonomičtější projekt respektující krajinné a historické souvislosti. Petiční výbor nesouhlasí s předloženým návrhem projektu, který navrhl dopravní inženýr, jehož cílem byly jen parkovací místa.

²⁷⁰ ČTK, O parkovišti u vzácné Panské skály rozhodne referendum, 3. 12. 2005

²⁷¹ RAITER, Otta, Tisková zpráva vedení Městského úřadu Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.i-noviny.cz/tiskova-zprava-vedeni-mestskeho-uradu-kamenicky-senov-12367#.VvbVCOLhDIV> ke dni 26. 3. 2016

²⁷² HÁMOVÁ, Petra, Autoři petice proti parkovišti se nevzdávají, Českolipský deník, 2. 6. 2005

²⁷³ Vyvolat referendum na základě petice občanů je lehčí v menších obcích, kde jsou osobní vazby. Získat 6 % ve 200 tisícovém městě vidím jako problematické. Statistiky ukazují, že v obcích do 3000 se koná 67 % referend (do 20 000 obyvatel 22%, do 200 000 obyvatel 8%, nad 200 000 obyvatel 3 %). (ŠPOK, Radomír. Místní referenda v České republice a ve vybraných zemích Evropské unie. Praha: Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2006, str. 19-30)

²⁷⁴ Zákon č. 22/2004 Sb. o místním referendu §35-58

²⁷⁵ MACHÁČEK, Miloš, Spor o Panskou skálu. Mýty a fakta, MF Dnes, Liberecko, 15. 12. 2005

Podpisové listiny (petice) předali odpůrci parkoviště už v červnu 2005. Město dokumenty ještě vrátilo přípravnému výboru k doplnění. Dále zaslalo navrženou otázku na přezkum Ministerstvu vnitra ČR.²⁷⁶ Bezchybný návrh musí zastupitelstvo projednat na nejbližším zasedání. Zastupitelstvo buď může vyhlásit referendum, nebo v této otázce rozhodnout samo.²⁷⁷ Usnesení zastupitelstva o konání referenda je vyvěšeno na úřední desce po dobu 15 dnů. Samotné referendum vyhláší rada obce, která vyhlásí datum konání. Datum referenda musí být v rozmezí od 30 do 90 dnů od jeho vyhlášení.²⁷⁸ Referendum bylo stanoveno na 17. 12. 2005.

4.2.3 Kampaň k referendu o výstavbě parkoviště a infocentra u Panské skále

Odpůrci parkoviště chtěli vyvěsit po městě téměř 200 plakátů. Starosta však odmítl udělit povolení k instalaci odnímatelných jednorázových informačních letáků na sloupy veřejného osvětlení, které měli občany informovat o blížícím se referendu.²⁷⁹ Podle Radima Váchy (Sonow) na sloupech veřejného osvětlení leckdy visí všemožné letáky (trhy, burza, koncert), ale o blížícím se referendu, tam plakáty být nemohly.²⁸⁰ Radnice udělila povolení výlepu jen na šesti úředních výleповých plochách. Na to reagovala členka přípravného výboru slovy, že „obec je rozlehlá, aby se informace dostaly ke všem obyvatelům, bylo by potřeba tři až čtyři plakáty v každé ulici.“²⁸¹ Podle členů přípravného výboru se jednalo o obstrukce ze strany starosty, který chce omezit informovanost o blížícím se referendu. Dále se členové přípravného výboru domnívali, že jde o omezení ústavního práva na svobodu projevu a informací. Starosta na to reagoval slovy, že odpůrci parkoviště dostali ke zveřejnění svých výhrad dostatečně velký prostor. Starosta žádnou kampaň nevedl, protože podle něj k referendu nepůjde více než 15 %.²⁸²

Starosta uvedl, že se jedná o oficiální veřejnou plakátovací plochu, která se využívá i před volbami, nebo si ji může kdokoliv za úplaty pronajmout. Absurditou problematiky je, že na sloupech veřejného osvětlení byly v té době instalovány informační tabule k

²⁷⁶ PH, Zastupitelstvo určí termín referenda, Českolipsko, 21. 9. 2005, str. 17; MUSIL, VÁCHA, Referendum, Šenovské listy, č. 7, září 2005, str. 10

²⁷⁷ Zákon č. 22/2004 Sb. o místním referendu §11-16

²⁷⁸ Zákon č. 22/2004 Sb. o místním referendu §11-16

²⁷⁹ MIP, V Šenově se přou o referendum, MF Dnes, 6. 12. 2005, str. 2

²⁸⁰ Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově. Cílem pilotního rozhovoru bylo zjistit relevanci výzkumného záměru.

²⁸¹ Vyjádření Lenky Duchkové z Přípravného výboru pro referendum o parkovišti na Panské skále

²⁸² HS, Plakáty k referendu ve městě rozvěšují od sobotního rána, Mladá fronta DNES, 7. 11. 2009, str. 1

návštěvě předvánočních trhů.²⁸³ Nakonec byly informační plakáty vylepeny pouze na soukromých pozemcích občanů, firem a institucí, které vyslovily s instalací souhlas.²⁸⁴

Podle všech zastupitelů ze SNK Naše město, měli odpůrci parkoviště dostatek prostoru na výlepových plochách (stejný prostor, jako při komunálních volbách), tudíž občané byly dostatečně informováni o konání referenda.²⁸⁵ Jeden z respondentů ČSSD uvedl, že odpůrcům bylo maximálně vyhověno ze strany vedení radnice i úřadu.²⁸⁶ Zcela opačnou odpověď uvedl jeden zastupitel z ČSSD, podle kterého všichni aktéři neměli stejný prostor pro kampaň, tehdejší vedení radnice ostře vystupovalo proti referendu. Exstarosta Raiter kdykoliv mohl, využil prostor pro svou protikampaň (noviny).²⁸⁷ Všichni respondenti z ODS tento prostor označili za nedostatečný, ale v mezích zákona. Tři zastupitelé za ODS také uvedli, že místní noviny (Šenovské listy) neměli vyvážený prostor pro obě strany. Jakmile odpůrci parkoviště napsali článek, tak v následujícím čísle na předních stranách byla reakce na tento článek.²⁸⁸ Podle vyjádření zastupitele ODS „vedení města házela klacky pod nohy, jak mohlo.“²⁸⁹ Dále podle dvou respondentů ČSSD a jednoho ze SNK Naše město téměř žádná kampaň nebyla, což bylo dáno tím, že většina občanů parkoviště chtěla a referendum podle nich bylo zbytečné. Kampaň vedlo jen pár jednotlivců formou osobních rozhovorů a plakátů na svých pozemcích.²⁹⁰

Členové přípravného několik dní před referendem udělali bleskový výzkum pomocí anketního lístku, jehož výsledky byly zveřejněny 12. 12. 2005.²⁹¹ V anketním lístku byli občané tázáni na názor k chystané výstavbě parkoviště u Panské skály. Na anketu odpověděl „represntativní vzorek“ 209 respondentů. Z odpovědí vyplynulo, že 90 % respondentů ví o chystaném referendu a má dostatek informací k problematice. Většina z dotazovaných byla proti výstavbě, jen 16 % bylo pro.²⁹²

²⁸³ MIP, V Šenově se přou o referendum, MF Dnes, 6. 12. 2005, str. 2

²⁸⁴ Odpůrci parkoviště u Panské skály chtějí rozvěsit 200 plakátů, Mladá fronta DNES, 3. 12. 2005, str. 2; DUCHKOVÁ, Lucie, V Kamenickém Šenově se prozatím lepit načerno nebude, 2. 12. 2005

²⁸⁵ Příloha č. 24 a 25: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 8 a 9 zastupitelé za SNK Naše město

²⁸⁶ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD

²⁸⁷ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

²⁸⁸ Příloha č. 20, 21, 22, 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4, 5, 6, 7 zastupitelé za ODS

²⁸⁹ Příloha č. 21: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 5 zastupitel za ODS

²⁹⁰ Příloha č. 17 a 19: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 3 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

²⁹¹ Příloha č. 14: Anketní lístek k výstavbě parkoviště u Panské skály

²⁹² MACHÁČEK, Miloš, Jak vnímají stavbu parkoviště občané?, Mladá fronta DNES, 15. 12. 2005, str. 3

4.2.4 Referendum

Místní referendum se konalo dne 17. prosince 2005.²⁹³ V referendu byly položeny dvě otázky. „1. Souhlasíte s tím, aby Město Kamenický Šenov upustilo od výstavby parkoviště pod NPP Panská skála, které bylo stavebně povoleno rozhodnutím stavebního úřadu MěÚ Kamenický Šenov č. 40 ze dne 21. 7. 2004 pod č. j. 69/1327/2004-P? 2. Souhlasíte s tím, aby Město Kamenický Šenov řešilo umístění a podobu zázemí pro návštěvníky Kamenického Šenova a okolí veřejnou architektonickou soutěží?“²⁹⁴ K otázce bylo možné se vyslovit souhlasně (ano) nebo nesouhlasně (ne).²⁹⁵

Závaznost referenda je podmíněna 50 % účasti oprávněných voličů.²⁹⁶ V Kamenickém Šenově byla účast 20,1 %, proto bylo referendum prohlášené za neplatné (Tabulka 11).²⁹⁷

Tabulka 11: Referendum v Kamenickém Šenově

Celkový počet oprávněných osob	3 271
Počet vydaných úředních obálek	657 (20,1 % oprávněných voličů)
Neplatné hlasy a neodevzdané obálky	29 (4,4 % z počtu zúčastněných voličů)
Hlasy pro variantu ANO (otázka č. 1)	526 (80,1 %)
Hlasy pro variantu ANO (otázka č. 2)	499 (76 %)
Hlasy pro variantu NE (otázka č. 1)	94 (14,3 %)
Hlasy pro variantu NE (otázka č. 2)	96 (14,6 %)

Zdroj: Autorka na základě: POLÁK, Martin, Referendum o parkovišti zkrachovalo, Mladá fronta DNES (Liberecký kraj), 11. 9. 2006, strana 2

V referendu se skoro 80 % zúčastněných se vyjádřilo proti výstavbě. Podle člena přípravného výboru mělo na nízkou účast vliv špatné počasí, otrávenost lidí z politiky, pohodlnost i demagogie radnice.²⁹⁸

²⁹³ Usnesení zastupitelstva města č. 28, ze dne 26.9 2005, bod 28.2. /15/2005

²⁹⁴ POLÁK, Martin, Referendum o parkovišti zkrachovalo, Mladá fronta DNES (Liberecký kraj), 11. 9. 2006, strana 2

²⁹⁵ Volit mohou občané, kteří mohou volit do zastupitelstva obce (trvalý pobyt v obci, 18 let, svéprávnost). Referendum probíhá na základě tajného, všeobecného, rovného a přímého hlasovacího práva. Pokud se referendum koná samostatně, tak probíhá v jednom dni. Pokud je spojeno s volbami, tak trvá stejně dlouho jako volby. Den konání určuje zastupitelstvo. Komise se řídí pravidly jako při konání voleb, obdrží seznam občanů, kteří patří do daného volebního okrsku.

²⁹⁶ V původním znění zákona to bylo jen 25 %. Proč došlo k dvojnásobnému navýšení? Důvodem byla obava, že by rozhodlo je 25 % občanů, ale byla to spíše obava z přímé demokracie.

²⁹⁷ Usnesení zastupitelstva města č. 29, ze dne 19. 12. 2005, bod 29.3/2/2005

²⁹⁸ POLÁK, Michael, Referendum o parkovišti zkrachovalo, Mladá fronta DNES, 11. 9. 2006, str. 2; Referendum, Šenovské listy, leden-únor 2006, č. 1, str. 1

Dotázaní zastupitelé se shodli na několika obecných faktorech, který vedly k nízké účasti občanů v referendu. Uvedly počasí nebo nezájem o politiku. Jeden zastupitel z ČSSD a jeden SNK Naše město uváděli, jako hlavní argument, to že většina občanů s parkovištěm souhlasila, tudíž jejich neúčast bylo vyjádření podpory výstavby parkoviště u Panské skály.²⁹⁹ Jeden ze zastupitelů ČSSD uvedl, že kampaň byla malá, tudíž někteří ani o referendu nevěděli.³⁰⁰ Naopak zastupitelé ODS kritizovali datum 17. 12., jako nevhodné pro konání referenda, protože většina lidí zažívá předvánoční shon. Jeden zastupitel za ODS uvedl, že „lidé radši nakupovali dárky a pekli cukroví, než aby šli hlasovat v referendu.“³⁰¹ Dalším faktorem podle zastupitelů ODS byl všeobecný nezájem něco změnit.³⁰²

Odpůrci výstavby využili všech možných prostředků, aby dali svůj nesouhlas najevo (CHKO, Inspekce životního prostředí, Ministerstvo kultury, články v Šenovských listech, osobní setkání, oslovení odborné veřejnosti, petice). Ovšem referendum, které mělo nakonec o celé problematice rozhodnout, neměli odpůrci dobře „pokryté“. K referendu byla malá kampaň (málo letáku, špatná grafika a hesla). V důsledku malé kampaně se odpůrcům nepodařilo oslovit mnoho lidí. V referendu je ze zákona určená 50 % účast oprávněných voličů (cirka 1600). Tato hranice není ani při komunálních volbách dosažena (1998 účast 45,02 % lidí, 2002 účast 43,39 %, 2006 účast 46,38 %).³⁰³ U toho důvodu si myslím, že dosažení vyhlášení referenda bylo pro odpůrce Pyrrhovým vítězstvím. Na druhou stranu referendum bylo poslední šancí kamenickošenovské opozice na zvrácení rozhodnutí výstavby parkoviště u Panské skály. Referendum bylo poslední nadějí na změnu. Naopak pro vedení město bylo neplatné referendum potvrzením jejich vize parkoviště u Panské skály.

Nic už nestálo v cestě vybudování Parkoviště u Panské skály. Na následující schůzi byl schválen rozpočet obce, který počítal s výstavbou parkoviště a infocentra (Tabulka 12). Město si půjčilo finanční prostředky od České spořitelny (smlouva připravena už v červenci).³⁰⁴ V březnu roku 2006 byla zahájena výstavba parkoviště a infocentra u Panské skály. V červnu roku 2006 byla podána žádost o prodloužení doby realizace. V červnu

²⁹⁹ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

³⁰⁰ Příloha č. 17: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 1 zastupitel za ČSSD

³⁰¹ Příloha č. 23: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 7 zastupitel za ODS

³⁰² Příloha č. 20, 21, 22, 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4, 5, 6, 7 zastupitelé za ODS

³⁰³ ČSÚ, volby (online), dostupné z: volby.cz ke dni 17. 4. 2016

³⁰⁴ Usnesení zastupitelstva č. 27 ze dne 29. června 2005, bod 27.3/1/2005

roku 2007 došlo k dopracování stavby a 8. 9. 2007 došlo k slavnostnímu otevření stavby v rámci oslav 150. výročí šenovské sklářské školy^{305, 306}.

Tabulka 12: Náklady na výstavbu parkoviště a infocentra

Zdroj financování	Podpora ve výši %	V Kč
Fondy EU	75	13 837 320
Státní dotace	4,81	878 000
Grant EIB ³⁰⁷	1,26	233 362
Vlastní zdroje města	18,93	3 492 318
Celkem	100	18 450 000

Zdroj: Příloha Parkoviště a informační centrum Prácheň ze dne 30. Června 2005, In: Šenovské listy, č. 6, červenec-srpen 2005

4.3 Volební období 2006-2010

Pro předvolební kampaň v roce 2006 byl typický rozkol ODS, která chtěla šetřit a ČSSD, která chtěla investovat. ODS ve svém programu upozorňovala na špatný stav obecní „kasy“ a sliboval stabilizaci finančního stavu města. ČSSD a KSČM připomněl své úspěchy v podobě výstavby DPS a ZŠ a realizace parkoviště. Ve svých programech avizovali pokračování investiční politiky.³⁰⁸ Po komunálních volbách 2006 došlo k pokračování koalice ČSSD, KSČM Zbyňka Jechy (Naše město). Jedinou změnou byla složení rady, protože v ní byl člen ODS. Starosta přistoupil na zastoupení všech stran v radě. Důvodem pro zastoupení všech stran radě města bylo několik pokut od Finančního úřadu za špatné čerpání dotace na ZŠ. Dalším důvodem byl tlak zastupitelů ODS, kteří vedení města kritizovali. Starosta vyšel ODS vstříc, aby ukázal, že je vše v pořádku. Pozice člena ODS v radě města měla jen formální charakter, protože neměl téměř žádné pravomoci. Formální roli člen ODS, lze doložit jeho hlasováním jako opozice.³⁰⁹

³⁰⁵ Příloha č. 11: Fotografie parkoviště a infocentra

³⁰⁶ HÁMOVÁ, Petra, Boj skončil. Parkoviště stojí, Českolipský deník, 21. 9. 2006, str. 18

³⁰⁷ Evropská investiční banka

³⁰⁸ CHLUP, Břetislav, Volby do zastupitelstva města Kamenický Šenov, In: Šenovské listy, srpen 2006

³⁰⁹ BOUCHALOVÁ, Nikola. *Komunální volby v Kamenickém Šenově 2010*. Ústí nad Labem, 2014. bakalářská práce (Bc.), str. 22-26

4.3.1 Důvody k odvolání starosty a celé rady v roce 2009

Výstavba parkoviště u Panské skály a výstavba domů pro seniory (DPS) byly plánovány tak, aby se z jejich příjmů pokryly splátky úvěrů.³¹⁰ Nestalo se tak a naopak byly ztrátové.³¹¹ Dalšími finančně nákladnými projekty byl přesun radnice do jiné budovy a její rekonstrukce nebo výstavba dvou parků za téměř 22 milionů. Město se na projektu podílelo 2 miliony, zbylých 20 milionů byla dotace.³¹² Dále vybudování tří zubních ordinací s vlastní laboratoří a novou lékárnou. Rekonstrukce byla provedena v letech 2008 a 2009. Oprava byla financována dotacemi od Libereckého kraje 3,6 milionů a město přispělo 1,2 miliony. Přes velký rozpočet nevyšly peníze na zateplení a fasádu budovy, se kterou se počítalo. Na druhou stranu byly nad rámec rozpočtu provedeny práce za 411 tisíc Kč. Změny v plánu prací jsou obvyklé, ale musí být projednány na radě nebo zastupitelstvu. Uvedená zjištění naznačovala, že starosta rozhodoval sám (topenářské práce za 109 tisíc, 180 tisíc korun víc jsme dali za kovové stavební prvky).³¹³ Poslední kapkou byla celostátní ostuda označování hrobových míst reflexní barvou, aby byly vymoženy poplatky za jejich pronájem³¹⁴ ³¹⁵.

Dalším důvodem bylo problematické sestavení rozpočtu na rok 2010 (projednává se na jaře 2009). Opozice chtěla šetřit a stávající vedení chtělo dále investovat.³¹⁶ Opozici vadilo, že výdajová stránka rozpočtu byla vyšší než příjmová. Dalším problémem podle opozice bylo, že nemají dostatek informací.³¹⁷ Příkladem může být parkoviště u Panské skály, na které město doplácí 1,2 milionu korun ročně. Jedna ze zastupitelek uvedla, že dala souhlas s postavením parkoviště, ale podle informací, které měla k dispozici, mělo být ziskové, nikoliv ztrátové. Zastupitelé označují parkoviště za „černou dírou“ na peníze.³¹⁸ Díky věčně nefunkční závoře vydalo město 76 000 korun za údržbu závorového systému (v roce 2008), tudíž lidé parkují zadarmo. Dále je nefunkční kamerový systém. Návštěvníci

³¹⁰ Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

³¹¹ Provoz parkoviště vynáší 0,5 milionů, ale náklady byly téměř 2,2 milionů.

³¹² Šenovské parky, Nadace proměny (online), dostupné z: <http://senovske-parky.nadace-promeny.cz/> ke dni 3. 4. 2016

³¹³ POKORNÁ, Radmila, Převrat v Šenově: starosta po 11 letech končí, Jablonecký deník, 2. 4. 2010, str. 2

³¹⁴ Policie neshledala chování úředníka za trestný čin. Úředník musel označení z hrobů odstranit ve svém volnu.

³¹⁵ ŠVEHLA, Jaroslav, Úřední vandalství: radnice nechala postříkat sprejem hroby patřící neplatičům (online), dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/182495-uredni-vandalstvi-radnice-nechala-postrikat-sprejem-hroby-patrici-neplaticum.html> ke dni 28. 3. 2016

³¹⁶ Příloha č. 21: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 5 zastupitel za ODS

³¹⁷ POKORNÁ, Radmila, Chceme víc šetřit, říká šenovská opozice, Českolipský deník, 3. 4. 2009 (online), Dostupné z:

http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/chceme-vic-setrit-rika-senovska-opozice20090403.html

³¹⁸

využijí 15 minut parkovného zdarma, když brána funguje. Provoz parkoviště přinášel do rozpočtu jen půl milionů, ale jeho provoz včetně splátek úvěru byl téměř 2,2 milionů.³¹⁹ Další otázkou je, zda se bude prodávat nebo co s ním bude? Lze vyslovit domněnku, že žádný investor nebude chtít odkoupit prodělečné. Dále byl rozpočet města zatížen úvěrem na DPS, který byl 40 milionů, ale úroky činily 23 milionů. Z toho důvodu město platilo ročně 3 miliony splátku na DPS.³²⁰

Podle opozice byla příjmová stránka záměrně nadhodnocena, aby mohl být sestaven vyrovnaný rozpočet. Situaci lze ilustrovat na prodeji pozemků společnosti Accent Consulting za 3,5 milionů, na kterém měl stát supermarket. Obec ve výdajích již počítala s penězi utrženými za prodej pozemku. Firma městu peníze nakonec nevyplatila, což pro město znamenalo 3,5 miliónovou díru v rozpočtu.³²¹

V důsledku špatného hospodaření a špatné komunikace s ostatními zastupiteli bylo vedení města odvoláno.³²² Starosta a místostarosta stáli v čele města 11 let. Odvolání inicioval radní Flégl (ODS). Návrh na odvolání vyvolal bouřlivou diskusi mezi zastupiteli, ale i mezi místními obyvateli, kteří zaplnili jednací sál. Vysoká účast není obvyklá, což dokládala důležitost tématu. K odvolání starosty, místostarosty a celé rady došlo dne 5. 11. 2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Na zasedání bylo přítomno 14 zastupitelů z 15 (Tabulka 9) Bylo schváleno, že odvolání starosty, místostarosty a zbytku rady proběhne formou aklamace (veřejné vyjádření). Odvolání Raitera z funkce starosty města Kamenický Šenov schválilo 9 zastupitelů (Andrysík, Bouchalová, Daniel, Flégl, Jech, Kramářová, Kypusová, Mazáková, Prokop), naopak proti bylo 5 zastupitelů (Kožíšek, Marek, Raiter, Rozšafná, Vičan). Nikdo se hlasování nezdržel. Ve stejném poměru byl odvolán místostarosta Vičan. Zbylí tři členové rady byli odvolání v poměru 10 hlasů pro odvolání a 4 proti odvolání.³²³

Důvody k odvolání bylo dlouhodobé, ale opozice v čele s ODS začala vyvíjet na vedení nátlak až poslední půl rok. Ke kritice vedení města se přidali i další zastupitelé poté,

³¹⁹ POKORNÁ, Radmila, Sušenky parkoviště na Práchni nezaplátí, Českolipský deník 27. 3. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/susenky-parkoviste-na-prachni-nezaplati20090327.html ke dni 30. 3. 2016

³²⁰ KRAMÁŘOVÁ, LIPTÁKOVÁ, Rozhovor se starostou města Jaroslavem Andysikem, Šenovské listy, č. 1, leden-únor 2010, str. 1-3

³²¹ POKORNÁ, Radmila, Šenovští balancují na hraně, Českolipský deník 14. 9. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senovsti-balancuji-na-hrane20090914.html ke dni 29. 3. 2016

³²² Kamenický Šenov má milionové dluhy, jednání s bankami krachují, 9. 11. 2009, ČT 18:00 Události v regionech (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ct24/regiony/1374341-kamenicky-senov-ma-milionove-dluhy-jednani-s-bankami-krachuji> ke dni 28.3. 2016

³²³ KRAMÁŘOVÁ, Miroslava, Zastupitelé zvolili nové vedení našeho města, Šenovské listy, č. 7, prosinec 2009, str. 1 a 3

co vyšel najevo špatný stav DPS. Budovu DPS nafotila jedna ze zastupitelek a poté fotky prezentovala na zastupitelstvu. V tu chvíli vyšlo najevo, že do střechy silně zatéká a sklepy jsou plesnivé. Dále dlouhodobé špatné řešení reklamačních závad s firmou VCES ze strany vedení města. Nebyly sepisovány klasické reklamační listy, ale problematika byla řešena po telefonu a e-mailech. V důsledku špatného postupu při reklamaci, město ztratilo nárok na sankce a vyřizování bylo zdlouhavé.

Osm z devíti dotázaných napříč stranami uvedli, že důvodem k odvolání byla špatná finanční situace a téměř žádné rezervy. Dalším důvodem byl nedostatek informací, protože starosta vše přednesl v radě a pak to dal zastupitelstvu ke schválení, protože měl většinu. Nebyl prostor pro diskusi nebo dotazy ze strany opozice. Dalším důvodem byla ztráta důvěry ve vedení, odmítání jakékoliv konstruktivní kritiky ze strany zastupitelů, nekvalitní zhotovení DPS a ZŠ, pokuty od FÚ, špatné řešení reklamací s firmou VCES, ztrátové parkoviště nebo arogantní chování vedení radnice. Arogantní chování starosty bylo skrze nadávky nebo vyhrožování.³²⁴ Jeden zastupitel za ČSSD uvedla, že důvody k odvolání by se daly shrnout jako špatná investiční politika a špatné hospodaření s finančními prostředky města.³²⁵ Jeden člen ODS uvedl, že dlouhodobě nesouhlasil s vedením radnice, ale až v listopadu 2009 jsme získali nadpoloviční většinu potřebnou k odvolání.³²⁶ Další zastupitel ODS uvedl, že „DPS a ZŠ byly předražené projekty. Exstarosta měl vazby na kraj a parlament, proto dokázal vyjednat tak vysoké dotace“.³²⁷ Jeden z ČSSD uvedl, že nechápe své odvolání z funkce a předložené důvody považují za lživé, podle něj se jednalo o osobní pomstu, jejímž cílem bylo dostat se k moci. Dále uvedly, že velké dluhy vznikly v důsledku velkých staveb, které zvedly úroveň a vybavenost obce. Dluhy by se v krátké době splatily.³²⁸

Nové vedení bylo zvoleno formou aklamace. Starostou se stal Andrysík, kterého zvolilo 9 zastupitelů (Andrysík, Bouchalová, Daniel, Flégl, Jech, Kramářová, Kypusová, Mazáková, Prokop), naopak proti bylo 5 zastupitelů (Kožišek, Marek, Raiter, Rozšafná, Vičan). Nikdo se hlasování nezdržel. Místostarostkou byla zvolena Bouchalová ve stejném

³²⁴ Příloha č. 17: a 18 Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 2 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 20 až 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4 až 7 zastupitelé za ODS; Příloha č. 24 a 25: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 8 a 9 zastupitelé za SNK Naše město

³²⁵ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

³²⁶ Příloha č. 20: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 4 zastupitel za ODS

³²⁷ Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

³²⁸ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD

poměru zastupitelů. Dalšími členy rady byli zvoleni Kypusová, Daniel, Marek. Dále byli zvoleni noví členové kontrolního a finančního výboru.³²⁹

Prozatímní vedení se muselo vypořádat s pokutami od finančního úřadu, který vyměřil Kamenickému Šenovu 40 milionovou pokutu za porušení podmínek čerpání dotace na DPS. Projekt mělo na starost bývalé vedení. Pokuta ve výši 40 milionů představuje téměř celou výši obecního rozpočtu. Město dostalo dotaci 20 milionů na 29 bytů v DPS, kterou by mělo vrátit a další 20 milionů bylo vyměřeno jako penále. Důvodem špatného čerpání dotace, bylo, že po kolaudaci radnice neposlala vyúčtování dotace do tří měsíců, ale učinili tak až za devět měsíců. Kontrola rovněž neuznala fakturu za přípravu staveniště. Dále ne všichni žadatelé o byt v DPS prošli schválením na novoborském sociálním odboru.³³⁰ Bývalý starosta Raiter se k situaci postavil, tak že jednání finančního úřadu označil za jejich zvlášť. Dále exstarosta poukazuje, že veškeré investiční akce měl na starosti vedoucí odboru investic.³³¹ Prozatímní starosta Andrysík uvedl, že pokuta by byla pro město likvidační.³³² Z toho důvodu se snažil jednat s úřady a byla podána žádost o odklad plateb i o prominutí odvodů.

Zaměstnanci finančního úřadu dále zkoumali hospodaření se státními penězi při stavbě parkoviště a infocentra na Práchni. V důsledku předešlých pochybení následovali ještě dalších deset kontrol na čerpání dotačních peněz, které se budou týkat třeba výstavby parkoviště pod Panskou skálou nebo rekonstrukce školní jídelny.³³³ Další finanční problémy městu hrozily, protože bývalé vedení radnice během posledních let prodalo téměř všechny akcie města, byty i celé bytové domy. Obec měla z prodeje vysoký příjem, který pokrýval úvěry. Předešlé vedení nevytvořilo finanční rezervy a hospodařilo téměř na doraz.³³⁴ Styl hospodaření byl kritizován i Českou spořitelnou, od které mělo obce

³²⁹ Zasedání zastupitelstva města č. 36 ze dne 5.11.2009; POKORNÁ, Radmila, V Šenově odvolali starostu, Českolipský deník 6. 11. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-odvolali-starostu20091106.html ke dni 28. 3. 2016; Kamenický Šenov přišel o starostu i městskou radu, Parlamentní listy 6. 11. 2009 (online), dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/udalosti-dne/Kamenicky-Senov-prisel-o-starostu-i-mestskou-radu-156596> ke dni 28. 3. 2016

³³⁰ Kamenický Šenov musí za chyby v dotacích zaplatit přes 40 milionů, ČT (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1344359-kamenicky-senov-musi-za-chyby-v-dotacich-zaplatit-pres-40-milionu> ke dni 28. 3. 2016

³³¹ Kamenický Šenov musí za chyby v dotacích zaplatit přes 40 milionů, ČT 24 (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1344359-kamenicky-senov-musi-za-chyby-v-dotacich-zaplatit-pres-40-milionu> ke dni 15. 4. 2016

³³² ČTK, Dostali pokutu ve výši ročního rozpočtu, 3. duben, 2010

³³³ ŠVEHLA, Jaroslav, Exstarosta Šenova: Já nic, já muzikant, Právo, 2. 4. 2010, str. 10; ČTK, Dostali pokutu ve výši ročního rozpočtu, 3. 4. 2010

³³⁴ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město; Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

úvěry.³³⁵ Z toho důvodu prozatímní vedení pozastavilo plánované investiční akce (zateplení MŠ) a dále byly financované jen probíhající investice města. Současné vedení uvedlo, že do řádných voleb nebude realizovat investiční akce města, důvodem bylo, že nechtělo novému vedení předat rozpočet s tak vysokými dluhy, protože prozatímní vedení prosazovalo politiku šetření, nikoliv investiční politiku.³³⁶

Dále městu hrozilo, že mu bude v rozpočtu chybět 3,5 milionů za prodej pozemků společnosti Accent Consulting, na kterém by měl stát supermarket. Obec ve výdajích rozpočtu 2010 již počítalo s penězi utrženými za prodej pozemku. Bývalý starosta za svého vedení v říjnu roku 2009 podepsal smlouvu o smlouvě kupní budoucí. Osobně se zaručil, že dokonce roku 2009 firma peníze zaplatí. Na celé situaci jsou zarážející dvě věci. První je, že jediný kdo, kdy jednal a viděl firmu, byl exstarosta v říjnu 2009. Druhým aspektem problematiky bylo, že již odvolaný starosta s firmou dále jednal, aniž by ho k tomu radnice pověřila.³³⁷ Firma městu peníze nakonec nevyplatila, což pro město znamenalo 3,5 miliónovou „díru“ v rozpočtu.³³⁸ Ve výsledku končí Kamenický Šenov rok 2009 s dluhem 4 miliony Kč.³³⁹

Dluh 4 miliony přiměl prozatímní vedení šenovské radnice k radikálnímu šetření, aby město bylo schopné finanční závazky splnit, musela radnice přistoupit k několika změnám. V důsledku šetření došlo k reorganizaci zaměstnanců úřadu. Vedoucí DPS a dalším zaměstnancům nebyla prodloužena smlouva na dobu určitou, kvůli jejich nadbytečnosti nebo neschopnosti dobře vykonávat práci, podle představ úřadu. Vedoucí DPS byla nahrazena zaměstnancem správního odboru. Na parkovišti u Panské skály došlo ke snížení počtu zaměstnanců města a naopak byly zaměstnání lidé z úřadu práce, na které město dostalo dotace. Rozvázání pracovního poměru s vedoucím technické čety a majetkového odboru a také loučení stavebního a majetkového odboru, tudíž byl potřeba jen

³³⁵ POKORNÁ, Radmila, Šenovští si hlídají každou korunu: propouštějí a nesvítlí, Českolipský deník 8. 3. 2010 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senovsti-si-hlidaji-kazdou-korunu-pi20100308.html ke dni 29. 3. 2016

³³⁶ POKORNÁ, Radmila, V Šenově odvolali starostu, Českolipský deník 6. 11. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-odvolali-starostu20091106.html ke dni 28. 3. 2016

³³⁷ POKORNÁ, Radmila, Šenov: Zapomeňte na všechny investice. Musíme šetřit, Českolipský deník 27. 11. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senov-zapomente-na-vsechny-investice-20091127.html ke dni 29. 3. 2016

³³⁸ POKORNÁ, Radmila, Šenovští balancují na hraně, Českolipský deník 14. 9. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senovsti-balancuji-na-hrane20090914.html ke dni 29. 3. 2016

³³⁹ POKORNÁ, Radmila, Šenovští se nacházejí v kritické finanční situaci, Českolipský deník 2. 1. 2010, dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senovsti-se-nachazeji-v-kriticke-20100102.html ke dni 4. 4. 2016

jeden vedoucí.³⁴⁰ Dále město omezilo osvětlení obce v nočních hodinách a omezilo veškeré investice. Celkově došlo ke snížení výdajové stránky, aby mohly být vytvořeny rezervy, které by dluh pokryly. Ovšem jen šetření nestačilo k pokrytí dluhu, proto byl prodán hotel Merkantil a pozemky. Prozatímní vedení nechalo prověřit a případně vypovědět nevýhodné smlouvy města.³⁴¹ Špatnou finanční situaci v obci dokládá situace, kdy MF spočítala dluhovou službu, která ukazuje na překročení určité dluhové hranice. Cílem dluhové služby byl soubor úsporných opatření.³⁴²

4.4 Dopady investiční politiky na výsledky komunálních voleb 2010

Finanční situace města a odvolání starosty a celé rady v roce 2009 se promítlo do volebních programů kandidujících stran. ČSSD měla jeden z bodů programu zaměřený na odpovědnost zaměstnanců úřadu, požadovali, aby se rozpočet nesnižovat o pokuty od finančního úřadu, ale aby je zaměstnanci, kteří chybovali, zaplatili. ODS se ve svém programu zaměřila na „střízlivé investice“, čímž narážela na zbytečnost výstavby parkoviště u Panské skály. Dále ODS ve svém programu kladla důraz na finanční stabilitu obecního rozpočtu. SNK Naše město ve svém programu avizovalo nutnost zprůhlednění hospodaření města a dořešení problematiky výstavbu supermarketu. Právě smlouvy o záměru vybudování supermarketu byly neprůhledné a město za ně nakonec nedostalo zapláceno. Před komunálními volbami 2010 vznikla dvě nová sdružení nezávislých, Kamenický Šenov a Jednota 2010. SNK Jednota 2010 ve svém programu garantovala odpovědné a hospodárné vedení města. SNK Kamenický Šenov ve svém volebním programu slibovala větší transparentnost a efektivní hospodaření.³⁴³

Lídrem Jednoty 2010 se stal Jaroslav Andrysík starosta z let 2009-2010, který dříve kandidoval za ODS. Odchodem Andrysíka ODS oslabila a ztratila minimálně jeden mandát za něj. Podle Andrysíka mu byla Jednota 2010 názorově bližší. Lídrem sdružení Kamenický Šenov se stal František Kučera, který byl dlouholetým pracovníkem stavebního úřadu v Kamenickém Šenově. Pověst ČSSD ve městě byla očerněna,

³⁴⁰ Pilotní rozhovor s tehdejší místostarostkou Bouchalovou ze dne 16.9 2015 v Kamenickém Šenově. Cílem pilotního rozhovoru bylo zjistit relevanci výzkumného záměru.

³⁴¹ Pilotní rozhovor s tehdejší místostarostkou Bouchalovou ze dne 16.9 2015 v Kamenickém Šenově. Cílem pilotního rozhovoru bylo zjistit relevanci výzkumného záměru.

³⁴²Regulace zadluženosti obcí a krajů, MF 2004 (online), dostupné z: http://www.denik.obce.cz/go/dokumenty/Z_mf/rok_04/3_04/text3_04.htm ke dni 17. 4. 2016

³⁴³ BOUCHALOVÁ, Nikola. Komunální volby v Kamenickém Šenově 2010. Ústí nad Labem, 2014. bakalářská práce (Bc.). UNIVERZITA JANA EVANGELISTY PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM. Filozofická fakulta, str. 32-38

v důsledku odvolání starosty, který byl z řad ČSSD.³⁴⁴ Ve volbách Raiter už nekandidoval, protože si ho místní sdružení ČSSD nenominovalo.

Ve volbách soutěžily tyto celky KSČM, ODS, ČSSD, Naše město, KAMENICKÝ ŠENOV a JEDNOTA 2010 (Tabulka 13). V roce 2010 poprvé od roku 1994 nekandidovala KDU-ČSL, protože se místní sdružení rozpadlo. Všechny strany měli 15 kandidátů na kandidátní listině, tedy max. počet.³⁴⁵

Tabulka 13: Výsledky voleb 2010

Kandidátní listina	Hlasy (v %)	Počet mandátů	Koalice/opozice	Srovnání s rokem 2006
ČSSD	15,51	2	1 člen v koalici/1 člen v opozici ³⁴⁶	5 mandátů
KAMENICKÝ ŠENOV	24,57	4	Koalice	-
Naše město	12,52	2	Koalice	3 mandáty
ODS	15,76	2	Opozice	5 mandátů
JEDNOTA 2010	19,46	3	Opozice	-
KSČM	12,17	2	Koalice	2 mandáty
Celkem	100	15	-	-

Zdroj: ČSÚ (online), dostupné z: volby.cz ke dni 30. 3. 2016

V počtu preferenčních hlasů vyhrál dosavadní starosta Jaroslav Andrysík s 556 hlasy (Jednota 2010) a druhý byl František Kučera s 469 hlasy (Kamenický Šenov). Nová sdružená nezávislých Jednota 2010 a Kamenický Šenov porazili tradiční ČSSD a ODS. Sdružení nezávislých získala 7 mandátů z 15. Naopak tradiční strany získaly jen 4 mandáty.

Zastupitelé byli dotazováni na důvody podpory SNK a odklonu od tradičních stran ODS a ČSSD. Dotázaní napříč stranami se shodli, že se jedná o všeobecnou nechuť k tradičním stranám a zájem o nové strany s novými tvářemi. Podle zastupitele ČSSD se odrazila nálada voličů jako v celé republice. Strany určitě doplatily na vedení v celém státě i na krajích. Provalilo se mnoho kauz, které stranám ublížily. Slibům nezávislých sdružení lidé uvěřili, přesto že byly v té době nesplnitelné vzhledem ke špatné finanční situaci města (zadluženost, pokuty).³⁴⁷ Podle dalšího člena ČSSD má „ODS má špatnou celostátní politiku, a proto oslabila.“³⁴⁸ Podle zastupitele ODS „mohlo svou roli sehrát nepochopení

³⁴⁴ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

³⁴⁵ ČSÚ, volby.cz (online), dostupné z: <http://www.volby.cz/> ke dni 27. 3. 2016

³⁴⁶ Petr Kožíšek z ČSSD se připojil ke koalici, ale sám za sebe. Připojení ke koalici bylo v rozporu s názorem místní organizace ČSSD.

³⁴⁷ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

³⁴⁸ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD

volebního systému. Voliči neví jak vyplnit lístek.³⁴⁹ Jako další důvod zastupitelé uvedli, že obě nově vzniklá SNK rekrutovali mnoho nových a známých osob. Velkou výhodou měli oba lídři SNK, protože Andrysík byl starosta, schopný politik byl v krajském zastupitelstvu a úspěšný podnikatel. Podle jednoho zastupitele ODS byl „Andrysík neúplatný, protože odmítl úplatek ve výši 150 tisíc korun od dvojice Vietnamců za prodej bývalého hotelu Merkantil a vše ohlásil na policii.“³⁵⁰ Kučera byl také mezi lidmi známí, díky svému působení na stavebním odboru obce Kamenický Šenov. Další hlasy Kučera získal od svých spoluhráčů z fotbalu, právě tato malá sdružení v menších obcích mohou hrát roli. Právě osobní vazby mají nezanedbatelný vliv na rozhodování voličů.³⁵¹

Vyjednávání po volbách nebylo jednoduché, protože nově vzniklá sdružení mají skoro stejný počet mandátů. Po třech týdnech vyjednávání byl na ustavujícím jednání zvolen starosta František Kučera (Kamenický Šenov) a místostarosta Zbyněk Jech (Naše město). Dalšími radními se staly Jiří Vičan (KSČM), Harry Knie (KŠ) a Petr Kožíšek (ČSSD).³⁵² Koalici utvořili Kamenický Šenov, Naše město, KSČM a Petr Kožíšek (sám za sebe ne za ČSSD). Spojením vznikla nadměrná koalice s 9 mandáty z 15. Do opozice se dostala ODS, Jednota 2010 a zbytek ČSSD.³⁵³

Po komunálních volbách došlo k politickým změnám (Tabulka 14). Před volbami vznikla dvě sdružení nezávislých kandidátů a do zastupitelstva se dostalo pět nových osobností. Ostatních 10 členů zastupitelstva byly staronoví členové. Ve výsledku k velkým změnám nedošlo, protože nebyla velká personální obměna zastupitelů. Z celkem 15 zastupitelů bylo nových 6 a 9 zastupitelů bylo staronové tváře.

³⁴⁹ Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

³⁵⁰ Příloha č. 20: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 4 zastupitel za ODS

³⁵¹ Příloha č. 17 a 18: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 2 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 20, 21, 22, 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4, 5, 6, 7 zastupitelé za ODS, Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

³⁵² V Šenově vyměnili radnici, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-vymenili-radnici20101110.h ke dni 30. 3. 2016

³⁵³ V Šenově vyměnili radnici, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-vymenili-radnici20101110.h ke dni 30. 3. 2016

Tabulka 14: Zvolení zastupitelé v roce 2010

Jméno zvoleného zastupitele a jeho funkce	Kandidatura za stranu/NK/SNK v roce 2010	Působnost v přechozích zastupitelstvech	Koalice/Opozice
Kučera (starosta)	Kamenický Šenov	2006 za Naše město	Koalice
Jech (místostarosta)	Naše město	2002-2010 za Naše město	Koalice
Vičan (radní)	KSČM	1994-2010 za KSČM	Koalice
Kožíšek (radní)	ČSSD	2002-2010 ČSSD	Koalice
Knie (radní)	Kamenický Šenov	nikdy nebyl v zastupitelstvu	Koalice
Vičan ml.	KSČM	nikdy nebyl v zastupitelstvu	Koalice
Jakoubek	Kamenický Šenov	nikdy nebyl v zastupitelstvu	Koalice
Půček	Kamenický Šenov	nikdy nebyl v zastupitelstvu	Koalice
Čech	Jednota 2010	nikdy nebyl v zastupitelstvu	Opozice
Drozdová	Jednota 2010	nikdy nebyl v zastupitelstvu	Opozice
Kypusová	ČSSD	2006-2010 ČSSD	Opozice
David	ODS	1994-2002 ODS	Opozice
Bouchalová	ODS	2006-2010 ODS	Opozice
Andrysík	Jednota 2010	2006-2010 ODS	Opozice
Mazáková	Naše město	2006-2010 Naše město	Koalice
Celkem 15 zastupitelů	Celkem 6 stran	Celkem 6 zcela nových zastupitelů.	

Zdroj: Autorka na základě: ČSU, volby.cz (online), dostupné z: volby.cz ke dni 17. 4. 2016

Starostou se stal „Kučera, který byl dlouholetý pracovník stavebního odboru na úřadě Kamenického Šenova, tudíž měl vazby na bývalé vedení.“³⁵⁴ Dále Kučera získal mandát v roce 2006 za Naše město, ale mandátu se vzdal³⁵⁵ a na jeho místo nastoupil náhradník. Místostarostou se stal Jech, který v letech 2002-2009 podporoval tehdejší koalici ČSSD a KSČM. Do městské rady se dostal i bývalý místostarosta Vičan z let 1998-2009. Petr Kožíšek z ČSSD byl zastupitelem od roku 2002, měl tudíž také vazby k bývalému vedení. Jedinou zcela novou tváří rady se stal Knie.

³⁵⁴ Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

³⁵⁵ Ze zákona o obcích nemůže být pracovník příslušného úřadu a zároveň zastupitel. Tyto funkce se vylučují.

Nejvíce nových osobností bylo zvoleno za Kamenický Šenov, celkem tři (Knie, Půček, Jakoubek. Druhý největší počet nových osobností měla Jednota 2010 celkem dva Čech a Drozdová. Posledním nováčkem byl Aleš Vičan (koalice) za KSČM. Tyto osobnosti jsou v obci známé.³⁵⁶ Z šesti zcela nových tváří jsou čtyři v koalici, jeden z nich je i radní, dvě nové osoby zastupitelstva jsou v opozici. Ostatních 9 členů zastupitelstva se téměř nezměnilo. Čtyři staronoví zastupitelé působí v radě a pět zastupitelů už někdy v zastupitelstvu působili (Kypusová 2006-2010 zastupitelka ČSSD, David zastupitel 1994-2002 ODS, Bouchalová zastupitelka 2006-2010 ODS, Andrysík zastupitel 2006-2010 ODS, Mazáková zastupitelka 2006-2010 Naše město). Dva zastupitelé „převlékly kabát“ změnilы stranu. Kučera byl zvolen za Naše město v roce 2006 a v roce 2010 se stal lídrem SNK Kamenický Šenov. Andrysík byl zastupitel za ODS v roce 2006-2010, ale v roce 2010 usedl do čela Jednoty 2010.

4.4.1 Finanční situace města po roce 2010

Novému vedení města zvoleného v roce 2010 hrozily dluhy za špatné čerpání dotací za DPS, parkoviště u Panské skály a další projekty (předčasný prodej části kanalizace, tři zubní ordinace s vlastní laboratoří a novou lékárnou).³⁵⁷ Tyto dluhy vznikly za bývalých vedení obce.

Z výše popsaného je jasné, že minulé vedení (1998-2009) realizovalo investiční politiku za podpory dotací, kde nebyly dodrženy dotační podmínky. Z tohoto důvodu obci několikrát hrozily vysoké finanční pokuty. Vedení radnice intenzivně jednalo o snížení výše pokut, což se městu nakonec podařilo. Podle zastupitele SNK Naše město starosta Kučera jezdil na MF a FÚ vyjednávat s úředníky.³⁵⁸ Výše pokuty byla výrazně snížena, a proto mohla být zaplácena. V průběhu jednání muselo město zastavit část svého majetku (zejména pozemky). V roce 2012 mohlo město říci, že nemá žádné dluhy vůči státu. Město má potvrzení o bezdlužnosti, které je potřeba pro získání dotace.³⁵⁹

³⁵⁶ Tyto osoby jsou v obci známé, protože Knie (KŠ) byl policista, Půček (KŠ) je stále u policie a Jakoubek (KŠ) je podnikatel. Zvolení zastupitelé za Jednotu 2010 Čech aktivní občan z Práchně katastrální území Kamenické Šenova a Drozdová je učitelka na ZŠ. Aleše Vičana z KSČM lidé znají díky otci Jiřímu Vičanovi, který je zastupitelem od roku 1994 do dnes. Dále je Vičan ml. člen dobrovolných hasičů a právě tyto spolky jsou v menší střední obci velmi známé.

³⁵⁷ POKORNÁ, Radmila, Exstarosta bude muset vysvětlovat, Českolipský deník 1. 7. 2011, dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/exstarosta-bude-muset-vysvetlovat20110701.html ke dni 29. 3. 2016

³⁵⁸ Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

³⁵⁹ Šenov už nemá žádné dluhy, hrozivé sankce jsou minulostí, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senov-uz-nema-zadne-dluhy-hrozive-sankce-jsou-minulosti-20121017.html ke dni 30. 3. 2016

Zastupitelé byli tázáni, jak se podařilo novému vedení vypořádat s hrozícím dluhy. Dotázaní zastupitelé, napříč stranami uvedli, že největší část práce udělalo prozatímní vedení města z let 2009-2010 a nové vedení zvolené v komunálních volbách, akorát agendu převzalo a dodělalo.³⁶⁰ Jeden zastupitel za ODS řekl, že „nové vedení města dodělalo práci bývalého vedení z let 2009-2010. Tomuto vedení se podařilo udělat rezervy 10 milionů, následné vedení je ihned investovalo.“³⁶¹ Jeden člen SNK Naše město řekl, že „nové vedení odvedlo kus práce a dobře se vypořádalo s dluhy. V roce 2012 získalo město potvrzení o bezdlužnosti, které je potřeba pro získání dotace.“³⁶² Naopak jeden zastupitel za ČSSD uvedl, že „dluhy byly neopodstatněné, sám bych vyjednal lepší podmínky. Náš audit žádné pochybení nezjistil, takže nechápu stanovisko FÚ.“³⁶³

V poslední řadě je nutné uvést, že v polovině roku 2012 skončilo monitorovací období a podmínky dotace, které musel Kamenický Šenov plnit. Z toho důvodu se rada města se 16. 7. 2012 usnesla (usnesení RM 20/42-2012), že parkoviště bude nabídnuto k pronájmu. Nikdo se nepřihlásil, proto parkoviště dále provozuje město.

Zastupitelé byli tázáni na budoucí využití parkoviště. Všichni dotázaní zastupitelé se shodli, na zachování stávající situace, tedy že je parkoviště majetkem města a samo si parkoviště provozuje. Ovšem důvody pro zachování stávající situace jsou odlišné. Všichni zastupitelé za ODS a dva za ČSSD a jeden za SNK Naše Město, se shodli, že je lepší, aby ztrátové parkoviště bylo majetkem města, protože se obávají, co by se s ním mohlo stát v případě prodeje. Podle nich bych komerční využití parkoviště situaci, ještě zhoršilo.³⁶⁴ Jeden zastupitel ODS řekl, že je pro zachování stávající situace, protože město může ovlivnit provoz parkoviště a nemusí se bát, co by se stalo, kdyby se provozovalo soukromě. Mohlo by se stát, že by tam byla benzinka.³⁶⁵ Město zde pořádá různé akce města a může dohlédnout i provádět úklid a údržbu, může ovlivnit provoz stánků.³⁶⁶ Zastupitel za SNK Naše Město řekl, že „o pronájmu nelze uvažovat, protože parkoviště je ztrátové a nikoliv výdělečné. Skončilo už monitorovací období, tak by se nějaké změny

³⁶⁰ Příloha č. 17: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 1 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 20 až 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4 až 7 zastupitelé za ODS, Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

³⁶¹ Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

³⁶² Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

³⁶³ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD

³⁶⁴ Příloha č. 17 a 18: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1 a 2 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 20, 21, 22, 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4, 5, 6, 7 zastupitelé za ODS; Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

³⁶⁵ Příloha č. 21: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 5 zastupitel za ODS

³⁶⁶ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

udělat mohly.³⁶⁷ Jeden zastupitel za ČSSD a jeden za SNK Naše město uvedly, že provoz parkoviště je pro město velmi přínosný a zvedlo to turistický zájem o město. Bylo by dobré ještě dobudovat sprchy pro návštěvníky.³⁶⁸ Sedm dotázaných napříč strany by chtěli zlepšit fungování infocentra (delší otevírací doba, celoroční provoz, důraz na sklářství, kiosky v provozu města, nikoliv ho pronajímat, lepší propagace města a okolí).³⁶⁹

³⁶⁷ Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

³⁶⁸ Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

³⁶⁹ Příloha č. 17 a 18: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 1a 2 zastupitelé za ČSSD; Příloha č. 20, 21, 22, 23: Shrnující protokol polostrukturovaných rozhovorů č. 4, 5, 6, 7 zastupitelé za ODS, Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

Závěr

Cílem diplomové práce byla analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet. Pomocí řešení problematiky obecních rozpočtů je možné analyzovat vztah politických rozhodnutí a obecních rozpočtů. Diplomová práce byla řešena jako případová studie obce Kamenický Šenov. Podle Jüptnerova dělení velikosti obce se Kamenický Šenov³⁷⁰ řadí do kategorie menší střední velikosti.³⁷¹ Podle Bubeníčkova trojdimenzionálního pojetí politiky je na lokální úrovni realizováno *policy, politics a polity*^{372, 373}. V menších středních obcích je nutné vzít v úvahu osobní vazby, omezené finanční možnosti a specifčnost stranického systému.³⁷⁴ V obcích menší střední velikosti často kandidují komunální strany a NK/SNK. Dalším typickým rysem je nestrannost aktérů politiky, protože jsou často bez politické příslušnosti.³⁷⁵ Dalším aspektem je identifikace soutěživosti, kterou zavedl Bubeníček pomocí indexu plurality, který vyjadřuje poměr celkového počtu kandidátů k velikosti zastupitelstva.³⁷⁶ Index stanoví, zda je v obci pluralitní politické prostředí, či nikoliv (Tabulka 15). Prostředí obce Kamenický Šenov lze podle Bubeníčka označit za pluralitní, protože index překročil hodnotu jedna.

Tabulka 15: Index plurality v obci Kamenický Šenov

Volební období	Celkový počet kandidátů/velikost zastupitelstva	Index plurality
1998	75/15	5
2002	89/15	6
2006	75/15	5
2010	90/15	6

Zdroj: Autorka

³⁷⁰ Počet obyvatel k 31. 12. 2015 byl 4010 (ČSÚ (online), dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/20160322obyvatelstvo-ve-mestech-libereckeho-kraje-v-roce-2015-predbezne-udaje> ke dni 27. 3. 2016).

³⁷¹ ŘÍCHOVÁ, Blanka, Petr JÜPTNER, Martin RIEGL a Kamil ŠVEC. *Analýza politiky a političtí aktéři: možnosti a limity aplikace teorií v příkladech*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2015, str. 169-176

³⁷² Rozhodování místních politických institucí (polity) o budoucím rozvoji obce (policy) musí mít politický rozměr (politics).

³⁷³ BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. 2010. *Konfliktní linie v malých obcích*. Acta Politologica 2, 3, 30–45., str. 31

³⁷⁴ BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009, str. 217-219

³⁷⁵ ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, str. 57-68

³⁷⁶ BUBENÍČEK, Václav (2010). *Lokální modely demokracie v malých obcích ČR*. Disertační práce. Praha, str. 48-50

V obci Kamenický Šenov vládla koalice KSČM a ČSSD od roku 1998 do roku 2009, v roce 2002 se přidal jeden člen SNK Naše město. Starostou byl od roku 1998 do roku 2009 Raiter (ČSSD) a místostarostou Vičan (KSČM). Na základě Balíkovi typologie koalic³⁷⁷, lze koalice v Kamenickém Šenově od roku 1998 do roku 2009 znázornit následovně (Tabulka 16).

Tabulka 16: Typologie koalic

Volební období	Složení koalice	Zisk mandátů	Typ koalice
1998	KSČM, ČSSD	7 z 15	Menšinová koalice
2002	KSČM, ČSSD, 1 člen SNK Naše město	8 z 15	Minimálně vítězná
2006	KSČM, ČSSD, 1 člen SNK Naše město	8 z 15	Minimálně vítězná

Zdroj: Autorka

V obcích menší střední velikosti, pravidla nevznikají formální koalice, protože se nepodepisují koaliční smlouvy. Za člena koalice jsou považovány subjekty zastoupené v radě.³⁷⁸ Podle Jüptnera je charakteristická proměnlivost charakteru koalic. Po volbách vznikne koalice, ale v průběhu volebního období není znatelná pozice koalice a opozice, protože se utvoří široká koalice (tacitní koalice).³⁷⁹ Ovšem právě při realizování investiční politiky je vyhraněnost koalice a opozice opět znatelná. Koalice z let 1998-2009 prosazovala investiční politiku, která je v diplomové práci představena na projektech schválení přestavby ZŠ, výstavba DPS a výstavby parkoviště a infocentra u Panské skály. Právě investiční politika je výsledkem volebního programu vládnoucí strany/koalice, která získá většinu v zastupitelstvu. Pro schválení obecního rozpočtu je potřeba nadpoloviční většina zastupitelů. Investiční politika vládnoucí koalice ve svém důsledku vedla k odvolání starosty a celé rady v roce 2009.

V roce 2002 až 2003 proběhla přestavba ZŠ za téměř 130 milionů. Po otevření ZŠ v roce 2003 začala mít školní jídelna technický problém, proto škola uplatňovala reklamaci u zhotovující firmy. Město jako zřizovatel školy nepřikladlo řešení problematiky dostatečný prostor, což bylo kritizováno opozicí.³⁸⁰ Situace se začala intenzivně řešit

³⁷⁷ BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, str. 188-196

³⁷⁸ BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, str. 196-199

³⁷⁹ JÜPTNER, Petr. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In: CABADA, Ladislav. Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, str. 114

³⁸⁰ POKORNÁ, Radmila, Děti v zápachu nebudou, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/deti-v-zapachu-nebudou20090911.html ke dni 5. 5. 2016

v červnu roku 2009 na naléhání opozice na mimořádném zasedání zastupitelstva. Nakonec byl dlouholetý problém odstraněn v rámci záruky. Další stránka problematiky bylo porušení podmínek dotace, za které město dostalo od FÚ pokutu ve výši 1,5 milionů. Pokutu kritizovala opozice, protože podle ní vedení města nedostatečně kontrolovalo průběh stavby a byl zde nekvalitní technický dozor.³⁸¹

Dalším projektem byla výstavba DPS v letech 2003 až 2004 za téměř 61 milionů. Město dostalo dotaci 20 milionů a 40 milionů muselo dát město ze svého obecního rozpočtu formou úvěru. Obyvatelé DPS se nastěhovali v roce 2004 a ihned si stěžovali na kvalitu bydlení (vlhkost, zatékání do střechy). Řešení problematičtějšího stav budovy bylo zdlouhavé. Město zasílalo zhotovující firmě reklamace po e-mailu nebo je řešilo po telefonu. Nebyly sepsány reklamační protokoly, což bylo později kritizováno opozicí. Situace se začala intenzivně řešit v červnu roku 2009 na naléhání opozice na stejném mimořádném zastupitelstvu jako problematika ZŠ.³⁸² Nakonec byly budova DPS opravena v rámci záruky. Dalším aspektem problematiky DPS byla pokuta od finanční úřad, který vyměřil Kamenickému Šenovu 40 milionovou pokutu za porušení podmínek čerpání dotace.³⁸³

Výstavba parkoviště a infocentra u Panské skály začala roku 2006, po neplatném referendu na konci roku 2005. Stavba byla dokončena v červnu roku 2007. Celkově stavba u Panské skály stála 18 450 000 Kč. Většina částky byla uhrazena z dotací a obec investovala z obecního rozpočtu částku 4,5 milionů.³⁸⁴ Parkoviště bylo předmětem sporů v zastupitelstvu už před svou výstavbou především kvůli své velikosti a umístění. Výstavbu v takovém rozsahu mělo zvrátit referendu, ale to bylo neplatné pro svou malou účast. Parkoviště se stalo předmětem sporů i po své výstavbě důvodem byla jeho finanční nerentabilita. Ve výsledku provoz parkoviště v roce 2009 přinášel půl milionů, ale jeho provoz a splátky úvěru stály obec 2,2 milionů.³⁸⁵

³⁸¹ Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 23: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 7 zastupitel za ODS; Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

³⁸² POKORNÁ, Radmila, Zastupitelé se hádali kvůli střeše na domově důchodců, Liberecký deník, 10. 7. 2009, str. 5

³⁸³ Kamenický Šenov musí za chyby v dotacích zaplatit přes 40 milionů, ČT 24 (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1344359-kamenicky-senov-musi-za-chyby-v-dotacich-zaplatit-pres-40-milionu> ke dni 5. 5. 2016

³⁸⁴ POKORNÁ, Radmila, Sušenky parkoviště na Práchni nezaplatí, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/susenky-parkoviste-na-prachni-nezaplati20090327.html ke dni 5. 5. 2016

³⁸⁵ POKORNÁ, Radmila, V Šenově odvolali starostu, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-odvolali-starostu20091106.html ke dni 5. 5. 2016

Výše zmíněná investiční politika obce Kamenický Šenov v letech 1998-2009 měla vliv na obecní rozpočet. Práce se vypořádala s tématem analýzy vlivu politických vztahů na obecní rozpočet, skrze zodpovězení následujících výzkumných otázek.

Jaký vliv měla investiční politika tehdejší koalice z let 1998-2009 na obecní rozpočet Kamenického Šenova?

Schválení obecního rozpočtu je kompetencí zastupitelstva obce, ke kterému je potřeba nadpoloviční většina všech zastupitelů. Ve výsledku je rozpočet nástrojem komunálních politiků k prosazení svého volebního programu. Vedení města Kamenického Šenova realizovalo svůj volební program, ve kterém apelovali na investiční politiku. Právě investiční politika vede k rozporu stran/jednotlivců, protože je výsledkem vizí a cílů vládnoucích politiků. V obci Kamenický Šenov vládla koalice ČSSD a KSČM od roku 1998 do roku 2009. V roce 2002 se ke koalici připojil jeden člen SNK Naše město. Tato koalice v zastupitelstvu prosadila rekonstrukci základní školy, výstavbu DPS a výstavbu parkoviště a infocentra u Panské skály. V obci Kamenický Šenov vedl dlouhodobí rozkol zastupitelstva v otázce investiční politiky k odvolání starosty a celé rady v roce 2009.

Analýza vlivu politických vztahů na obecní rozpočet ukázala, že v otázce bilance obecního rozpočtu byl Kamenický Šenov v letech 2001 až 2011³⁸⁶ střídavě přebytkový a schodkový (Tabulka 17), ze zákona musí být vyrovnaný, schodek musí být finančně zajištěn a přebytek musí být uložen nebo investován.

³⁸⁶ Období 2001 až 2011 bylo zahrnuto, protože data byla dostupná až od roku 2001, nikoliv už od roku 1998 a období končí rokem 2011, cílem bylo ukázat hospodaření po odvolání starosty a celé rady v roce 2009.

Tabulka 17: Rozpočet obce Kamenický Šenov v letech 2001-2011

Rok	Výsledná částka v Kč	Bilance rozpočtu
2001	-8 897 090	Deficitní
2002	- 1 069 720	Deficitní
2003	- 8 626 120	Deficitní
2004	-33 494 520	Deficitní
2005	3 600 760	Přebytkový
2006	4 364 880	Přebytkový
2007	8 387 860	Přebytkový
2008	1 113 390	Přebytkový
2009	-2 278 080	Deficitní
2010	10 527 520	Přebytkový
2011	5 120 010	Přebytkový

Zdroj: Autorka na základě: Rozpočet obce, Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/561681-kamenicky-senov/timeline> ke dni 3. 4. 2016

Obec Kamenický Šenov v letech 1998-2009 realizovala investiční politiku, proto byl schodek zajišťován půjčkami nebo rozprodáváním některého obecního majetku. Obec si netvořila vysoké rezervy. Kamenický Šenov je příkladem obce, která měla obecní rozpočet podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v pořádku, ale ve skutečnosti byl rozpočet problematický. Obec dávala do příjmu částky, které měla získat, ale ještě je neměla, což lze ilustrovat na prodeji pozemků na supermarket v hodnotě 3,5 milionů.³⁸⁷ Peníze obce nakonec nedostalo, tudíž v rozpočtu chyběly. Dále obce situace řešila rozprodáním téměř celého majetku obce. V neposlední řadě byla situace řešena vysokými půjčkami, aby byla dorovnána bilance příjmů a výdajů.

Jaké důvody vedly k odvolání starosty a celé rady v Kamenickém Šenově v roce 2009?

K odvolání starosty a celé rady došlo 5. 11. 2009. Obecně lze říci, že důvody k odvolání byly ekonomického a politického charakteru. Z ekonomického hlediska byly projekty výstavby parkoviště a infocentra u Panské skály a výstavby domů pro seniory (DPS) ztrátové. Jejich příjmy měly pokrýt splátky úvěrů na stavby. Nakonec město muselo

³⁸⁷ POKORNÁ, Radmila, Šenov: Zapomeňte na všechny investice. Musíme šetřit, Českolipský deník (online) Dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senov-zapomente-na-vsechny-investice-20091127.html ke dni 5. 5. 2016

na tyto projekty každoročně doplácet. Další finanční prostředky město vynaložilo na pokutu od FÚ ve výši 1,5 milionů. Důvodem byl špatný postup při čerpání dotace na ZŠ. Další pokuta od FÚ se týkala DPS, kvůli porušení podmínek čerpání dotace. FÚ vyměřil Kamenickému Šenovu 40 milionovou pokutu.³⁸⁸ Zmíněné projekty byly nekvalitně vyhotoveny, proto byly předmětem reklamací. Tyto reklamace se staly předmětem sporu v zastupitelstvu. Vedení radnice prosazovalo investiční politiku a netvořilo téměř žádné rezervy.

Z politického hlediska se jednalo, o dlouhodobou špatnou komunikace vedení města a opozice. Vedení města nereflektovalo připomínky opozičních zastupitelů, vždy si prosadilo svoje vize. Opoziční zastupitelé vedení kritizovali, že nedostávali dostatek informací, na které měli podle svých slov právo,³⁸⁹ jednalo se o podrobné informace k rozpočtu, který schvalují nebo obsah uzavíraných smluv, o kterých rozhodují. Starosta veškerou problematiku představil radě a zastupitelstvo mělo vše schválit. Opozice vedení města kritizovala za nedostatek prostoru pro diskuzi. Vedení radnice nebylo otevřené žádné kritice. Poslední kapkou bylo chování starosty, který byl arogantní k ostatním zastupitelům, kteří s ním nesouhlasili.³⁹⁰

Opoziční ODS dlouhodobě nesouhlasila s vedením radnice, ale až v listopadu 2009 získali nadpoloviční většinu potřebnou k odvolání starosty a celé rady. K zisku nadpoloviční většiny v zastupitelstvu napomohl skandál z října 2009, kdy došlo označení hrobových míst reflexní barvou, aby byly vymoženy poplatky za jejich pronájem.³⁹¹

K odvolání došlo dne 5.11 2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36., na kterém bylo přítomno 14 zastupitelů z 15. K odvolání došlo formou aklamace. Tehdejšího starostu Raitera z funkce odvolalo 9 zastupitelů, naopak proti bylo 5 zastupitelů. Nikdo se hlasování nezdržel. Ve stejném poměru byl odvolán místostarosta Vičan. Zbylí tři členové

³⁸⁸ Kamenický Šenov musí za chyby v dotacích zaplatit přes 40 milionů, ČT 24 (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1344359-kamenicky-senov-musi-za-chyby-v-dotacich-zaplatit-pres-40-milionu> ke dni 5. 5. 2016

³⁸⁹ POKORNÁ, Radmila Šenovští vloni moc utráceli, teď musí začít šetřit, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/ks-vloni-moc-utraceli-ted-musi-setrit-20090325.html?reakce=260919 ke dni 5. 5. 2016

³⁹⁰ Příloha č. 21: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 5 zastupitel za ODS; Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD; Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

³⁹¹ ŠVEHLA, Jaroslav, Úřední vandalství: radnice nechala postříkat sprejem hroby patřící neplatičům (online), dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/182495-uredni-vandalstvi-radnice-nechala-postrikat-sprejem-hroby-patrici-neplaticum.html> ke dni 28. 3. 2016

rady byli odvoláni v poměru 10 hlasů pro odvolání a 4 proti odvolání³⁹² Nové vedení bylo zvoleno do řádných voleb komunálních voleb na podzim roku 2010.³⁹³

K jakým změnám došlo po roce 2009 v Kamenickém Šenově, z hlediska politického uspořádání zastupitelstva a ekonomické bilance obecního rozpočtu?

Před komunálními volbami 2010 v obci Kamenický Šenov vznikla dvě nová sdružení nezávislých kandidátů, konkrétně Kamenický Šenov a Jednota 2010. Jednota 2010 získala 3 mandáty a Kamenický Šenov 4 mandáty. Do čela Jednoty 2010 usedl Jaroslav Andrysík, který byl starostou v letech 2009-2010. Dříve Andrysík kandidoval za ODS, jeho odchod ODS ubral minimálně jeden mandát. Odchod z ODS Andrysík odůvodnil, že mu byla Jednota 2010 názorově bližší. Ve svém volebním programu garantovala odpovědné a hospodárné vedení města. Lídrem sdružení Kamenický Šenov se stal Kučera, který byl dlouholetým pracovníkem stavebního úřadu v Kamenickém Šenově. V předvolební kampani sliboval větší transparentnost a efektivní hospodaření města. Tradiční strany ODS a ČSSD získaly jen 4 mandáty, každá strana dva. Zbylé mandáty si shodně po dvou rozdělila KSČM a SNK Naše město.³⁹⁴

Do čela radnice byl zvolen starosta František Kučera (Kamenický Šenov). Koalici utvořili Kamenický Šenov (2mandáty), Naše město (1 mandát), KSČM (1 mandát) a ČSSD (1 mandát).³⁹⁵ Spojením vznikla nadměrná koalice, protože získali 9 mandátů z 15. Do opozice se dostala ODS, Jednota 2010 a jeden zbylý člen ČSSD. Ve výsledku nedošlo k výrazným politickým změnám. Celkově v 15 členném zastupitelstvu zasedlo 6 zcela nových tváří, které nikdy nebyly v zastupitelstvu obce.

³⁹² JAC, Kamenický Šenov přišel o starostu i městskou radu, Parlamentní listy (online), dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/udalosti-dne/Kamenicky-Senov-prisel-o-starostu-i-mestskou-radu-156596> ke dni 20. 2. 2016

³⁹³ KRAMÁŘOVÁ, Miroslava, Zastupitelé zvolili nové vedení našeho města, Šenovské listy, č. 7, prosinec 2009, str. 1 a 3

³⁹⁴ ČSU, volby (online), dostupné z: www.volby.cz ke dni 5. 5. 2016

³⁹⁵ Petr Kozíšek sám za sebe ne za ČSSD

Tabulka 18: Složení zastupitelstva po komunálních volbách 2010

Zastupitelé z celkem 15	Jména a stranická příslušnost
6 nových zastupitelů	Aleš Vičan (KSČM) Jiří Jakoubek (Kamenický Šenov) Harry Knie (Kamenický Šenov) Pavel Půček (Kamenický Šenov) Pavel Čech (Jednota 2010) Hana Drozdová (Jednota 2010)
9 staronových zastupitelů	Kypusová 2006-2010 zastupitelka ČSSD Petr Kožíšek 2002-2010 zastupitel ČSSD Petr David zastupitel 1994-2002 ODS Bouchalová zastupitelka 2006-2010 ODS Andrysík zastupitel 2006-2010 ODS (od roku 2010 zastupitel Jednoty 2010) Mazáková zastupitelka 2006-2010 Naše město, Zbyněk Jech 2002-2010 zastupitel Naše město František Kučera ³⁹⁶ 2006-2010 Naše město (od roku 2010 zastupitel Kamenický Šenov) Jiří Vičan 1994-2010 zastupitel KSČM

Zdroj: Autorka na základě: ČSU, volby (online), dostupné z: www.volby.cz ke dni 5. 5. 2016

Nových osobností, které se staly zastupiteli, bylo pět Aleš Vičan (KSČM), Jakoubek a Půček (Kamenický Šenov) a Čech a Drozdová (Jednota 2010). Celkově v 15 členném zastupitelstvu zasedlo 6 zcela nových tváří, které nikdy nebyly v zastupitelstvu obce, jeden byl radním (Knie, Kamenický Šenov) a pět jich bylo zastupiteli. Ostatní zastupitelé už někdy v zastupitelstvu působili (Kypusová 2006-2010 zastupitelka ČSSD, Kožíšek 2002-2010 zastupitel ČSSD), David zastupitel 1994-2002 ODS, Bouchalová zastupitelka 2006-2010 ODS, Andrysík zastupitel 2006-2010 ODS, Mazáková zastupitelka 2006-2010 Naše město, Kučera zastupitel 2006-2010 Naše město, Jech zastupitel 2002-2010 Naše město, Vičan zastupitel 1994-2010 KSČM).

Z pohledu ekonomické bilance obecního rozpočtu se novému vedení města podařilo vypořádat s hrozícími dluhy, na druhou stranu velký díl práce odvedlo vedení z let 2009 až 2010. Obci byla vyměřena 40 milionová pokuta za porušení podmínek čerpání dotace na DPS. Výše pokuty představovala skoro celou výši obecního rozpočtu. Městu hrozily i další pokuty od FÚ za další projekty bývalého vedení radnice. V roce 2012 nemělo žádné dluhy

³⁹⁶ Mandátu se vzdal, protože pracoval na obecním úřadě obce Kamenický Šenov, tyto dvě funkce se ze zákona vylučují. Mandátu se vzdal až po ustavujícím zasedání zastupitelstva, kdy bylo voleno vedení města.

vůči státu. Město získalo potvrzení o bezdlužnosti, které je potřeba při získávání dotací.³⁹⁷
Hospodaření města se stabilizovalo.

³⁹⁷ Šenov už nemá žádné dluhy, hrozivé sankce jsou minulostí, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senov-uz-nema-zadne-dluhy-hrozive-sankce-jsou-minulosti-20121017.html ke dni 30. 3. 2016

Summary

The aim of my Diploma thesis is to analyze the impact of political relations on the municipal budget. The issue of municipal budgets can be analyzed through the relationship between political decisions and municipal budgets. This Diploma thesis was designed as a case study of municipality Kamenický Šenov. This thesis deals with the analysis of the impact of political relations on the municipal budget, by answering the following research questions.

What was the influence of the investment policy of the former coalition in the years 1998-2009 on the municipal budget of Kamenický Šenov?

Drawing up the municipal budget is in the competence of the Town council which has the majority of people in the council, therefore it is political decision. More than half of the majority is needed for the budget to be approved. As a matter of fact, the budget helps communal politicians to draw attention to their election programme. Town hall of municipality Kamenický Šenov implemented their election programme in which they appealed to the investment policy. Analysis of the influence of the political relations on the municipal budget showed, that when concerning the balance of the municipal budget, the budget was alternately surplus and deficit. By the law, the municipal budget must be in the balance, so the deficit was being balanced by loans or by selling off some of the municipal property. There were no high financial funds created by the municipality. From 1998 to 2009 there was a ruling coalition of KSČM AND ČSSD in Kamenický Šenov, in 2002 one of the members of SNK Naše město joined them. Since 1998 to 2009 Raiter (ČSSD) was the mayor and Vičan (KSČM) was the deputy mayor. In the years 1998-2009 reconstruction of the Elementary school, building a Nursing home and building a parking lot and info centre near Panská Skála took place. After reopening of the Elementary school in 2003 there were technical problems in the school cafeteria reported but the Town hall did not pay close attention to it. The Nursing home was opened in 2004. Its residents were complaining about bad living conditions (dampness, leaking roof). Taking care of the bad technical condition and following reclamation took a long time. These 2 problems, School cafeteria and the Nursing home, escalated into an Extraordinary meeting of the Town council in the summer 2009. Also big issue were the imposed fines from the Tax office. Another project was the building of the parking lot and the info centre,

which was completed in 2007. The parking lot became a dispute because it was not profitable.

What were the reasons which led to the dismissal of the mayor and the whole Town council of Kamenický Šenov in 2009?

The dismissal of the mayor and the whole Town council took place on 5. 11. 2009. Generally, the reasons for the dismissal were economical and political. From the economical point of view, it was the investment policy of the then governing coalition. Other reasons for dismissal were of political nature. It was a long term lack of communication of the Town hall and the opposition. Town hall did not consider any comments of the opposition and supported only their visions. Council members of the opposition criticised the Town hall for inadequate flow of information. Opposition criticised Town hall for not getting enough space during the discussion. Town hall was not opened to any criticism.

What changes took place after 2009 in Kamenický Šenov, in terms of political organization of the council and economical balance of the municipal budget?

New council was elected in regular elections in autumn 2010. Before communal elections in 2010, 2 new associations of independent candidates were established, Kamenický Šenov and Jednota 2010. New associations of independent candidates Jednota 2010 and Kamenický Šenov received 7 mandates out of 15. On the contrary, traditional ODS and ČSSD received only 4 mandates. The rest of mandates, received KSČM and Naše město, each received 2 mandates. There were 6 new faces in the Town council (15 members in total) which were never in the Town council before. The rest, 9 people already were in the Town council. With the old and new faces, there were not big political changes in the Town council. In 2012 Kamenický Šenov was no more in debt, received certificate of indebtedness and financial management got stabilized.

Seznam použité literatury

1. Primární zdroje, zákony, dokumenty

1. Abecední seznam obcí, Český statistický úřad, [online], dostupný z: https://www.czso.cz/documents/11280/17805489/obce_2015.pdf/fd3645ec-aa36-417f-a434-4b680b185015?version=1.1 ke dni 15.2 2016
2. ČSÚ (online), dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xl/20160322obyvatelstvo-ve-mestech-libereckeho-kraje-v-roce-2015-predbezne-udaje> ke dni 27. 3. 2016
3. ČSÚ, Demografická ročenka měst (online), dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/demograficka-rocenka-mest-2005-az-2014> ke dni 27. 3. 2016
4. ČSÚ, volby.cz (online), dostupné z: <http://www.volby.cz/> ke dni 27. 3. 2016
5. DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele (online), dostupné z: http://www.jakubholly.net/humanities/disman-soc_znalost.html#h-10.3 ke dni 1. 5. 2016
6. Evropská charta místní samosprávy (online), dostupné z: <https://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/dd6e004154b6dc2a802566d70030a760?OpenDocument> ke dni 30. 4. 2016
7. Místní samosprávy a manažeři místní samosprávy v sedmnácti evropských zemích, MV ČR (online), dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mistni-samospravy-a-manazeri-mistni-samospravy-v-sedmnacti-evropskych-zemich-i.aspx> ke dni 28. 4. 2016
8. Portál územního plánování, MPMR (online), dostupné z: http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp#index_2 ke dni 28. 4. 2016
9. Regulace zadluženosti obcí a krajů, MF (online), dostupné z: http://www.denik.obce.cz/go/dokumenty/Z_mf/rok_04/3_04/text3_04.htm ke dni 17. 4. 2016
10. RUD, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890> ke dni 15. 2. 2016
11. Státní závěrečný účet územních rozpočtů 2014, Ministerstvo financí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2014/szu-uzemnich-rozpocetu-2014-21891> ke dni 15.3 2016

12. Usnesení z ustavujícího zasedání zastupitelstva ze dne 12. 11. 2002, in: Šenovské listy č. 11 (listopad), 2002, str. 8
13. Usnesení zastupitelstva č. 10.2. /2001 ze dne 6. listopadu 2001
14. Usnesení zastupitelstva č. 27 ze dne 29. Června 2005, bod 27.3/1/2005
15. Usnesení zastupitelstva města č. 28, ze dne 26. 9. 2005, bod 28.2. /15/2005
16. Usnesení zastupitelstva města č. 29, ze dne 19. 12. 2005, bod 29.3/2/2005
17. Usnesení zastupitelstva města č. 31, ze dne 8 července 2009, bod 31.3/1/2009, 31.3/2/2009, 31.3/3/2009, 31.3/4/2009, 31.3/5/2009, 31.3/6/2009
18. Usnesení zastupitelstva města ze dne 29. Června 1999, In: Šenovské listy, číslo 7,8, 1999, str. 2
19. Ústava České republiky (online), dostupné z: <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html> ke dni 30. 4. 2016
20. Zadluženost územních rozpočtů v roce 2014, MF (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2014/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-201-21237> ke dni 16. 3. 2016
21. Zákon č. 128/2000 O obcích (online), Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128> ke dni 9. 3. 2016
22. Zákon č. 22/2004 Sb. o místním referendu a o změně některých zákonů (online), dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-22> ke dni 4. 4. 2016
23. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a změně některých souvisejících zákonů (online), dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250> ke dni 16. 4. 2016
24. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (online), dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/smart-governance/prezkoumavani-hospodareni/zakon-c-420-2004-sb-o-prezkoumavani-hosp-20358> ke dni 30. 4. 2016
25. Zasedání městské rady ze dne 13. 3. 2000, In: Šenovské listy, č. 5, 2000, str. 2
26. Zasedání městské rady ze dne 13. 3. 2000, In: Šenovské listy, str. 2, č. 5, 2000
27. Zasedání zastupitelstva města č. 36 ze dne 5.11 2009

2. Monografie, odborné články a studie

28. BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-801-6.

29. BALÍK, S. (2005). Metodologie výzkumu komunální politiky. In: FIALA, Petr a Maxmilián STRMISKA (eds.). *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005. Srovnávací politologie. ISBN 80-7325-074-8.
30. BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.
31. BROMOVÁ, Markéta. *Analýza regionálního rozpočtu (ve Francii)* [online]. Brno, 2009 [cit. 2016-04-04]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí práce Jan Šelešovský Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/254490/esf_m/> ke dni 4. 4. 2016, str. 33-36
32. BUBENÍČEK, Václav (2010). Lokální modely demokracie v malých obcích ČR. Disertační práce. Praha: Katedra humanitních věd, Provozně ekonomická fakulta, Česká zemědělská univerzita v Praze.
33. BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. 2010. *Konfliktní linie v malých obcích*. Acta Politologica 2, 3, 30–45.
34. CEMR and Dexia, EU subnational governments (online), dostupné z: <http://www.ccre.org/docs/Nuancier2011Web.EN.pdf> ke dni 29. 2. 16
35. CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu. Praha: Transparency International - Česká republika, 2008. ISBN 978-80-87123-06-5.
36. ČEPOVÁ, Andrea, Decentralizace národních států v západní Evropě, In: FIALA, Vlastimil a Blanka ŘÍCHOVÁ. Úloha politických aktérů v procesu decentralizace. Praha: Moneta-FM ve spolupráci s katedrou politologie a společenských věd Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a katedrou politologie Institutu politologických studií Univerzity Karlovy v Praze, 2002. ISBN 80-900965-8-1.
37. ČERMÁK, Jiří, Financování územních samospráv v mezinárodním kontextu, Praha, 2013, disertační práce, Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta provozně ekonomická
38. ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. Politologie (Alfa Nakladatelství). ISBN 978-80-87197-00-4.
39. FOLTYSOVÁ, Michaela, Marek PAVLÍK a Lenka SIMERSKÁ. Gender budgeting: information methodology. 1st ed. Prague: Ministry of Finance, 2004. ISBN 80-86878-22-8.

40. GIESE, J. W. A Henry DE VOS. Planning-Programming-Budgeting Systems. Journal of Accountancy [online]. 1969, 128(5), 93-95 [cit. 2016-04-11]. ISSN 00218448. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edb&an=4587920&scope=site>
41. HALÁSKOVÁ, Martina, Public administration in EU countries: Selected comparative approaches, Ekonomická revue, Volume 18: 45–58 (2015)
42. HAMERNÍKOVÁ, Bojka. Veřejné finance: učebnice. 2. vyd. Praha: Eurolex, 2004. ISBN 80-86432-88-2.
43. HAWKESWORTH, Ian a Knut KLEPSVIK. Budgeting levers, strategic agility and the use of performance budgeting in 2011/12. *OECD Journal on Budgeting* [online]. 2013, (1), 105-140 [cit. 2016-04-11]. ISSN 16087143. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=bth&an=94391485&scope=site>
44. HEJDUKOVÁ, Pavlína. Veřejné finance: teorie a praxe. Vydání první. V Praze: C. H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-298-4.
45. HENDL, Jan. Úvod do kvalitativního výzkumu. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0030-7
46. HENDRYCH, Dušan. Správní věda: teorie veřejné správy. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-561-0.
47. HENELT, HLEPAS, Typologies of Local Government Systems, In: The European mayor: political leaders in the changing context of local democracy / Henry Bäck, Hubert Heinelt, Annick Magnier (eds.). 2006. ISBN 3531145746.
48. HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. Základy organizace veřejné správy v ČR. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.
49. CHINNIAH, Anbalagan. An Assessment of Zero-Based Budgeting to Protect the Leakage of Finance in Government and an Organizational Development. CLEAR International Journal of Research in Commerce [online]. 2013, 3(5), 1-10 [cit. 2016-04-11]. ISSN 22494561. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=bth&an=113658376&scope=site>

50. Jak číst rozpočet obce (online), dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce> ke dni 16. 3. 2016
51. Jaroslava Kypetová, Deset let francouzské meziobecní spolupráce, Deník veřejné správy (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6433218> ke dni 25. 2. 2016
52. JOHNSON, C. An Institutional Theory of Participatory Budgeting. Conference Papers , American Political Science Association. 1-39, Jan. 2014 (online), dostupné z:
<http://ezproxy.is.cuni.cz/login?url=http%3a%2f%2fsearch.ebscohost.com%2flogin.aspx%3fdirect%3dtrue%26db%3dpoh%26AN%3d100855280%26lang%3dcs%26site%3deds-live%26scope%3dsite> ke dni 10. 4. 2016
53. JÜPTNER, Petr. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue. 2004, roč. 10, č. 2, s. 81-101. ISSN 1211-0353.
54. JÜPTNER, Petr. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In: CABADA, Ladislav. Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-7380-004-7.
55. KADEČKA, RIGEL, Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost, MVČR (online), dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx> ke dni 27. 4. 2016
56. KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí: základy obecního práva. Vyd. 1. Praha: Codex Bohemia, 1998. Právnícké knihy Codexu. ISBN 80-85963-73-6.
57. KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.
58. KRUNTORÁDOVÁ, Ilona (2013). Regionální patron jako fenomén reprezentace zájmů. Acta Politologica 5, 2, 161-177. ISSN 1803–8220.
59. KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. Politické aspekty financování českých měst. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2744-1.
60. LACINA, Karel a Vladimír ČECHÁK. Vývoj systémů veřejné správy. 1. vyd. Praha: Professional publishing, 2001. ISBN 80-86419-13-4.
61. LAJTKEPOVÁ, Eva, Rozpočty územně samosprávných celků, In: LAJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance v České republice: teorie a praxe. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013. ISBN 978-80-7204-861-8.

62. MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. Veřejné finance v teorii a praxi. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5561-8.
63. MALCOVÁ, Karolína (2011). Švédská cesta vývoje lokální samosprávy: Free commune experiment. Acta Politologica 3, str. 164, dostupné z: <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00104.pdf> ke dni 26. 2. 2016
64. MARKOVÁ, Hana. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2008. Scripta iuridica, 6. ISBN 978-80-87146-08-8.
65. MOURITZEN, Poul Erik a James H SVARA. Leadership at the apex: politicians and administrators in Western local governments. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, c2002. ISBN 082295785X.
66. MUSGRAVE, Peggy B a Richard Abel MUSGRAVE. Veřejné finance v teorii a praxi. 1. vyd. Překlad Věra Kameníčková. Praha: Management Press, 1994. ISBN 80-85603-76-4.
67. NAHODIL, František. Veřejná správa a financování veřejného sektoru. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.
68. NEKOLA, Martin, Hana GEISLER a Magdalena MOURALOVÁ (eds.). Současné metodologické otázky veřejné politiky. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1865-4.
69. Nick Swift and Guy Kervella, A complex system aims to bring French local government closer to the people (online), dostupné z: http://www.citymayors.com/france/france_gov.html, ke dni 11. 4. 2016
70. NOVÁK, Ondřej, Francie, In: JÜPTNER, Petr, Martin POLINEC a Kamil ŠVEC. Evropská lokální politika. Vyd. 1. Praha: Petr Jüptner ve spolupráci s Institutem politologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, 2007, ISBN 978-80-254-1187-2.
71. OECD, Revenue statistics (online), dostupné z: http://www.oecd.org/tax/federalism/oecd_fiscal_decentralisation_database.htm#A_Title ke dni 24. 3. 2016
72. PAŘÍZKOVÁ, Ivana, Daňový systém ve Francii (online), dostupné z: https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2010/files/prispevky/04_finance/Parizkova.pdf ke dni 1. 2. 2016

73. Pawel Swianiewicz (2014) An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe, *Local Government Studies*, 40:2, 292-311, DOI: 10.1080/03003930.2013.807807
74. PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2002. ISBN 80-86395-21-9.
75. PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4
76. PEROTTINO, Michel. *Francouzský politický systém*. Vyd. 1. Praha: Slon, 2005. *Politické systémy*. ISBN 80-86429-48-2.
77. PODROUŽEK, Stanislav, *Rozpočet obce: Rady a doporučení, Moderní obce* (online), dostupné z: <http://moderniobec.cz/rozpocet-obce-rady-a-doporuceni-1/> ke dni 6. 5. 2016
78. POLINEC, Martin, Švédsko, In: JÜPTNER, Petr a Martin POLINEC. *Evropská lokální politika 2*. Vyd. 1. Praha: Institut politologických studií FSV UK. ISBN 978-80-254-3510-6.
79. POMAHAČ, Richard. *Veřejná správa*. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2013. *Beckovy mezioborové učebnice*. ISBN 978-80-7400-447-6.
80. POMAHAČ, Richard. *Základy teorie veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-330-8.
81. PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. *Finance (Grada)*. ISBN 978-80-247-2789-9.
82. RINGLEROVÁ, Zuzana, *Typologie komunálních systémů*, In: JÜPTNER, Petr a Martin POLINEC. *Evropská lokální politika 2*. Vyd. 1. Praha: Institut politologických studií FSV UK, 2009. ISBN 978-80-254-3510-6.
83. ŘÍCHOVÁ, Blanka, Petr JÜPTNER, Martin RIEGL a Kamil ŠVEC. *Analýza politiky a političtí aktéři: možnosti a limity aplikace teorií v příkladech*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2015. *Studijní texty (Sociologické nakladatelství)*. ISBN 978-80-7419-187-9.
84. ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Švédsko*, In: ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Komparace politických systémů II*. 3., přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0757-9.
85. SEDMIHRADSKÁ, Lucie, *Informace poskytované obecním rozpočtem, Deník veřejné správy* (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6204863> ke dni 16. 3. 2016

86. SEDMIHRADSKÁ, Lucie, Rozpočtové inovace a efektivnost (online), dostupné z: <http://nb.vse.cz/~sedmih/usti-2004.pdf> ke dni 17. 3. 2016
87. SILVERMAN, David. Ako robiť kvalitatívny výskum: praktická príručka. Preklad Martin Štulrajter. Bratislava: Ikar, 2005. Pegas (Ikar), zv. 8. ISBN 80-551-0904-4.
88. Subnational public finance in the European Union, Paris, Dexia, 2012 (online), dostupné z: http://www.ccre.org/docs/Note_CCRE_Dexia_EN.pdf ke dni 18. 3. 2016
89. ŠIROKÝ, Jan. Daňové teorie: s praktickou aplikací. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2008. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-005-8.
90. ŠPOK, Radomír. Místní referenda v České republice a ve vybraných zemích Evropské unie. Praha: Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2006. ISBN 80-86993-01-9.
91. TOCQUEVILLE, Alexis de. Demokracie v Americe. 1. vyd. Praha: Lidové noviny, 1992. Knihovna Lidových novin (Praha). ISBN 80-7106-050-X.
92. TRHLÍNOVÁ, Zuzana, Finanční autonomie obcí 1., Deník veřejné správy (online), dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6222040> ke dni 9.4 2016
93. VALEŠ, Lukáš. *Politologické aspekty veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-7380-010-1.
94. VESELKOVÁ, Michaela. *Analýza financování územní samosprávy v České republice a ostatních zemích Evropské unie*. Praha, 2008, diplomová práce, VŠE
95. VYBÍHAL, Václav, Veřejné finance, VSFS (online), dostupné z: https://is.vsfs.cz/el/6410/leto2013/B_VF_B/VFI-5.pdf ke dni 9. 4. 2016
96. WIDEMENNOVÁ, Marie, Ratifikace s výhradou, Deník veřejné správy (online), dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=1692> ke dni 22. 2. 2016
97. WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.
98. YIN, Robert K. *Case study research: design and methods*. 2nd ed. Thousand Oaks: SAGE Publications, c1994. Applied social research methods series, Volume 5. ISBN 0-8039-5663-0.

3. Místní tisk, média a další

99. ČTK, Dostali pokutu ve výši ročního rozpočtu, 3. 4. 2010
100. ČTK, O parkovišti u vzácné Panské skály rozhodne referendum, 3. 12. 2005
101. DUCHKOVÁ, Lucie, V Kamenickém Šenově se prozatím lepit načerno nebude, 2. 12. 2005
102. Eva Gildainová, Ondřej Havlena, Rozpočtové určení daní (online), dostupné z: <http://www.havlena.net/ekonomie/rozpocetove-urceni-dani-z-pohledu-obci/> ke dni 15. 2. 2016
103. HÁMOVÁ , Petra, Odpůrci parkoviště se bojí dalšího zadlužení Kamenického Šenova, Českolipský deník, 15. 12. 2005, str. 17
104. HÁMOVÁ, Petra, Autoři petice proti parkovišti se nevzdávají, Českolipský deník, 2. 6. 2005
105. HÁMOVÁ, Petra, Boj skončil. Parkoviště stojí, Českolipský deník, 21. 9. 2006, str. 18
106. HÁMOVÁ, Petra, Kdo postupoval špatně? Českolipsko, 10. Června 2005
107. HÁMOVÁ, Petra, Parkoviště v Kamenickém Šenově, Českolipský deník, 9. 11. 2005, str. 17
108. HÁMOVA, Petra, Projekt je výsledkem sblížení stanovisek odborníků a občanů, Českolipský deník, 29. 4. 2005, str. 2
109. HÁMOVÁ, Petra, Raiter: projekt byl důkladně projednán, Českolipsko, 27. 8. 2005
110. HÁMOVÁ, Petra, Zdroje o kapliče na Práchni se liší, Českolipský deník, 7.4 2005
111. HS, Plakáty k referendu ve městě rozvěšují od sobotního rána, Mladá fronta DNES, 7. 11. 2009, str. 1
112. HYLEBRANT, Jarek, Starosta: Okolí Varhan musí vždy patřit městu, Českolipský deník, 17. 1. 2003, str. 16
113. HYLEBRANT, Jarek, Stavba parkoviště má stopku, může za to nedostatek peněz, MF Dnes, 3. 3. 2005, str. 2
114. CHLUP, Břetislav, Volby do zastupitelstva města Kamenický Šenov, In: Šenovské listy, srpen 2006
115. Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.kamenicky-senov.cz/mesto/informace-o-meste/soucasnost/> ke dni 27. 3. 2016

116. Kamenický Šenov má milionové dluhy, jednání s bankami krachují, 9. 11. 2009, ČT 18:00 Události v regionech (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ct24/regiony/1374341-kamenicky-senov-ma-milionove-dluhy-jednani-s-bankami-krachuji> ke dni 28.3. 2016
117. Kamenický Šenov musí za chyby v dotacích zaplatit přes 40 milionů, ČT (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1344359-kamenicky-senov-musi-za-chyby-v-dotacich-zaplatit-pres-40-milionu> ke dni 28. 3. 2016
118. Kamenický Šenov musí za chyby v dotacích zaplatit přes 40 milionů, ČT 24 (online), dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1344359-kamenicky-senov-musi-za-chyby-v-dotacich-zaplatit-pres-40-milionu> ke dni 15. 4. 2016
119. Kamenický Šenov přišel o starostu i městskou radu, Parlamentní listy 6. 11. 2009 (online), dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/udalosti-dne/Kamenicky-Senov-prisel-o-starostu-i-mestskou-radu-156596> ke dni 28. 3. 2016
120. Kamenický Šenov, Regionální informační servis (online), dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=561681#samosprava> ke dni 26. 3. 2016
121. Kamenné varhany patří nám všem, ČT (12:05 Týden v regionech), 11. 6. 2005
122. Kaple ustoupí obrovskému parkovišti, MF Dnes, 8. 3. 2005, str. 2
123. Kdy budeme mít konečně v Šenově náměstí, Šenovské listy, č. 4, 2000, str. 8-9
124. Komunální volby, Šenovské listy, č. 12, prosinec 1998, str. 2
125. KOUKAL, Pavel, Znalci se vyjádřili k parkovišti, Českolipský deník +10, 4. 6. 2005, str. 38
126. KRAMÁŘOVÁ, LIPTÁKOVÁ, Rozhovor se starostou města Jaroslavem Andryšíkem, Šenovské listy, č. 1, leden-únor 2010, str. 1-3
127. KRAMÁŘOVÁ, Miroslava, Zastupitelé zvolili nové vedení našeho města, Šenovské listy, č. 7, prosinec 2009, str. 1 a 3
128. MACHÁČEK, Miloš, Jak vnímají stavbu parkoviště občané?, Mladá fronta DNES, 15. 12. 2005, str. 3

129. MACHÁČEK, Miloš, Spor o Panskou skálu. Mýty a fakta, MF Dnes, Liberecko, 15. 12. 2005
130. MIP, V Šenově se přou o referendum, MF Dnes, 6. 12. 2005, str. 2
131. MUSIL, VÁCHA, Referendum, Šenovské listy, č. 7, září 2005, str. 10
132. Odpůrci parkoviště u Panské skály chtějí rozvěsit 200 plakátů, Mladá fronta DNES, 3. 12. 2005, str. 2
133. Oficiální stránky města Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.kamenicky-senov.cz/> ke dni 30. 4. 2016
134. Parkoviště a informační centrum Prácheň ze dne 30. Června 2005, In: Šenovské listy, č. 6, červenec-srpen 2005
135. PH, Na protest se sešly v Šenově stovky lidí (Petra Hámová)
136. PH, Zastupitelstvo určí termín referenda, Českolipsko, 21. 9. 2005, str. 17
137. POKORNÁ, Radmila, Exstarosta bude muset vysvětlovat, Českolipský deník 1. 7. 2011, dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/exstarosta-bude-muset-vysvetlovat20110701.html ke dni 29. 3. 2016
138. POKORNÁ, Radmila, Chceme víc šetřit, říká šenovská opozice, Českolipský deník, 3.4. 2009 (online), Dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/chceme-vic-setrit-rika-senovska-opozice20090403.html
139. POKORNÁ, Radmila, Převrat v Šenově: starosta po 11 letech končí, Jablonecký deník, 2. 4. 2010, str. 2
140. POKORNÁ, Radmila, Seniorsy trápí plíseň v bytech, Českolipský deník 25. 6. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/seniory-trapi-plisen-v-bytech20090625.html ke dni 29.3. 2016
141. POKORNÁ, Radmila, Starosta přiznal, že práce na DPS byla špatně odvedená, Českolipský deník 9. 9. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/prace-na-dps-byla-spatne-odvedena-20090909.html ke dni 29. 3. 2016
142. POKORNÁ, Radmila, Sušenky parkoviště na Práchni nezaplátí, Českolipský deník 27. 3. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/susenky-parkoviste-na-prachni-nezaplati20090327.html ke dni 30. 3. 2016
143. POKORNÁ, Radmila, Šenov: Zapomeňte na všechny investice. Musíme šetřit, Českolipský deník 27. 11. 2009 (online), dostupné z:

- http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senov-zapomente-na-vsechny-investice-20091127.html ke dni 29. 3. 2016
144. POKORNÁ, Radmila, Šenovští balancují na hraně, Českolipský deník 14. 9. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senovsti-balancuji-na-hrane20090914.html ke dni 29. 3. 2016
145. POKORNÁ, Radmila, Šenovští se nacházejí v kritické finanční situaci, Českolipský deník 2. 1. 2010, dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senovsti-se-nachazeji-v-kriticke-20100102.html ke dni 4. 4. 2016
146. POKORNÁ, Radmila, Šenovští si hlídají každou korunu: propouštějí a nesvítí, Českolipský deník 8. 3. 2010 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senovsti-si-hlidaji-kazdou-korunu-pi20100308.html ke dni 29. 3. 2016
147. POKORNÁ, Radmila, Škole zamítli reklamaci, Českolipský deník 12. 8. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/skola_senov_reklamace_20090812.html ke dni 29. 3. 2016
148. POKORNÁ, Radmila, V Šenově odvolali starostu, Českolipský deník 6. 11. 2009 (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-odvolali-starostu20091106.html ke dni 28. 3. 2016
149. POKORNÁ, Radmila, Za chyby zaplatí státu miliony, Českolipský deník, 23. 2. 2011
150. POKORNÁ, Radmila, Zastupitelé se hádali kvůli střeše na domově důchodců, Liberecký deník, 10. 7. 2009, str. 5
151. POLÁK, Michael, Referendum o parkovišti zkrachovalo, Mladá fronta DNES, 11. 9. 2006, str. 2
152. POLÁK, Michal, Ekologové svými těly vyznačí obří parkoviště u rezervace, MF Dnes
153. RAITER, Ota, DPS, Šenovské listy, č. 8-9, 2002, str. 2
154. RAITER, Ota, město Kamenický Šenov (online), dostupné z: http://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/prachen_raiter_1e75b5d78a.pdf ke dni 4.6 2015
155. RAITER, Otta, Tisková zpráva vedení Městského úřadu Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.i-noviny.cz/tiskova-zprava-vedeni-mestskeho-uradu-kamenicky-senov-12367#.VvbVCOLhDIV> ke dni 26. 3. 2016

156. RANDUS, Petr, Parkoviště u Panské skály je projektem do třetího tisíciletí
157. Referendum, Šenovské listy, leden-únor 2006, č. 1, str. 1
158. Studenti architektury z Kasselu, Šenovské listy, č. 4, rok 2001, str. 11
159. Šenov už nemá žádné dluhy, hrozivé sankce jsou minulostí, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/senov-uz-nema-zadne-dluhy-hrozive-sankce-jsou-minulosti-20121017.html ke dni 30. 3. 2016
160. ŠIMEČEK, Libor, Investiční akce v roce 2004, Šenovské listy, č. 3. duben 2005, str. 3
161. ŠIMEČEK, Libor, Projekt parkoviště Kamenický Šenov-Prácheň předkládaný do programu SEPAR, Šenovské listy, č. 12, 2001, str. 9
162. ŠVEHLA, Jaroslav, Exstarosta Šenova: Já nic, já muzikant, Právo, 2. 4. 2010, str. 10
163. ŠVEHLA, Jaroslav, Úřední vandalství: radnice nechala postříkat sprejem hroby patřící neplatičům (online), dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/182495-uredni-vandalstvi-radnice-nechala-postrikat-sprejem-hroby-patrici-neplaticum.html> ke dni 28. 3. 2016
164. V Šenově vyměnili radnici, Českolipský deník (online), dostupné z: http://ceskolipsky.denik.cz/zpravy_region/v-senove-vymenili-radnici20101110.h ke dni 30. 3. 2016
165. Václav Frömmel, UNIKU UNIKUM, Šenovské listy, č. 3, duben 2005, str. 6
166. VCES (online), dostupné z: <http://www.vces.cz/index.php?docid=15786&lang=CZ> ke dni 29.3 2016
167. VLASTNÍKOVÁ, Eva, Vzácná kaple zřejmě zastaví stavbu parkoviště, Českolipský deník, 11. 3. 2005, str. 17
168. Volební programy stran pro komunální volby 1998, In: Šenovské listy, listopad 1998, str. 3

Seznam tabulek

Tabulka 1: Lokální systémy	12
Tabulka 2: Klasifikace příjmů a výdajů	19
Tabulka 3: Struktura velikosti obcí ve Francii 2013	24
Tabulka 4: Daňové příjmy v % HDP	26
Tabulka 5: Daňové příjmy v % HDP	27
Tabulka 6: Výdaje obcí k 31. 12. 2014.....	36
Tabulka 7: Bilance příjmů a výdajů za rok 2014 (v mil. Kč).....	37
Tabulka 8: Bilance obecního rozpočtu	39
Tabulka 9: Politická aktéři 1998-2010.....	44
Tabulka 10: Seznam aktérů proti/pro výstavbě parkoviště u Panské skály.....	50
Tabulka 11: Referendum v Kamenickém Šenově	58
Tabulka 12: Náklady na výstavbu parkoviště a infocentra.....	60
Tabulka 13: Výsledky voleb 2010.....	67
Tabulka 14: Zvolení zastupitelé v roce 2010.....	69
Tabulka 15: Index plurality v obci Kamenický Šenov	73
Tabulka 16: Typologie koalic.....	74
Tabulka 17: Rozpočet obce Kamenický Šenov v letech 2001-2011	77
Tabulka 18: Složení zastupitelstva po komunálních volbách 2010.....	80

Seznam obrázků

Obrázek 1: Dělení veřejné správy	11
Obrázek 2: Organizace veřejné správy	12
Obrázek 3: Příjmy z místních daní v % HDP v roce 2011	14
Obrázek 4: Kombinovaný model.....	17
Obrázek 5: Centralizovaný model	18
Obrázek 6: Decentralizovaný model	18
Obrázek 7: Veřejná správa	30
Obrázek 8: Současný model kombinovaného fiskálního federalismus v ČR.....	33
Obrázek 9: Příjmy obcí podle druhového třídění k 31. 12. 2014	34
Obrázek 10: Fáze sestavování obecního rozpočtu.....	38
Obrázek 11: Časová osa	42

Seznam příloh

Příloha č. 1: Město Kamenický Šenov, Vstupní hodnoty a předpoklady zisku a nákladů na provoz parkoviště a infocentra

Příloha č. 2: Vyjádření doc. Ing. Josef Chybík. CSc. (tehdejší děkan Fakulty architektury na Vysokém učení technickém v Brně) k výstavbě parkoviště u Panské skály

Příloha č. 3: vyjádření RNDr. Václava Cílka (tehdejší ředitel geologického ústavu) k výstavbě parkoviště u Panské skály

Příloha č. 4: vyjádření Jiřího Suchomela (tehdejší proděkan Technické univerzity v Liberci) k výstavbě parkoviště u Panské skály

Příloha č. 5: Příloha č. 5: Vyjádření politika a ekologického odborníka Ing. Ivana Dejmalá

Příloha č. 6: Vyjádření CHKO k stavbě parkoviště u Panské skály

Příloha č. 7: VÁCHA, Radim, Stížnost na Českou inspekci životního prostředí

Příloha č. 8: Frömmel, Václav, Stížnost na stavební povolení a kaplička

Příloha č. 9: Frömmel, Václav, Dopis s reakcí na tiskovou zprávu města

Příloha č. 10: Fotografie parkoviště a infocentra

Příloha č. 11: Fotografie infocentra a kaple

Příloha č. 12: Fotografie, Panská skála bez parkoviště (výchozí stav)

Příloha č. 13: Fotografie, Barokní kaple původní stav

Příloha č. 14: Anketní lístek k výstavbě parkoviště u Panské skály

Příloha č. 15: Záměr parkoviště je podle Voseckého správný (Českolipský deník, 28.2 2005)

Příloha č. 16: Scénář polostrukturovaného rozhovoru

Příloha č. 17: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 1 zastupitel za ČSSD

Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD

Příloha č. 20: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 4 zastupitel za ODS

Příloha č. 21: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 5 zastupitel za ODS

Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

Příloha č. 23: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 7 zastupitel za ODS

Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK

Naše město

Příloha č. 25: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK

Naše město

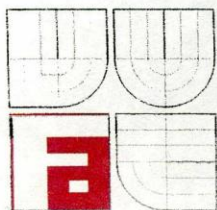
Příloha č. 1: Město Kamenický Šenov, Vstupní hodnoty a předpoklady zisku a nákladů na provoz parkoviště a infocentra

VSTUPNÍ HODNOTY, PŘEDPOKLADY									
Celkové investiční náklady								18 000 000,00 Kč	
Úroková sazba neměnná po dobu splácení úvěru								4,00%	
Počáteční úrok do doby poskytnutí dotace (doba mezi zaplacením a inkasem dotace)						měsíců 6	360 000,00 Kč		
Podíl Města K.Šenov na celkové dotaci (procentní podíl)						25,00%	4 500 000,00 Kč		
počet zaměstnanců								2	
měsíční hrubá mzda								9 000,00 Kč	
měsíční mzdové náklady								12 150,00 Kč	
roční mzdové náklady								291 600,00 Kč	
odhad ročních nezbytných nákladů (elektřina, plyn, údržba plochy)								= el.+plyn+údržba 58 500,00 Kč	
Celkem náklady								350 100,00 Kč	
roční tržby								826 000,00 Kč	
nájemné kiosek						provoz měsíců 12	sazba nájemného 8 000,00 Kč	96 000,00 Kč	
parkovné						denní návštěvnost 40	provoz měsíců 12	sazba parkovného 50	730 000,00 Kč

HARMONOGRAM SPLÁCENÍ ÚVĚRU								
rok	úvěr stav na počátku roku	roční úrok	splátka	zisk	základ daně	daň PPO sazba 29%	roční náklady	roční tržby
1	4 860 000,00 Kč	194 400,00 Kč	394 265,00 Kč	475 900,00 Kč	281 500,00 Kč	81 635,00 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
2	4 660 135,00 Kč	186 405,40 Kč	391 946,57 Kč	475 900,00 Kč	289 494,60 Kč	83 953,43 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
3	4 454 593,83 Kč	178 183,75 Kč	389 562,29 Kč	475 900,00 Kč	297 716,25 Kč	86 337,71 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
4	4 243 215,30 Kč	169 728,61 Kč	387 110,30 Kč	475 900,00 Kč	306 171,39 Kč	88 789,70 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
5	4 025 833,61 Kč	161 033,34 Kč	384 588,67 Kč	475 900,00 Kč	314 866,66 Kč	91 311,33 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
6	3 802 278,29 Kč	152 091,13 Kč	381 995,43 Kč	475 900,00 Kč	323 808,87 Kč	93 904,57 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
7	3 572 373,99 Kč	142 894,96 Kč	379 328,54 Kč	475 900,00 Kč	333 005,04 Kč	96 571,46 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
8	3 335 940,41 Kč	133 437,62 Kč	376 585,91 Kč	475 900,00 Kč	342 462,38 Kč	99 314,09 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
9	3 092 792,12 Kč	123 711,68 Kč	373 765,39 Kč	475 900,00 Kč	352 188,32 Kč	102 134,61 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
10	2 842 738,42 Kč	113 709,54 Kč	370 864,77 Kč	475 900,00 Kč	362 190,46 Kč	105 035,23 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
11	2 585 583,19 Kč	103 423,33 Kč	367 881,76 Kč	475 900,00 Kč	372 476,67 Kč	108 018,24 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
12	2 321 124,75 Kč	92 844,99 Kč	364 814,05 Kč	475 900,00 Kč	383 055,01 Kč	111 085,95 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
13	2 049 155,69 Kč	81 966,23 Kč	361 659,21 Kč	475 900,00 Kč	393 933,77 Kč	114 240,79 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
14	1 769 462,71 Kč	70 778,51 Kč	358 414,77 Kč	475 900,00 Kč	405 121,49 Kč	117 485,23 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
15	1 481 826,46 Kč	59 273,06 Kč	355 078,19 Kč	475 900,00 Kč	416 626,94 Kč	120 821,81 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
16	1 186 021,33 Kč	47 440,85 Kč	351 646,85 Kč	475 900,00 Kč	428 459,15 Kč	124 253,15 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
17	881 815,33 Kč	35 272,61 Kč	348 118,06 Kč	475 900,00 Kč	440 627,39 Kč	127 781,94 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
18	568 969,89 Kč	22 758,80 Kč	344 489,05 Kč	475 900,00 Kč	453 141,20 Kč	131 410,95 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
19	247 239,63 Kč	9 889,59 Kč	340 756,98 Kč	475 900,00 Kč	466 010,41 Kč	135 143,02 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
20	-83 627,76 Kč	-3 345,11 Kč	336 918,92 Kč	475 900,00 Kč	479 245,11 Kč	138 981,08 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
21	-423 891,79 Kč	-16 955,67 Kč	332 971,86 Kč	475 900,00 Kč	492 855,67 Kč	142 928,14 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
22	-773 819,32 Kč	-30 952,77 Kč	328 912,70 Kč	475 900,00 Kč	506 852,77 Kč	146 987,30 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
23	-1 133 684,78 Kč	-45 347,39 Kč	324 738,26 Kč	475 900,00 Kč	521 247,39 Kč	151 161,74 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
24	-1 503 770,43 Kč	-60 150,82 Kč	320 445,26 Kč	475 900,00 Kč	536 050,82 Kč	155 454,74 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
25	-1 884 366,51 Kč	-75 374,66 Kč	316 030,35 Kč	475 900,00 Kč	551 274,66 Kč	159 869,65 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
26	-2 275 771,52 Kč	-91 030,86 Kč	311 490,05 Kč	475 900,00 Kč	566 930,86 Kč	164 409,95 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
27	-2 678 292,43 Kč	-107 131,70 Kč	306 820,81 Kč	475 900,00 Kč	583 031,70 Kč	169 079,19 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
28	-3 092 244,94 Kč	-123 689,80 Kč	302 018,96 Kč	475 900,00 Kč	599 589,80 Kč	173 881,04 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
29	-3 517 953,69 Kč	-140 718,15 Kč	297 080,74 Kč	475 900,00 Kč	616 618,15 Kč	178 819,26 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč
30	-3 955 752,58 Kč	-158 230,10 Kč	292 002,27 Kč	475 900,00 Kč	634 130,10 Kč	183 897,73 Kč	350 100,00 Kč	826 000,00 Kč

Zdroj: Osobní archiv Radima Váchy, Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově.

Příloha č. 2: Vyjádření doc. Ing. Josef Chybík, CSc. (tehdejší děkan Fakulty architektury na Vysokém učení technickém v Brně) k výstavbě parkoviště u Panské skály

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA ARCHITEKTURY
DĚKANÁT
Poříčí 5, 639 00 Brno
tel.: +420 5 41 14 66 00, fax: +420 5 41 14 66 05
<http://www.fa.vutbr.cz>

Vážený pan
Ing. Miloš Macháček
Prácheňská 91
471 14 Kamenický Šenov

V Brně 15. dubna 2005

Vážený pane inženýre,

zasílám Vám stanovisko k problému parkoviště pod Národní přírodní památkou Panská skála.

Je známo, že lidé navštěvující NPP parkují různě na louce v okolí příjezdové cesty nebo na blízkých silnicích. Řešení této nepříznivé situace je tedy na místě. Navržené parkoviště je však naddimenzované, větší než vlastní NPP. Samotná lokalizace se také zdá málo pochopitelná, navíc musí dojít k "přesunu" kapličky. Není zřejmé, proč by parkoviště nemohlo ležet dále k severozápadu. Navrhovaná poloha parkoviště bude ze skály nepříznivou pohledovou dominantou, která značně naruší příznivý dojem z členitého horizontu neovulkanických kuželů Lužických hor, což vyplývá z doručené dokumentace.

Lokalita leží na území CHKO České Středohoří, správa této oblasti se tedy k tomuto záměru také musí vyjadřovat a měla by být hlavním oponentem předkládaného řešení. Rozhodně by se Vaše úsilí mělo ubírat tímto směrem a Správu CHKO České Středohoří přesvědčit.

Za nezbytné považuji zpracovat studii posouzení zásahu do krajinného rázu. Měla by ji vyžadovat i Správa CHKO. Snad by do jednání měl vstoupit krajský úřad, aby studii nechal zpracovat - a to proto, že lokalita prakticky leží na hranici dvou CHKO (druhá je CHKO Lužické hory). Problém přitom vyžaduje profesionální přístup a nutné terénní šetření. Také doporučuji se obrátit na doc. Vorla z FA ČVUT v Praze, který je "hlavním specialistou" na krajinný ráz v Čechách.

V příloze Vám vracím zaslanou dokumentaci.

S pozdravem

doc. Ing. Josef Chybík, CSc.
děkan Fakulty architektury

Zdroj: Osobní archiv Radima Váchy, Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově.

Příloha č. 3: vyjádření RNDr. Václava Cílka (tehdejší ředitel geologického ústavu) k výstavbě parkoviště u Panské skály

GEOLOGICKÝ ÚSTAV

165 02 Praha 6 - Lysolaje, Rozvojová 135

Městský úřad, Osvobození 470, 471 14,
Kamenický Šenov.

Váš dopis ze dne:

Naše značka:
Ř

Vyřizuje linka:
Cílek/233087209

Praha
6.4. 2005

VĚC: Panská skála

Vážený pane starosto, vážená městská rado,

Dovolte mi reagovat na návrh postavení parkoviště u Panské skály. Jak víte, jedná se o jedno z prvních chráněných území v ČR, o útvar, který se objevil snad ve všech učebnicích geologie, na známkách, jako emblém geologických kongresů a na řadě dalších materiálů. Panská skála je pro geology něco jako „posvátný objekt“, ke kterému vzhlížejí s úctou.

Parkoviště u Skály je potřebné, ale dosavadní návrh je předimenzovaný a obávám se, že kromě poškození krajinného rázu způsobí, že se z něj stane tržiště se všemi negativními dopady jako je odvoz odpadků apod.

Jménem geologické obce si Vás proto dovoluji poprosit, abyste znovu zvážili výstavbu tak velkého parkoviště. Možná by bylo vhodnější stáhnout původní návrh na třetinu a pokud uvidíte, že kapacita nestačí, tak parkoviště posléze rozumně rozšířit.

Váš projekt budeme se zájmem sledovat. Děkuji za porozumění.

V úctě a s pozdravem

RNDr. Václav Cílek CSc., ředitel Geologického ústavu AV ČR

Tel.: 00 420 2 20922628, 00420 2 33087111
Fax: 00 420 2 20922670,
IČO: 67985831

e-mail: inst@gli.cas.cz
<http://www.gli.cas.cz>

GLÚ AV ČR zřízen na základě usnesení 3. zasedání prezidia ČSAV ze dne 7. 2. 1990 s účinností od 1. 3. 1990

Zdroj: Osobní archiv Radima Váchy, Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově.

Příloha č. 4: vyjádření Jiřího Suchomela (tehdejší proděkan Technické univerzity v Liberci) k výstavbě parkoviště u Panské skály

fakulta architektury

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Prof. ing. arch. akad. arch. Jiří Suchomel

12.03.2005
506/05

Městskému zastupitelstvu
Kamenického Šenova

Věc: výstavba parkoviště pod Panskou skálou v Práchni

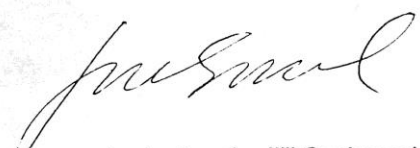
V Liberci 8.3.2005

Vážené dámy a pánové,

Dovolte, abych se na Vás obrátil s námitkou proti připravované výstavbě parkoviště pro vozidla návštěvníků Panské skály v Práchni. Projekt, který mně byl předložen předpokládá zřízení rozsáhlé zpevněné plochy umístěné v prodloužení silnice od Polevska a Horního Prysku. Samo umístění parkoviště, jeho velikost i tvar a s tím spojené zásahy do krajiny, staveb (přesun chráněné kapličky) či vegetace (kácení vzrostlých stromů) je přinejmenším sporné, spíše nevhodné. Realizaci zásahu podobného typu by mělo předcházet více úvah (nejlépe architektonická soutěž) o možných variantách a koncepci uspořádání.

Spoléhám na Vaši rozvážnost a věřím, že se ještě podaří nalézt jiné řešení, respektující lépe specifika místa a jeho okolí.

S pozdravem

Prof.ing.arch.akad.arch. Jiří Suchomel
Proděkan FA TUL

adresa: Hálkova 6, 461 17 Liberec 1
telefon: 485 353 595
fax: 485 353 545
e-mail: jiri.suchomel@vslib.cz
internet: http://aa.vslib.cz/jiri.suchomel

Zdroj: Osobní archiv Radima Váchy, Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově.

Příloha č. 5: Vyjádření politika a ekologického odborníka Ing. Ivana Dejmalá

Vážený pán
Mgr. Ota Raiter
starosta města
Městský úřad
Osvobození 470
Kamenický Šenov
471 14

V Praze 3. dubna 2005

Vážený pane starosto,

obrátil se na mne pan architekt Zdeněk Lukeš, který působí na Technické univerzitě v Liberci, se žádostí, abych, jako člověk profesně se zabývající urbanismem a krajinou, vyjádřil svůj názor k záměru vybudovat při silnici I/13 parkoviště a informační středisko pro návštěvníky NPP Panská skála.

Z dostupných mně podkladů vyplývá, že parkoviště je situováno na jih od silnice I/13 do nezastavěného prostoru mezi Práchní a Kamenickým Šenovem a je výrazem snahy města na jedné straně vyjít vstříc návštěvníkům Panské skály a na druhé straně je přimět k návštěvě města a využití v místě nabízených služeb.

Po věcné stránce jde o záměr nezpochybnitelně správný. Částí místní i odborné veřejnosti je však záměr zpochybňován z hlediska jeho navrhovaného umístění. Právě v této souvislosti jsem byl požádán o krajinářsko – urbanistické stanovisko k navrhovanému umístění stavby.

Nezastavěný prostor při silnici I/13 mezi Práchní a Kamenickým Šenovem je z hlediska krajinného rázu místa jedinečnou scénérií se solitérní dominantou návrší Panské skály. Tento otevřený prostor má místotvorný charakter pro bezprostřední okolí obou sídel dnes již téměř propojených zástavbou podél severní strany zmíněné silnice. Z hlediska uchování krajinného rázu je nutno uchovat prostor jako otevřený.

Záměr výstavby parkoviště a při něm uvažovaných stavebních objektů je sám o sobě mírným porušením stávajícího krajinného rázu a to i v případě minimalizace výšky a objemu stavebních objektů. Spolu s objemem vozů při jinak žádoucím naplnění parkoviště budou pohledově uzavírat významnou část dosud otevřeného prostoru a to zhruba uprostřed nejdějšího otevřeného úseku.

Závažnější je však urbanistická situace místa, která by byla navozena realizací navrženého záměru. Aktivita uprostřed výseku otevřené krajiny by po čase logicky vedla k překročení stávajících hranic zástavby obou obcí a posléze ke spojitému zastavění prostoru po obou stranách silnice.

Samozřejmě i takový stav je možný, ale bude spojen se zánikem jedinečného charakteru místa, který je v povědomí spojen s Kamenickým Šenovem a Práchní. Geologická památka Panská skála by tím také nezankla, ale přišla by tím o rozměr krajinného fenoménu.

Záměr by proto bylo mnohem vhodnější umístit na rozhraní stávající zástavby a otevřené plochy na okraji Šenova, kde by parkoviště mohlo sehrát i úlohu psychologické hranice zástavby z hlediska budoucího urbanistického rozvoje. Obdobně by bylo dobré uzavřít i zástavbu ze strany Práchně.

Ze zkušenosti vím, že je mnohdy velmi obtížné nejen najít, ale i realizovat to nejlepší řešení. Velmi často tomu brání majetkové poměry, nebo finanční možnosti. Prosím Váš, zvažte ještě jednou lokalizaci Vašeho záměru i obtíže, které byste snad museli při výběru jiného místa překonat. Jedinečný charakter místa kolem Panské skály si to zaslouží.

Závěrem se omlouvám, že jsem se v této záležitosti na Vás pane starosto neobrátil přímo osobně. Své vyjádření totiž opírám toliko o dřívější znalost místa. Nyní jsem se na

Správa ochrany přírody
Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří

Michalská 260/14, 412 01 Litoměřice
tel.: 416 574 611, fax: 416 574 610
e-mail: cstred@schkocr.cz

Litoměřice, dne: 23.II.2005
Č.j.: 685/111/05-Ja
Vyřizuje: Ing. Z. Janda
Telefon: 416574623
E-mail: janda@schkocr.cz
Váš dopis značky/ze dne:
Skartační znak:

Pan
Bc. Radim V á c h a
Osvobození 770
471 14 K a m e n i c k ý Š e n o v

Věc: k.ú. K.Šenov - rozšíření silnice I/13, parkoviště, čerpací stanice PHM – odpověď na dotaz.

NPP Panská skála představuje jedno z nejnavštěvovanějších míst přírodních pozoruhodností Českého středohoří. Vysoká návštěvnost vždy znamená vyšší rizika plynoucí z porušování zásad návštěvnického řádu a zároveň i větší příležitost pro osvětu dotčené lokality a celé problematiky ochrany přírody a krajiny. V této situaci pokládá Správa CHKO ČS za přínosnou existenci malého informačního střediska, fungujícího zároveň jako pořádkový dohled nad územím NPP včetně možnosti vytvoření regulovaného parkování. V roce 2004 vydala Správa CHKO ČS souhlas rozhodnutím pro stavební řízení k výstavbě areálu parkoviště u Panské skály. Posuzovaná projektová dokumentace obsahovala tyto objekty: parkoviště, sociální zařízení, informační středisko (objekt bez pseudostylového falešného hrázdění), občerstvení a vodohospodářské zařízení.

Místo výběru areálu je podřízeno napojení na stávající komunikaci

K Vámi vzneseným dotazům uvádíme:

Ad 1, 3:

Místo výběru areálu je podřízeno napojení na stávající frekventovanou komunikaci, snadnou přístupnost, místo je součástí urbanizované krajiny resp. navazuje na souvislou zástavbu obce.

Ad 2:

Dosavadní návrh nepředpokládal nepřiměřené terénní úpravy.

Ad 4:

Projekt počítá s přesunutím kapličky, toto opatření by si vyžádalo i plánované rozšíření silnice I/13 a stavba chodníku.

Ad 5:

Rozšíření silnice I/13 plánuje příslušná správa silnic z důvodů zvýšené dopravní zátěže, stavbu chodníku pro zlepšení bezpečnosti chodců v úseku Prácheň – K. Šenov. Za likvidovanou zeleň se počítá s náhradní výsadbou.

Ad 6:

Ochranné pásmo NPP Panská skála je 50 m. Nejbližší okraj areálu parkoviště nepřesáhne vzdálenost od okraje silnice 35 m. Vzdálenost parcely s NPP Panskou skálou je 160 m od současné silnice, tj. cca 157 m od budoucího chodníku. Mezi okraji areálu parkoviště a ochranného pásma zbývá 75 m, volné plochy.

Ad 7:

Zvýšení návštěvnosti NPP není na závadu s ohledem na to, že předmět ochrany je abiotického charakteru a za předpokladu, že bude dodržován zákaz vstupu na skálu. Tento negativní jev lze ostatně pozorovat již nyní. Existence informačního střediska nabízí tyto možnosti : odstraní se živelné parkování dopravních prostředků,lepší se informovanost a propagace, lze usměrňovat chování návštěvníků v NPP.

Ad 8:

S výstavbou čerpací stanice Správa CHKO ČS souhlasila (r. 2000) neboť potřebná výstavba informačního střediska a parkoviště byla investorem vázána na její realizaci. Za předpokladu dodržení regulativ stanovených Správou CHK ČS byl tento záměr přijatelný.

Souhlasíme s Vámi, že velikostí lze těžko srovnávat monumentální Stonehenge v Anglii s Panskou skálou. Vůbec je pak nelze srovnávat, pokud jde o jejich charakter daný původem: Stonehenge je dávnou kultovní stavbou, Panská skála je pozůstatek někdejší exploatační činnosti člověka – opuštěný kamenolom.

Mgr. Markéta Peřinová
vedoucí Správy CHKO České středohoří

Správa ochrany přírody
Správa CHKO České středohoří
Michalská 260/14
412 01 Litoměřice

- 3 -

Zdroj: Osobní archiv Radima Váchy, Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově.

Správa ochrany přírody
Správa chráněné krajinné oblasti Lužické hory
471 25 Jablonné v Podještědí, Školní 12, tel : 487 762 356, e-mail: Luzhory@schkoer.cz

Č.j. 250/2005/20J

V Jablonném v Podještědí 23.02.2005

Vyřizuje : dr.Růžička

Vážený pan
Bc. Radim Vácha
Osvobození 770
417 14 Kamenický Šenov

Věc : odpověď na Vaši žádost o vyjádření k projektu Města Kamenický Šenov
vybudovat parkoviště se zázemím u Panské skály
investor: Město Kamenický Šenov

Záměr Města Kamenický Šenov vybudovat „Parkoviště Kamenický Šenov-Prácheň“ dle PD /Ing.P.Špulák, 08/2002/ je situován rozhodující částí na území CHKO České Středohoří, Správě CHKO Lužické hory proto ze zákona nepřísluší tento záměr posuzovat jako celek. Navrženou stavbou jsou dotčeny pozemky p.č.561 a 554 v k.ú.Prácheň – části komunikací č.I/13 a č.26318. K těmto úpravám vydala Správa CHKO LH souhlasné závazné stanovisko č.j.244/2005/R3J ze dne 14.02.2005- jedná se o nepodstatné /z hlediska zájmů státní ochrany přírody/ stavební a povrchové úpravy stávajících komunikací, nebyl proto zákonný důvod pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska.

Správě CHKO Lužické hory nepřísluší posuzovat stavební záměry na území jiných chráněných krajinných oblastí ani na jiných maloplošných chráněných územích ležících mimo CHKO Lužické hory. Správě CHKO Lužické hory rovněž nepřísluší hodnotit a komentovat stanoviska, postupy a postoje sousední Správy CHKO České Středohoří. Z těchto důvodů Vám nemůžeme poskytnout konkrétní vyjádření k Vámi formulovaným osmi bodům, které jste nám zaslal ve Vašem dopise ze dne 14.02.2005. Doporučujeme Vám, abyste svůj dopis adresoval Správě CHKO České Středohoří.

Ing. Tomáš Besta
vedoucí Správy CHKO
Lužické hory
Správa ochrany přírody
Správa CHKO Lužické hory
Školní 12
471 25 Jablonné v Podještědí

- 3 -

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Oblastní inspektorát Ústí nad Labem
Výstupní 1644, 400 07 Ústí nad Labem
tel.: 475 500 547, fax: 475 500 042
IČ: 41 69 32 05, e-mail: balej@ul.cizp.cz,
www.cizp.cz

Pan
Bc. Radim Vácha
Osvobození 770
471 14 Kamenický Šenov

Váš dopis značky / ze dne:

Naše značka:
4/HI/3310/05/Ku

Vyřizuje / linka:
Kuklová/475500547

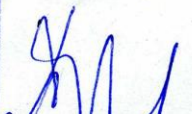
Místo a datum:
13.4.2005

Věc: Žádost o posouzení a rozporování rozhodnutí správy CHKO České Středohoří – záměr města Kamenický Šenov

Dne 13.4.2005 přijal OI ČIŽP Ústí n.Labem Vaši žádost o posouzení a rozporování rozhodnutí správy SCHKO České Středohoří.

Na základě vládní vyhlášky č. 150/1958 o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících ze dne 1.10.1958 části II § 6 odst. 4 potvrzujeme příjem vaší žádosti. Stanovisko České inspekce životního prostředí obdržíte v zákonné lhůtě 30 dnů.

Řešením Vašeho podnětu bylo pověřeno oddělení ochrany přírody – Ing. Pavel David (tel. spojení: 475501226). Vaše případné dotazy na správnost řešení Vaší stížnosti směřujte přímo na HI OI Ústí n.L. Ing. Jana Dytrycha (tel. spojení 475500547).

Ing. Jan Dytrych
hlavní inspektor OI ČIŽP Ústí n.L.

Zdroj: Osobní archiv Radima Váchy, Pilotní rozhovor s Radimem Váchou ze dne 14. 9. 2015 v Kamenickém Šenově.

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
odbor územního plánování a stavebního řádu

Mgr.A.Václav Frömmel
Kostelní vrch 364
471 14 Kamenický Šenov

VÁŠ DOPIS ZNAČKY/ZE DNE

NAŠE ZNAČKA
KULBP004QHPP

VYŘIZUJE/LINKA
Ing. Škorpil / 430

LIBEREC
29. března 2005

Věc: Sdělení k podání

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, obdržel podání datované 14.3.2005 podepsané Mgr.A.Pavlem Kopřivou, Bc.Radimem Váchou, Radkem Musilem a Mgr.A. Václavem Frömmelem nazvané jako výzva k pozastavení platnosti pravomocného stavebního povolení na stavbu parkoviště pod Panskou skálou jehož součástí je i přemístění kapličky, která je podle informace uvedené v podání kulturní památkou, což stavební povolení nikterak nezohledňuje.

Dotazem na Městském úřadě v Kamenickém Šenově, stavebním úřadě jsme zjistili, že z hlediska zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči se k předmětné věci vyjadřoval tehdejší Okresní úřad Česká Lípa, referát kultury. Ve vyjádření ze dne 22.8.2001, č.j. RK 1425/01 mimo jiné též uvádí, že v místech plánované výstavby parkoviště a čerpací stanice PHM Prácheň se nenacházejí žádné objekty zapsané v ústředním seznamu kulturních památek ČR a stávající kaplička v místě stavby není kulturní památkou ve smyslu zákona č. 20/1967 Sb. o státní památkové péči.

Po projednání s odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Libereckého kraje jako s příslušným správním orgánem ve věcech památkové péče jsme dospěli k závěru, že skutečnosti uvedené ve výše citovaném stanovisku Okresního úřadu Česká Lípa je třeba vzhledem k obsahu Vašeho podání nejprve prověřit a podle výsledku šetření pak v uvedené věci dále postupovat. Z tohoto důvodu bylo Vaše podání včetně příloh postoupeno k prošetření odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Libereckého kraje z toho hlediska, zda předmětná stavba kapličky je kulturní památkou a zda se na ni vztahují ustanovení zákona č. 20/1967 Sb. či nikoliv. Odbor byl zároveň požádán, aby Vás o výsledku šetření přímo informoval.

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE
Odbor územního plánování
a stavebního řádu
U Jezu 642/2a
461 80 LIBEREC 2

RNDr. Kateřina Lauermannová
vedoucí odboru územního plánování
a stavebního řádu

Na vědomí: KÚLK, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu
Městský úřad Kamenický Šenov, stavební úřad

TELEFON
485 226 111

BANKOVNÍ SPOJENÍ
KB 19-7964100227/0100

IČ
70891508

FAX
485 226 444

E-MAIL
oupsr@kraj-lbc.cz

Příloha č. 9: D Frömmel, Václav, Dopis s reakcí na tiskovou zprávu města

V Kamenickém Šenově 11. března 2005

Vážená paní dr. Veselá,

zasílám Vám tiskové prohlášení, kde v posledním odstavci pan starosta Reiter odvážně píše o záměně kaplí, že všichni lžeme, **a zcela ignoruje skutečnost!**

Jeho nezajímá stanovisko archivu Národního památkového ústavu v Praze s kulatým razítkem a zodpovědným podpisem. On, a zřejmě ani Stavební úřad Kamenický Šenov si nehodlá tyto informace vůbec ověřovat, neboť má prý vyjádření pověřené obce Nového Boru, a zřejmě starší vyjádření z roku 2003 z bývalého okresního úřadu z České Lípy.

Bojíme se o kapli, neboť pokud se nepodaří z vyšších nadřazených míst dle skutečnosti chybné Stavební povolení okamžitě pozastavit či zrušit, je vše možné i nevratně zničení Státem chráněné památky, neboť doposud toto Stavební povolení trvá.

Ze strany starosty vypukl otevřený boj za svou věc, a starosta nadále mlčí a uvádí všechny libovůli slovy do omylu. Ze své moci nemá udělat vše pro tento nesmyslný projekt a jeho zdárné uskutečnění. My všichni jsme se pro něj stali Třídním nepřítelem, a za každou cenu bude chtít zvítězit.

Kdyby Vás něco ze své pravomoci, či nadřízené osoby cokoli napadlo dejte prosím vědět.

S pozdravem Václav Frömmel
tel: 728 968 724

P.S.

Dnes budeme psát stížnost na Krajský úřad v Liberci, resort Kultury, památkové péče a cestovního ruchu – p.ing. Antonín Schäfer (náměstek Hejtmana), a to samé i Oddělení stavebního úřadu p. ing. Jiřimu Škorpilovi (vedoucí oddělení).

Duplikát pro jistotu zašleme doporučeně i Vám jakožto Ministerstvu Kultury Č.R.

Příloha č. 10: Fotografie parkoviště a infocentra

Zdroj: Stránky města Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.kamenicky-senov.cz/> ke dni 8. 4. 2016

Příloha č. 11: Fotografie infocentra a kaple

Zdroj: Stránky města Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.kamenicky-senov.cz/> ke dni 8. 4. 2016

Příloha č. 12: Fotografie, Panská skála bez parkoviště (výchozí stav)

Zdroj: Stránky města Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.kamenicky-senov.cz/> ke dni 8. 4. 2016

Příloha č. 13: Fotografie, Barokní kaple původní stav

Zdroj: Stránky města Kamenický Šenov (online), dostupné z: <http://www.kamenicky-senov.cz/> ke dni 8. 4. 2016

Příloha č: 14: Anketní lístek k výstavbě parkoviště u Panské skály

ANKETNÍ LÍSTEK, anketa přípravného výboru za referendum

Jelikož nám záleží na názorech spoluobčanů,
rozhodli jsme se udělat bleskový průzkum jak je stavba a referendum vnímány
výsledky tohoto průzkumu budou hotovy v pondělí 12.12.2005
a budou zveřejněny na adrese <http://www.webpark.cz/sonow/>

1	Myslíte si, že máte dostatek informací o chystané stavbě parkoviště?	ano ☐	ne ☐ (označte křížkem)
2	Podporujete jeho výstavbu ve stávající podobě?	ano ☐	ne ☐ (označte křížkem)
3	Pokliže jste odpověděli ANO, odpovězte prosím proč ji podporujete. (několik hesel) Pokliže jste odpověděli NE odpovězte proč ji nepodporujete. (několik hesel)		
4	Bude pro Vás osobně mít parkoviště nějaký přínos?	ano ☐	ne ☐ (označte křížkem)
5	Prosím, uveďte jaký (několik hesel)		
6	Půjdete k referendu?	ano ☐	ne ☐ (označte křížkem)
7	Jste muž nebo žena?	muž ☐	žena ☐ (označte křížkem)
8	Kolik je vám let? <input type="text"/>		
9	Z jaké části K. Šenova jste? Prácheň / horní Šenov / dolní Šenov (co se nehodí škrtnout)		
10	Zaregistrovali jste kampaň k referendu?	ano ☐	ne ☐ (označte křížkem)

Zdroj: Osobní archiv Miloše Macháčka.

Příloha č. 15: Záměr parkoviště je podle Voseckého správný (Českolipský deník, 28.2.2005)

11SK cianku - Zamer parkoviste na Prachni je podle voseckeno spravny

Stranka c. 1 z 1

VYTIŠTĚNO Z MOJENOVINY.CZ

http://www.ceskolipskydenik.cz/ceskalipa/zpravodajstvi_cl/SC20050228000010.html

1. 3. 2005

Záměr parkoviště na Práchni je podle Voseckého správný

Českolipský deník - 28.2.2005

Kamenický Šenov - K výstavbě parkoviště na Práchni, kterou plánují šenovští zastupitelé, se vrací i předseda Svazku obcí Novoborska Jiří Vosecký.

Jak vysvětlil, celý záměr výstavby parkoviště je ve strategii svazku obcí a také v územním plánu Kamenického Šenova. "Parkoviště nepovažuji za velké. Prostor zeje ladem a je neudržovaný," říká Jiří Vosecký. Tato lokalita je nástupním prostorem pro rozvoj turistického ruchu. Směrem na Českou Lípou povede cyklostezka Varhany, která bude využívána jak v létě tak i v zimě. Na druhou stranu bude oblast napojená na Německo.

"To, že Kamenický Šenov požádal o úvěr, je v pořádku. Kladné stanovisko vydal i svazek obcí," dokládá předseda. "Všichni se shodujeme na tom, že záměr je správný. Ti, kdo k němu mají výhrady, měli vstoupit do územního řízení. Jejich stanoviska by byla do územního plánu zapracovaná." Nyní, ve fázi zpracování projekčního záměru, je podle Jiřího Voseckého pozdě.

Stejně tak podle něj není problém s financováním. "Starosta udělal přesně to, co chtěl Svazek obcí Novoborsko," zdůraznil. Dále vysvětlil, že rozvojové programy EU preferují projekty nadregionálního významu. Finanční prostředky budou k dispozici do roku 2006 a pak se priority mohou změnit. Nyní je upřednostňován cestovní ruch, na němž je Prácheň závislá. "Pokud jsou splněny podmínky požadované EU, je možné získat až 80% nákladů. Město potřebuje překlenovací úvěr a o dotaci požádalo. Ve chvíli, kdy je dotace přidělená, má jistotu, že peníze dostane. Bylo by chybou, kdyby se obce nesnažily využít evropské fondy. Tato možnost bude trvat jen chvíli," zdůraznil.

eva)

Publikování nebo šíření obsahu Mojenoviny.cz je zakázáno bez předchozího písemného souhlasu Vltava-Labe-Press, a. s.

http://www.ceskolipskydenik.cz/ceskalipa/zpravodajstvi_cl/SC20050228000010.html?ti... 1.3.2005

Zdroj: Českolipský deník, 1. 3. 2005

Příloha č. 16: Scénář polostrukturovaného rozhovoru

Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd
Institut politologických studií
2016
Bc. Nikola Bouchalová

Scénář polo strukturovaného rozhovoru

Vážený/á pane/í zastupiteli/ko,

na Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy probíhá výzkum, který se zabývá analýzou vlivu politických vztahů na obecní rozpočet. Výsledky tohoto výzkumu budou sloužit jako podklady k diplomové práci. Konkrétně se práce zabývá otázkou vlivu investiční politiky tehdejší koalice z let 1998-2009 na obecní rozpočet Kamenického Šenova.

Touto cestou bych Vás chtěla požádat o zodpovězení následujících otázek k tomuto tématu. Při zpracování odpovědí bude zachována anonymita respondentů. To znamená, že nikde nebudou uvedeny jakékoliv Vaše osobní údaje. Konečné výstupy šetření budou respondentům v případě zájmu poskytnuty zpět.

Scénář polo-strukturovaného rozhovoru obsahuje **9 otázek**, které jsou otevřené nebo uzavřené. V případě uzavřených otázek jsou nabídnuty předpřipravené možnosti, ale vždy je umožněno vyjádření vlastního názoru. Otázky jsou rozděleny do **3 bloků**. První blok otázek se věnuje investiční politice někdejší koalice z let 1998 až 2009 (výstavba DPS a parkoviště u Panské skály a rekonstrukce ZŠ). Dalším blok otázek je zaměřen na důvody odvolání starosty a celé rady v roce 2009. Poslední blok otázek se věnuje změnám v roce 2010, z hlediska politického (složení radnice) i ekonomického (finanční situace města). Zodpovězení otázek trvá přibližně **20 minut**.

Děkuji za Váš čas, který jste věnovali zodpovězení následujících otázek.

Nikola Bouchalová

I. Investiční politika koalice z let 1998 až 2009

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

- a) výstavba samotná (tedy zda vůbec stavět, či ne)
- b) finančně napjatý rozpočet (finančně náročné pro rozpočet obce)
- c) odlišná představa o projektu (např. velikost, umístění)
- d) jiný důvod

.....
.....
.....
2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

.....
.....
.....
.....
3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

.....
.....
.....
4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

.....
.....
5. Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

- a) prodej (rozveďte svou odpověď)
- b) pronájem (rozveďte svou odpověď)
- c) zachování stávající situace (rozveďte svou odpověď)
- d) přestavba (rozveďte svou odpověď)
- e) jiný důvod

.....
.....
6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

.....
.....
II. Analýza důvodů, které vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

III. Výsledky komunální voleb v roce 2010

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

.....
.....
.....
.....
.....

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

.....
.....
.....
.....

Příloha č. 17: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 1 zastupitel za ČSSD

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) odlišná představa o projektu (např. velikost, umístění)

d) jiný důvod: Technické řešení stavby

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

ODS (Prokop, Andrysík) a sdružení Sonow, Na výsluní nebo jednotlivci Macháček, Kopřiva, Gebel.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni měli stejný prostor. Nebyla žádná kampaň, jen pár jednotlivců propagovalo, že bude referendum, tudíž o něm moc lidí nevědělo.

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Malá kampaň, nezájem o problematiku, datum, počasí.

5. Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace. *Lepší je, aby si město mohlo kontrolovat provoz parkoviště, ale zlepšil bych provoz infocentra. Infocentrum by mělo více propagovat město a sklárství.*

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybňovány ze strany občanů ani zastupitelů?

Dobré a prospěšné projekty, ale jejich realizace byla špatně odvedená práce.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Ztrátové parkoviště, špatně odvedená práce na DPS a ZŠ, pokuty od FÚ, ztráta důvěry, nedostatek informací, špatné hospodaření města.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Andyrsík bývalý starosta a podnikatel. Kučera pracoval na úřadě a hraje fotbal-> známost osob a nové tváře na kandidátce. Odklon od tradičních stran celorepublikově.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Vedení z let 2009-2010 udělalo hlavní práci, zvolené vedení v roce 2010 dotáhlo práci do konce. Město se s dluhy vyrovnalo a v roce 2012 dostalo potvrzení o bezdlužnosti.

Příloha č. 18: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 2 zastupitel za ČSSD

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) odlišná představa o projektu (např. velikost, umístění): výstavba samotná, ale také s ohledem na napjatý finanční rozpočet města i odlišná představa o projektu, hlavně velikost parkoviště

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

Strana ODS.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsaní referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni aktéři neměli stejný prostor pro kampaň, tehdejší vedení radnice ostře vystupovalo proti referendu

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Proti kampaň vedení radnice pro referendum, také datum bylo nešťastné., těsně před Vánoci.

Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace. V současné době je nejlepší stávající situace, poplatky za parkoviště jdou městu a konají se zde různé akce města a město může dohlédnout i provádět úklid a údržbu, může ovlivnit celou podobu parkoviště (stánky, pod.), z kterých může mít další finanční přínos.

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

Výstavbou DPS se řešila podoba celého náměstí, jehož vzhled byl velmi špatný. Nápad s tímto řešením byl veřejností přijat kladně. Ale bylo třeba poctivě dohlédnout na provedení celé stavby, které bylo nekvalitně provedeno. Sloučení obou škol bylo zdůvodňováno zjednodušením výuky a činnosti celé základní školy na nám. Míru. Přesun se týkal především těch starších dětí, takže rodiče už nic nenamítali. Podle mého názoru byla však stavba budovy předimenzovaná. Byla stavěna na podstatně vyšší počet dětí, než v té době bylo. Také zde se projevil laxní přístup vedení města při kontrole celé stavby. Dosud se stále řeší stavební problémy.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11 2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Byla to především špatná investiční politika a špatné hospodaření s finančními prostředky města. Vedení města dlouhodobě odmítalo konstruktivní kritiku některých zastupitelů a tím dostalo město do dluhů a postihů finančního úřadu. Tehdejší starosta města považoval veškerou kritiku za osobní útoky.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Bohužel se odrazila nálada voličů jako v celé republice. Strany určitě doplatily na vedení v celém státě i na krajích. Provalilo se mnoho kauz, které stranám ublížily. Slibům nezávislých sdružení lidé uvěřili, přesto že byly v té době nespelnitelné vzhledem ke špatné finanční situaci města (zadluženost, pokuty). Důvodem pro oslabení ČSSD byla špatná pověst, v důsledku odvolání starosty,

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Nové vedení města bylo hlavně velmi bezradné. Město splácelo dluhy. Stále hrozila pokuta od finančního úřadu. Situace nebyla příznivá. Nakonec na žádost města a na přímlovu zkušené osoby se podařilo vysoké dluhy odvrátit. Bohužel se nikdy neuvedla žádná konkrétní odpovědná osoba, která tuto situaci zavinila. Bylo sice podáno trestní oznámení na neznámého pachatele, ale Policie prý nic nezjistila.

Příloha č. 19: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 3 zastupitel za ČSSD

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) odlišná představa o projektu (např. velikost, umístění)

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

Opoziční ODS (Prokop, Andryšik) a sdružení Sonow, Na výsluní nebo jednotlivci Macháček, Kopřiva, tedy obyvatelé Práchně.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni měli stejný prostor, radnice i úřad vyšel maximálně vstříc všem zúčastněným. Odpůrci to neměli dobře pokryté. Celé to bylo zbytečné, protože přišlo málo lidí, většina lidí parkoviště chtěla.

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Většina lidí parkoviště chtěla, což se projevilo na účasti.

5. Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace. *Provoz parkoviště je pro město velmi přínosný a zvedlo to turistický zájem o město. Bylo by dobré ještě dobudovat sprchy pro návštěvníky.*

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

Dobré a prospěšné projekty, které byly dobře připravené, proto proti nim nikdy nevystupoval. V případě parkoviště se jednalo o štvavou kampaň opozice.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Osobně důvody nechápu. Odvolání bylo překvapením. Důvody odvolání jsou smyšlené, jejichž cílem bylo se dostat k vedení radnice.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Andrysík bývalý starosta a podnikatel. Kučera pracoval na úřadě. Obecně šlo o známost osob a nové tváře na kandidátce. ČSSD propadla, protože jsem nebyl na kandidátce. ODS má špatnou celostátní politiku, proto získala málo mandátů.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Dluhy byly neopodstatněné, sám bych vyjednal lepší podmínky. Náš audit žádné pochybení nezjistil, takže nechápu stanovisko FÚ.

Příloha č. 20: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 4 zastupitel za ODS

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) *odlišná představa o projektu: hlavně velikost parkoviště a jeho krajinný ráz*

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

Opoziční ODS, občané práchně, Sonow, aktivisté, odborníci. Jediná veřejná debata o parkovišti proběhla v září 2004 pod názvem investiční akce města Kamenický Šenov, proto moc lidí nevědělo o vybudování parkoviště a vložili se do toho ODS a jednotlivci.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni aktéři měli stejný prostor pro kampaň a byl dostatek informací.

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Datum před Vánoci, počasí, nezáměr o problematiku, souhlas s výstavbou.

Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace, protože město může ovlivnit provoz parkoviště a nemusí se bát, co by se stalo, kdyby se provozovalo soukromě. Mohlo by se stát, že by tam byla benzinka. Mám výhrady k provozu infocentra, je otevřena jen pár dní a do 17h. Provoz není celoroční a závora často nefunguje, tudíž se neplatí parkovné.

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

S výstavbou DPS se řešila podoba celého náměstí a na ZŠ byla dostána dotace, ale řešila se její velikost. Škola byla naddimenzována.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Byla to především špatná investiční politika a špatné hospodaření s finančními prostředky města. Problematické sestavení rozpočtu na rok 2010, protože jsme chtěli šetřit (ODS) a tehdejší vedení chtělo dále investovat. Vedení města neinformovalo opoziční zastupitele a vždy si prosadila své. Osobní urážky ostatních. Problémy s DPS a ZŠ. Žádné finanční rezervy, dlouhodobě jsem nesouhlasil s vedením radnice, ale až v listopadu 2009 jsme získali nadpoloviční většinu potřebnou k odvolání.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

V celé republice pokles zájmu o tradiční strany. Nové tváře na kandidátce SNK. Známost lídrů SNK.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Nové vedení města dodělalo práci bývalého vedení z let 2009-2010. Tomuto vedení se podařilo udělat rezervy 10 milionů, následné vedení je ihned investovalo.

Příloha č. 21: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 5 zastupitel za ODS

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) odlišná představa o projektu (velikost parkoviště a krajinný ráz).

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

Opoziční ODS (Flégl, Andrysík, Prokop), občané Práchně (Kopřiva, Macháček), Sonow, aktivisté, odborníci. Ostatní se nedokázali zamyslet nad budoucností parkoviště, a věřili v účelově zkreslené informace exstarosty Raitera.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni aktéři měli stejný prostor z právního hlediska. Na druhou stranu exstarosta Raiter kdykoliv mohl, využil prostor pro svou proti kampani (noviny).

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů? Datum před Vánoci, počasí, nezáměr o politiku i danou problematiku, souhlas s výstavbou.

Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace: *Obec může ovlivnit provoz parkoviště. Soukromý majitel by musel vydělávat, tudíž by mohl postavit např. benzinku. Špatný provoz infocentra (nabídka, propagace, otevírací doba). Parkoviště bylo špatným rozhodnutím, ale už tu stojí a my se musíme snažit akceptovat jeho existenci. Naším cílem je zlepšit okolí parkoviště a jeho provozování. Parkoviště je dědictvím minulých rozhodnutí, které musíme akceptovat.*

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

Smysl staveb je sociální, tudíž se vůči němu těžce vystupuje.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Ztráta důvěry, finanční problémy, nedostatek informací, špatné řešené reklamaci s VCES, arogantní chování, osobní urážky, velké investice a malé rezervy.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Celostátní propad tradičních stran. Nové tváře. Známost lídrů.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozcími dluhy vypořádat?

Nové vedení města dodělalo práci bývalého vedení z let 2009-2010.

Příloha č. 22: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 6 zastupitel za ODS

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) **odlišná představa o projektu** (velikost parkoviště a jeho krajinný ráz)

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

O výstavbě parkoviště se z počátku mezi lidmi moc nemluvalo, protože byla jen jedna veřejná debata o parkovišti, která proběhla v září. Z toho důvodu se začali angažovat opoziční ODS, občané práchně, Sonow, Na výsluní, aktivisté, odborníci, turisté a chalupáři, studenti SUPŠS.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni aktéři měli stejný prostor pro kampaň z právního hlediska. Opozice házela klacky pod nohy, jak mohla.

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Datum před Vánoci, lidé radši nakupovali dárky a pecky. Počasí, nezáměr o problematiku, souhlas s výstavbou. V komunálních volbách také účast pod 50 %, ale referendum byla poslední šance opozice na zvrácení výsledku.

Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) **zachování stávající situace:** *Jsem pro zachování parkoviště v majetku města, protože si město samo může rozhodovat o všem. V případě prodeje by soukromý vlastník, musel vydělávat, tudíž by tma mohl postavit benzinku nebo obchod.*

Chtělo by to zlepšit provoz infocentra a kiosku (otevřeno je do 17h, nefunkční závora, špatná propagace). Špatný vzhled přesunutě kapličky.

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

DPS je na náměstí, tudíž se řešila podoba celého náměstí. V otázce ZŠ se řešila její velikost, která byla naddimenzována. Dodnes nevyřešené pozemky školy, které patří církvi. Obecně problém vystupovat proti sociální politice a potřebným projektům. Na rozdíl od parkoviště, které není potřebné

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Arogance, neinformovanost, špatná finanční situace (Parkoviště a výstavba DPS byly plánovány tak, aby se z jejich příjmů pokryly splátky úvěrů, ale projekty jsou ztrátové.), nedůvěra v jejich práci, malé rezervy, nevybíravé a nepřátelské jednání. Vedení si vždy prosadilo své a nikde nereflektovalo připomínky opozice. Předražené projekty. Exstarosta měl vazby na kraj a parlament, proto dokázal vyjednat takové dotace.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Pokles zájmu o tradiční strany. Známost lídrů a nové tváře. Nepochopení volebního systému, to jak funguje. Voliči neví jak vyplnit lístek. Podle mého mělo vliv, že Kučera byl dlouholetý pracovník stavebního odboru na úřadě Kamenického Šenova, proto ho lidé znali a také měl vazby na bývalé vedení.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Nevím, už mě to nezajímá.

Příloha č. 23: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 7 zastupitel za ODS

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) odlišná představa o projektu: (hlavně velikost parkoviště a krajinný ráz)

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

Opoziční ODS, občané práchně, Sonow, aktivisté, odborníci, důchodci, turisté.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni aktéři měli stejný prostor pro kampaň, ale starosta se snažil vystupovat proti např. v novinách.

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Datum před Vánoci, počasí, nezáměr o problematiku, souhlas s výstavbou.

Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace: Město může ovlivnit provoz parkoviště a nemusí se bát, co by se stalo, kdyby se provozovalo soukromě. Špatné fungování infocentra.

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

Potřebné projekty, těžké je zpochybnit. ZŠ byla plánovaná jako moc velká a u DPS se řešil ráz náměstí.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Nedostatek informací, špatná finanční situace, ztráta důvěry, arogance starosty, špatně odvedená práce na DPS a ZŠ a špatně řešená reklamacie s firmou VCES. Předražené zakázky, starosta musel mít vazby někde výš, aby obec mohla dosáhnout na takové dotace.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Odliv voličů od tradičních stran a zájem o nové strany. Známost lídrů a nové tváře na kandidátce. Andryšek úspěšný podnikatel, neúplatný člověk, schopný politik byl v krajském zastupitelstvu.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Nové vedení města dodělalo práci bývalého vedení z let 2009-2010, které dokázalo vytvořit rezervu ve výši 10 milionů, kterou nové vedení ihned investovalo za zbytečné věci. Rezervu jednoduše prošustrovali

Příloha č. 23: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 8 zastupitel za SNK Naše město

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) *odlišná představa o projektu: (velikost parkoviště a krajinný ráz)*

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

Opoziční ODS, občané Práchně, Sonow, aktivisté (Gebel. Vácha).

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni aktéři měli stejný prostor pro kampaň, protože to je vymezeno zákonem.

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Datum před Vánoci, každý měl jiné starosti. Počasí, nezáměr o problematiku, souhlas s výstavbou. Někteří o referendu nevěděli, v důsledku malé kampaně.

Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace, protože město může ovlivnit provoz parkoviště, kdyby to měla soukromá osoba, nemohlo by město diktovat podmínky provozu. Už skončilo monitorovací období, mohlo by dojít k nějakým změnám. Chtělo by to zlepšit provoz infocentra.

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybnovány ze strany občanů ani zastupitelů?

Potřebné a dobré projekty, ale špatně provedené, na což se přišlo až později. Velmi drahé projekty, obecně jsou dotace velmi problematické.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Nedostatek informací, špatná finanční situace, ztráta důvěry, arogance starosty, problémy s DPS, ZŠ a prodělečné parkoviště. Téměř žádné finanční rezervy.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Odliv voličů od tradičních stran. Známost lídrů a nové tváře.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Nové vedení města dodělalo práci bývalého vedení z let 2009-2010. Dále nevím, nezajímá se už.

Příloha č. 24: Shrnující protokol polostrukturovaného rozhovoru č. 9 zastupitel za SNK Naše město

1. O realizaci výstavby parkoviště u Panské skály rozhodlo zastupitelstvo 13. července 2004, pro bylo 12 zastupitelů ze 14 přítomných. Jaké argumenty podle Vašeho názoru byly předmětem sporu v zastupitelstvu města?

c) odlišná představa o projektu (např. velikost, umístění)

2. Lze říct, že některé strany v roce 2005 byly proti výstavbě parkoviště u Panské skály, nebo se jednalo o jednotlivce napříč stranami?

Opoziční ODS (Prokop, Andrysík) a jednotlivci Macháček nebo Kopřiva, Vacha. Dále hlavně obyvatelé Práchně, kterých se to nejvíce týkalo.

3. Občané Kamenického Šenova podepisovali petici, pod kterou se nakonec podepsalo 30 % občanů, což vedlo k vypsání referenda. Myslíte si, že všichni aktéři, měli stejný prostor pro kampaň k chystanému referendu?

Všichni měli stejný prostor, všem bylo vyhověno.

4. Samotné referendum se konalo 17. prosince 2005, ale bylo neplatné pro malou účast voličů. Zhodnoťte, co podle Vás mělo vliv na malou účast voličů?

Většina lidí parkoviště chtěla, proto byla účast malá.

5. Zhodnoťte, jaké je podle Vás budoucí využití parkoviště?

c) zachování stávající situace: *Provoz parkoviště je pro město velmi přínosný a zvedlo to turistický zájem o město. Město může pořádat kulturní akce města na parkovišti.*

6. Tehdejší koalice nechala vystavit DPS a opravit ZŠ. Proč podle Vás tyto projekty nebyly zpochybňovány ze strany občanů ani zastupitelů?

Dobré a prospěšné projekty, které byly dobře připravené, proto proti nim nikdy nevystupoval. Jejich provedení je otázka špatného technického dozoru, nakonec firma VCES vše opravila v rámci reklamace, tudíž věc je uzavřená a vše dopadlo dobře.

7. V roce 2009 byli starosta Ota Raiter (ČSSD) a místostarosta Jiří Vičan (KSČM) odvolání spolu se zbytkem rady dne 5.11.2009 za zasedání zastupitelstva města č. 36. Zhodnoťte, jaké důvody podle Vás vedly k odvolání starosty a celé rady v roce 2009?

Špatně odvedená práce na DPS, špatná finanční situace, pokuty od FÚ, málo informací.

8. V komunálních volbách 2010 oslabily tradiční strany ODS a ČSSD naopak větší podporu získala nová sdružení nezávislých Jednota 2010 a KAMENICKÝ ŠENOV. Zhodnoťte, co podle Vás vedlo k větší podpoře nových nezávislých sdružení?

Andýrsík bývalý starosta a podnikatel. Kučera pracoval na úřadě. Lídři byly známé osoby a získali nové tváře na své kandidátky.

9. Novému vedení města z roku 2010 hrozily dluhy ve výši téměř 70 milionů od finančního úřadu, důvodem byly chybné kroky při čerpání dotace. Zhodnoťte, zda se novému vedení podařilo s hrozícími dluhy vypořádat?

Nové vedení odvedlo kus práce a dobře se vypořádalo s dluhy. V roce 2012 získalo město potvrzení o bezdlužnosti, které je potřeba pro získání dotace.